

29.01.2018 nr. 06/2-GL- 5

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

În baza prevederilor art.19 din Legea nr.235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și a atribuțiilor stabilite în Hotărîrea Guvernului nr.1429 din 16.12.2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător, și în conformitate cu procedura reglementată în capitolul IV al Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.1230 din 24.10.2006, Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător în cadrul ședinței din 17 ianuarie curent a **avizat**:

Pozitiv proiectul de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice;

Negativ Analiza impactului de reglementare la proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de efectuare a expertizei de stat a informației geologice;

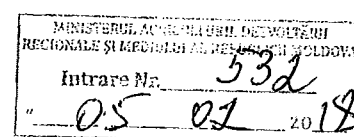
Pozitiv proiectul hotărîrii Guvernului pentru aprobarea instrucțiunii cu privire la evidența și raportarea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora.

Extrasul din procesul-verbal nr.2 al ședinței Grupului de lucru și opiniile consultanților din cadrul SEIR se anexează.

Anexă: 8 file.

Membrul Grupului de lucru,
Manager la Camera de Comerț Americană

Sergiu CHIRICĂ

Procesul - verbal nr. 2
al ședinței Grupului de lucru pentru reglementarea activității de
întreprinzător în Republica Moldova

17 ianuarie 2018

Casa Guvernului, sala de ședințe, et.2, biroul 246

A prezidat: dl Sergiu CHIRICĂ, membru Grupului de lucru, Manager Afaceri de Reglementare AmCham

Au participat:

Nr d/r	Numele	Instituția	Postul
Membrii Grupului de lucru			
1	Natalia Popa	Confederația Națională a Patronatului	Director executiv
2	Ion Leșan	Clubul oamenilor de afaceri „Timpul”	Director executiv
3	Carina Zmeu	Uniunea producătorilor de zahăr	Consilier pe probleme economice
4	Valentina Chiper	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Șef Secție reglementarea mediului de afaceri și IMM
5	Oxana Greceanii	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Consultant superior, Secția reglementarea mediului de afaceri și IMM
6	Natalia Vrabii	Ministerul Finanțelor	Consultant superior, Direcția monitoring și analiză financiară
7	Andrian Doroș	Asociația Patronală în domeniul Conformității Produselor	Președintele Asociației
8	Elena Șova	Asociația Investitorilor Străini	Manager de Proiecte
9	Ștefan Constantinovici	Centrul Național de Sănătate Publică, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Șef Secție expertiză sanitară
10	Aliona Zgardan	Uniunea Instituțiilor Medico-Sanitare Private din Republica Moldova	Asistent administrativ
11	Elena Gherbovțan	AP „Dismed”	Director executiv
12	Sergiu Chirică	Camera de Comerț Americană	Manager
INVITAȚI			
1	Svetlana Bolocan	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Șef Direcție politici de management al deșeurilor și substanțelor chimice
2	Tatiana Țugui	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Manager, Oficiul Prevenirea poluării mediului
3	Vladislav Stropșa	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Șef adjunct al Direcției control geologic și supraveghere minieră
4	Marcela Stahi	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Șef Serviciu producție ecologică și produse cu denumire de origine
5	Victor Galușcă	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Șef Serviciu protecția solului și subsolului

6	Daniela Raducan	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Șef al Direcției geologie
7	Vladislav Cîrlan	Ministerul Justiției	Șef adjunct, Direcția proiecte legislative
8	Sergiu Melnic	SRL „BioZoo”	Administrator inspecție și certificare
9	Serghei Coshman	SRL „AMG-Kernel”	Administrator
10	Ștefan Schidu	Companie pentru importul de mărfuri Second-Hand	Jurist
EXPERTI			
1	Lilia Dabija	Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității	Consultant, Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare
2	Oleg Chelaru	Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității	Consultant, Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare
3	Natalia Crețu	Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității	Consultant, Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare
4	Oleg Verejan	Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității	Consultant, Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare
5	Nicolae Boțan	Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității	Consultant, Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare

Ședința a fost prezidată de către dl Sergiu Chirică. Obiecții și propuneri asupra ordinii de zi nu au parvenit. Examinarea chestiunilor s-a început cu chestiunea nr. 5 din ordinea de zi.

Examinarea proiectului legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice, elaborat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

//Notă: AIR a fost avizat pozitiv în ședința GL din 08.11.2017, procesul-verbal nr.27//

Opinia a fost prezentată de către dl Ermurachi V., consultant din cadrul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare. Proiectul de lege este elaborat în scopul transpunerii regulamentelor Uniunii Europene. Obiecția de bază a constat în mecanismul de control propus și existența posibilelor dublări legislative. Opinia se anexează. Autorii au oferit informație suplimentară privind activitatea organizațiilor naționale și internaționale prezente în Republica Moldova de certificare, cererea agenților economici de certificare a produselor sub eticheta Eco pentru export la aceste organizații, și privind propunerile legislative înaintate.

S-a decis:

De a aviza pozitiv proiectul de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice, cu luarea în considerare a recomandărilor expuse în opinia consultantului.

Examinarea Analizei impactului de reglementare la proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de efectuare a expertizei de stat a informației geologice, elaborată de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Opinia a fost prezentată de către dl Verejan O., consultant din cadrul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare. În urma analizei AIR-ului, precum și a discuțiilor purtate în cadrul ședinței Grupului de Lucru, s-a constatat că mai sunt probleme nesoluționate. Obiecții sunt față de avizul de expertiză geologică eliberat de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, care include taxe, și astfel poate genera costuri suplimentare și restricții pentru mediul de afaceri. Membrii Grupului de Lucru au constatat că AIR-ul, precum și proiectul de hotărîre nu pot fi promovate în forma actuală.

S-a decis:

De a aviza negativ Analizei impactului de reglementare la proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de efectuare a expertizei de stat a informației geologice.

Examinarea proiectului hotărîrii Guvernului pentru aprobarea instrucțiunii cu privire la evidența și raportarea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora, elaborată de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

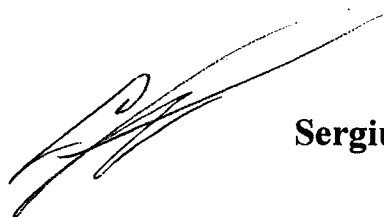
//Notă: AIR a fost avizat pozitiv în ședința GL din 10.01.2018, procesul-verbal nr.1//

Opinia a fost prezentată de către dl Crețu N., consultant din cadrul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare. Opinia se anexează. Consultantul a menționat că proiectul hotărîrii de Guvern a fost îmbunătățit conform recomandărilor expuse în opinie, alte obiecții nu sunt.

S-a decis:

De a aviza pozitiv proiectul hotărîrii Guvernului pentru aprobarea instrucțiunii cu privire la evidența și raportarea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora.

**Membrul Grupului de lucru,
Manager la Camera de Comerț Americană**

Sergiu CHIRICĂ

Opinie
referitor la proiectul de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice

I. Introducere

Proiectul de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice a fost prezentat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

II. Analiza proiectului din punct de vedere a corespunderii principiilor și criteriilor Legii nr.424-XV și Legii nr.235-XVI

Proiectul conține prevederi prin care sunt stabilite sau care pot genera acte permissive. Spre exemplu: certificat de inspecție (noțiunea *lot*, art. 16, alin. (5), art. 26, alin. (4)); decizia de certificare (art. 18, alin. (11)); înregistrarea agenților economici la cererea acestora (art. 23, alin. (7), art. 26, alin. (1)); aprobarea organismelor de control (art. 24). Totodată, unele prevederi referitor la acte permissive poartă caracter incert (art. 16 alin. (1), art. 18, alin. (11), art. 24). Considerăm, că toate prevederile proiectului referitor la acte permissive necesită a fi corelate cu cadrul legal existent, în special cu Legea nr. 185 din 2017, prin care au fost modificate și completate un șir de acte legislative, fiind excluse un număr considerabil de acte permissive și fiind prevăzute proceduri simplificate pentru eliberarea actelor permissive menținute în Nomenclatorul actelor permissive. Menționăm, că Legea nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător stabilește în calitate de principiu *reglementarea materială și procedurală prin acte legislative a condițiilor și a procedurilor de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător* (art. 5, lit. d)). Astfel, prevederile care stabilesc sau pot genera acte permissive necesită a fi excluse sau completate, fiind reglementată procedura și condițiile de eliberarea a actelor permissive, acestea fiind introduse în Nomenclatorul actelor permissive.

Prevederile art. 11, alin. (1) stabilesc, că *metodele de producție ecologică...vor respecta obiectivele și principiile stabilite în prezenta lege. Autoritatea competentă poate acorda derogări de la metodele de producție ecologică* (alin. (2)). *Guvernul stabilește condiții specifice pentru punerea în aplicare a excepțiilor prevăzute la alineatul (2)* (alin. (3)). Prevederile articolului respectiv nu pot fi acceptate, deoarece nu pot fi efectuate derogări de la lege prin acte normative subordonate legii. De menționat, că art. 22 din Regulamentul (CE) 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice stabilește, că *Comisia poate acorda derogări de la normele aplicabile producției prevăzute în capitolele 1-4 din Regulament*. Însă astfel de norme din Regulamentul CE nu pot fi transpuse în un act normativ național. Obiecția este valabilă și pentru alin. (4) al art. 17.

Prevederile art. 17 stabilesc, că *autoritatea de reglementare pentru producția agroalimentară ecologică este Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului*. Totodată proiectul prevede noțiunea *autoritatea competentă* - organul central de specialitate al administrației publice responsabil de reglementarea activității în domeniul agriculturii, dezvoltării rurale și siguranței alimentelor. Astfel, este necesar de clarifica prevederile respective. Totodată, prevederile articolului 17 stabilesc un șir de atribuții nespecifice pentru autoritatea de reglementare - *înregistrarea operatorilor din agricultura ecologică și ținerea unei liste actualizate a operatorilor înregistrați; recunoașterea organismelor de control în modul stabilit de prezenta lege; controlul și supravegherea activității organismelor de control recunoscute; stabilirea regulilor privind utilizarea mărcii naționale „Agricultura Ecologică – Republica Moldova”; ținerea Registrului Național al operatorilor și suprafețelor din Agricultura Ecologică; etc.* Unele din atribuții pot fi în competența ANSA. Totodată, nu pot fi acceptate nici prevederile alin. (3) și (4), deoarece legea trebuie să stabilească exhaustiv atribuțiile pentru instituții, fără a fi stabilite norme cu caracter discreționar pentru autoritatea de reglementare (autoritatea competentă) de a delega atribuții.

Proiectul conține norme, care stabilesc un sistem de control care ridică semne de întrebare. Conform proiectului, Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului delegă atribuțiile de control unor organisme de control. Ministerul recunoaște organismele

de control. Regulile detaliate și condițiile de recunoaștere a organismelor de control sunt stabilite de Guvern (art. 18). Totodată, ministerul efectuează activități de supraveghere a organismelor de control. Regulile detaliate privind supravegherea cu detalierea informațiilor care trebuie prezentate de către organismele de control sunt stabilite de Guvern (art. 20). Autoritatea competentă organizează o inspecție anuală a organismelor de control cărora li s-au delegat sarcini de control. În vederea inspecției anuale, autoritatea competentă ține seama de rezultatele activității organismului național de acreditare (art. 22). Astfel, observăm că în sistemul controalelor este implicat și organismul național de acreditare. În opinia noastră, autoritatea competentă nu trebuie să aibă atribuții de recunoaștere și supravegherea a organismelor de control, astfel de activități fiind efectuate de organismul național de acreditare. Pe de altă parte, autoritatea competentă instituie Registrul național al operatorilor și suprafețelor din agricultura ecologică. Înscrierea în Registrul e efectuează în bază de cerere a agentului economic și de declarație pe proprie răspundere privind corespunderea cerințelor obligatorii de înregistrare. Modalitatea de tinere a Registrului Național al operatorilor și suprafețelor din Agricultura Ecologică se stabilește de către Guvern (art. 23). Operatorii sunt verificați de către un organism de control (art. 19). Totodată, operatorii înregistrați sunt controlați de ANSA (art. 20). Prevederile menționate ale proiectului demonstrează dublarea în activitatea de control a operatorilor, fapt ce nu poate fi acceptat. Din cele expuse, conceptul prevăzut în proiect referitor la controale nu poate fi acceptat, fiind necesară modificarea acestuia. Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului necesită a fi exclus din procesul de control. Organismele de control trebuie să fie recunoscute și supravegheate de organismul național de acreditare în baza unor criterii/condiții expres și exhaustiv stabilite în lege. ANSA va efectua controale doar în limitele prevăzute de Legea nr. 131/08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, fiind asigurată protecția consumatorilor. ANSA va deține Lista organismelor de control pentru informare și va verifica aplicarea numărului de cod al organismului de control pe produsele ecologice.

Proiectul conține un șir de prevederi cu caracter incert, care conțin cuvinte de genul "adecvat", "corespunzător", "legislație", etc. și pot crea situații de interpretare discreționară și de conflict (articolele 5, 6, 10, 13, 16, 17, 20, 25, 26). Astfel de prevederi necesită a fi clarificate și concretizate. De asemenea, unele prevederi din proiect pot fi calificate ca transpunere mecanică a regulamentelor CE și care nu pot fi acceptate în varianta expusă (art. 5, alin. (4); art. 6, lit. d); art. 18). Astfel de prevederi necesită a fi excluse sau adaptate la condițiile Republicii Moldova. Sunt necesare și unele modificări de ordin redacțional, fiind înlocuite cuvintele "prezentul regulament" cu cuvintele "prezenta lege" (art. 2, art. 5).

Prevederile art. 32 stabilesc transpunerea parțială a regulamentelor CE în domeniul producției ecologice și etichetării produselor ecologice. Totodată, proiectul prevede reglementarea la nivel de hotărâre de Guvern a unui spectru larg de raporturi sociale, care ar specifica prevederile legale (art. 9, alin. (5); art. 10, alin. (2); art. 16, alin. (8); art. 18, alin. (6) și (9); art. 20, alin. (1); art. 23, alin. (6); art. 24, alin. (4); art. 26, alin. (1)). În opinia noastră, prevederile respective necesită a fi revizuite, fiind prevăzute la minimum norme de reglementare prin hotărâri de Guvern, și anume a celor cu caracter tehnic. Prevederi care stabilesc condiții de recunoaștere, cerințe de activitate, proceduri de înregistrare, controale trebuie să fie stabilite doar în lege.

Concluzii și recomandări:

Proiectul necesită modificări, fiind luate în considerație recomandările din opinie.

26.12.2017

Victor Ermurachi

Tel. 250-300, 069147859

Analiza Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ)	Analiza impactului de reglementare (AIR) efectuată asupra Proiectului Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice
Data:	8.11.2017
Autoritatea administrației publice autor:	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Subdiviziunea:	Serviciul producție ecologică și produse cu denumire de origine
Persoana responsabilă și informația de contact:	Marcela Stahi (tel. 022 22 11 40)

Componentele analizei impactului de reglementare

1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare

Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	2
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	1
TOTAL	5

Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Nivelul de interes public este apreciat cu cifra 2, deoarece proiectul vine în contextul armonizării cerințelor calității și a mecanismelor de control în agricultura ecologică, sistem care reprezintă unul din pilonii infrastructurii calității, este în proces continuu de reformare, pe alocuri chiar conceptual, avînd scopul de a se conforma bunelor practici internaționale și europene din domeniu, pentru a asigura funcționarea eficientă a sistemului și recunoașterea acestuia pe plan internațional.

Gradul de inovație este apreciat cu cifra 2 ca fiind unul de importanță medie, deoarece reprezintă cerințe generale față de structura instituțională necesare implementării mecanismului de supraveghere pe întreg lanțul de producere a produselor agroalimentare ecologice, precum și a menținerii și justificării încrederii consumatorilor în produsele etichetate drept ecologic.

Impactul va fi unul important, deoarece dispozițiile legale au un impact asupra structurilor de calitate și asupra mecanismelor de control în agricultura ecologică. Cu toate acestea ponderea acestui sector reprezintă o cotă redusă din economia țării.

2. Definirea problemei

a) Una din problemele identificate la moment este riscul producerii și plasării pe piață a produselor care doar se pretinde a fi ecologice, fapt ce este în detrimentul consumatorilor și producătorilor de produse ecologie onești.

b) Producția ecologică este un sistem global de gestiune agricolă și de producție alimentară care combină cele mai bune practici de mediu, un nivel înalt de biodiversitate, conservarea resurselor naturale și aplicarea unor standarde înalte privind bunăstarea animalelor,

precum și o metodă de producție care respectă preferințele anumitor consumatori pentru produse obținute cu ajutorul unor substanțe și procese naturale. Producția ecologică este o schemă de certificare voluntară, accesibilă pentru toți operatorii, dar nu este obligatorie.

Pentru Republica Moldova producția agroalimentară ecologică și comercializarea acesteia este o șansă reală de penetrare a piețelor străine, întru cât cererea de produse agricole ecologice este în creștere, aceasta poate fi considerată o nouă oportunitate pentru exportul agriculturii.

Condițiile pedoclimaterice ale Moldovei sânt favorabile pentru dezvoltarea agriculturii ecologice, astfel, în anul 2000 prin Hotărîrea Guvernului nr. 863 a fost aprobat Conceptul național al agriculturii ecologice, fabricării și comercializării produselor alimentare ecologice și genetic nemodificate, urmat de Legea nr. 115 din 09.06.2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 95 - 97, art. 446).

Conform statisticilor oficiale, agricultura ecologică a crescut într-un ritm constant în perioada anilor 2003-2012, suprafețele agricole ecologice (atât certificate, cât și în conversie) s-au extins de la 80 ha până la 61,280 ha. De asemenea și numărul agenților economici care practicau agricultura ecologică s-a extins pe parcursul perioadei 2003-2010, ajungând la maximum de 185.

Odată cu aprobarea Legii 115 în Moldova a fost introdus controlul privat al agriculturii ecologice care a garantat sistemul de certificare și armonizarea cu cerințele Uniunii Europene, astfel, producția agroalimentară ecologică este certificată de un organism de inspecție și certificare acreditat în sistemul EN 17065 și autorizat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Organismele de inspecție și certificare prezintă trimestrial autorității competente informația cu privire la agenții economici, suprafețele inspectate, încălcările depistate etc.

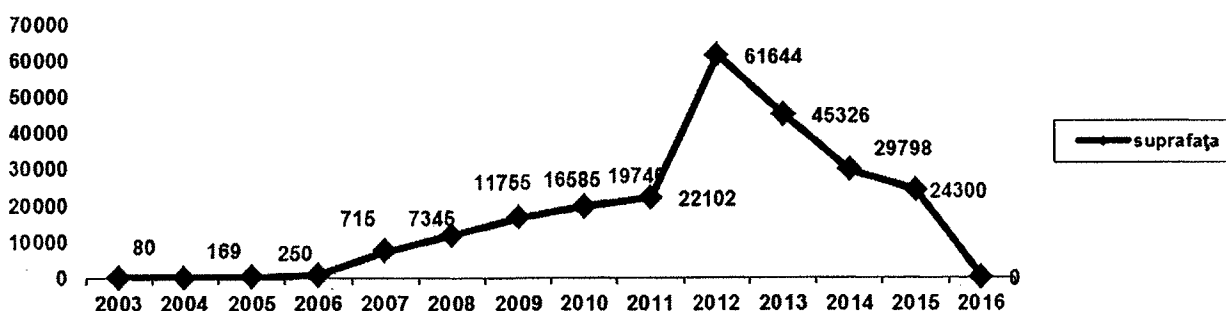
Până în anul 2012 întru asigurarea garanției privind evaluarea conformității producției ecologice, au fost acreditate și autorizate 6 organisme de inspecție și certificare în atribuțiile cărora era efectuarea inspecției și certificării agriculturii ecologice pe teritoriul Republicii Moldova, conform prevederilor normelor SM SR EN ISO/CEI 45011:2003.

În prezent activează două organisme de inspecție și certificare „Certificat Eco” SRL și „Bio Cert Tradițional” SRL.

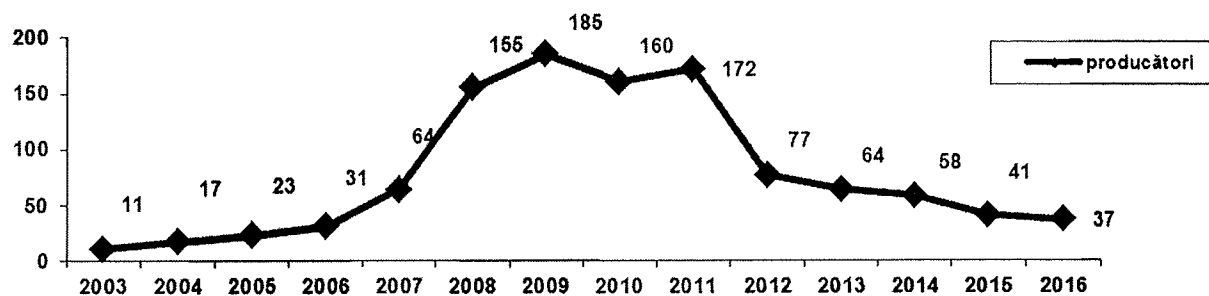
În conformitate cu datele disponibile din anul 2013 numărul agenților economici care practică agricultura ecologică este în declin permanent, ajungând să fie până în anul 2016 de 37 iar suprafața înregistrată este de 1020 ha.

Dinamica creșterii suprafețelor și numărul agenților economici încadrați în agricultura ecologică sunt redată în graficele de mai jos.

Fig. 1 Suprafețele înregistrate în sistemul agriculturii ecologice pe parcursul anilor 2003 – 2016 (ha)

Fig. 2 Numărul agenților economici înregistrați în agricultura ecologică pe parcursul anilor 2003 – 2016

Unul din principalele motive privind creșterea dinamicii înregistrate au fost politicile favorabile susținute de către Guvernul Republicii Moldova, fiind acordate subvenții din 2007 întru restituirea cheltuielilor în perioada de conversiune. Începând din 2012, subvențiile au fost acordate doar la înființarea plantațiilor multianuale, lucru care posibil să fi avut un impact negativ asupra sectorului.

Un alt factor care a influențat creșterea suprafețelor încadrate în agricultura ecologică au fost politicile Uniunii Europene. Art. 19 al Regulamentului (CE) nr. 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe, aceasta permitea exportul produselor cu mențiune de „ecologic” pe piața Uniunii Europene, în baza unor autorizații de import acordate de autoritățile statelor membre, organismelor de inspecție și certificare naționale, însă această opțiune a fost una de tranziție.

Din iunie 2014 perioada de tranziție a luat sfârșit și sistemul autorizațiilor la import a fost înlocuit de sistemul organelor de control echivalente.

Astfel, putem menționa că în perioada anilor 2003-2012 în Moldova au existat condiții excelente privind dezvoltarea agriculturii ecologice în special acordurile directe de vecinătate și de asociere cu Uniunea Europeană.

În ceea ce privește formarea unei piețe naționale a produselor agroalimentare ecologice putem spune că în Republica Moldova există doar un singur magazin specializat în comerțul cu produse ecologice, cea mai mare parte din ele fiind importate. De asemenea nu există secții specializate dedicate produselor ecologice în magazine, cu toate acestea unele produse organice pot fi văzute ocazional în supermarketurile mari.

Agricultura ecologică și produsele ecologice nu sunt promovate în mod corespunzător, nivelul general de cunoștințe în acest domeniu este destul de scăzut, iar publicul larg confundă lucrurile atunci când se referă la acest subiect. În contradicție cu legislația Republicii Moldova, cuvinte precum „biologic”, „bio”, „ecologic”, „eco” și „organic” sunt frecvent utilizate pe ambalajul produselor, în mass-media, pentru a descrie produse care nu sunt certificate ecologice.

Astfel, din cauza că nu există o linie de diferențiere clară în mintea consumatorilor, pe piața locală produsele organice concurează pe același segment ca și produsele rezultate din agricultura convențională, de aceea producătorii care practică metodele de producere ecologică tind să-și exporte produsele. Acest fapt poate fi explicat de prețurile relativ mai atractive pentru această categorie de produse.

Spre deosebire de piața internă, exporturile de culturi ecologice au înregistrat o majorare constantă. O creștere semnificativă a fost realizată în anii 2012 și 2013, în principal datorită unor producători care au început să exporte cereale ecologice certificate în Uniunea Europeană. În 2013 exporturile de produse ecologice certificate au fost de 45 mii tone, iar alte 36 mii tone au fost exportate de pe suprafețe aflate în conversie. Exporturile au constat în cea mai mare parte din cereale, semințe oleaginoase și culturi proteice.

Potrivit statisticilor oficiale, principalele piețe de export sunt țările Uniunii Europene: Germania, Italia, Polonia, Republica Ceha și Slovacia.

Astfel, conform datelor statistice ale FiBL, în 2014 piața Uniunii Europene s-a cifrat la 23,9 miliarde euro, cu 7,2% mai mult decât în 2013. În ultimii zece ani, în perioada 2004-2014, piața

Uniunii Europene a crescut de peste două ori (+134%). Cea mai mare piață din Uniunea Europeană pentru produse ecologice în 2014 a fost Germania, cu valoare de 7,9 miliarde euro, urmată de Franța (4,8 miliarde euro) și Marea Britanie (2,3 miliarde euro).

(Sursa: <http://www.fibl.org/fileadmin/documents/en/news/2017/mr-world-organic-agriculture-2017-english.pdf>)

În ultimii ani, numărul de operatori înregistrați în sistemul de agricultură ecologică atît la nivelul Uniunii Europene cît și la nivel național a cunoscut o evoluție semnificativă. Creșterea, determinată de valoarea adăugată înaltă a produselor ecologice, care permit majorarea venitului acumulat de comunitățile rurale, în scopul soluționării problemelor socioeconomice la sate. Agricultură ecologică se bazează în principal pe utilizarea resurselor regenerabile în cadrul sistemelor agricole, pentru a diminua utilizarea resurselor neregenerabile, reziduurile și subprodusele de origine vegetală sau animală care trebuie reciclate pentru a restitui solului elementele nutritive. Totodată producția agroalimentară ecologică este o formă durabilă de obținere a produselor agroalimentare fără utilizarea produselor chimice de sinteză (insecticide, fungicide, erbicide și îngrășăminte minerale), astfel, prin aceasta se obțin produse agricole sănătoase și sigure pentru consumatori precum și se protejează mediul ambiant. În toate țările Uniunii Europene se manifesta o reală voință de dezvoltare a agriculturii ecologice, prin politica agricolă comună (PAC) (2014-2020) este susținut și recunoscut rolul agriculturii ecologice care răspunde la cererea consumatorilor și la menținerea practicilor agricole ecologice dat fiind faptul că, prin susținerea acestora se ajută la îmbunătățirea competitivității agriculturii iar prin sistemul de management al fermei se contribuie la îmbunătățirea mediului și a spațiului rural.

Produsele ecologice se bucură de o largă popularitate, și sunt cultivate de către un număr mare de agricultori din întreaga Uniune Europeană. Cele mai recente cifre ale Eurostat (European Statistical System) arată că suprafața de producție ecologică a fost de 9,6 milioane de hectare în 2011, reprezentând 5,4% din suprafața totală agricolă utilizată de cele 27 țări membre UE. În 2010 erau 186 000 de producători care produceau produse agroalimentare ecologice.

Suprafața certificată ecologic, totală în UE (suprafața certificată ecologic și în curs de transformare, adică în perioada de conversie), în 2014 a fost de 10,3 milioane de hectare (ha), cu 257 100 de producători ecologici în UE. Spania și Polonia a reprezentat fiecare peste 10% din totalul suprafeței înregistrate în UE, Italia, a înregistrat o creștere cu 17,9%. Franța, Germania, Grecia, Austria și România fiecare au înregistrat o creștere de peste 5%. (Sursa: Eurostat DG Agriculture and Rural Development — Organic farming).

c) În urma examinării Registrului centralizator al agenților economici înregistrați în agricultura ecologică, în anul 2016 la Minister au depus cerere pentru înregistrare în sistem de agricultură ecologică 64 de agenți economici. Totodată conform rapoartelor prezentate de organismele de inspecție și certificare naționale, înregistrați în sistem de Agricultură Ecologică erau înregistrați 39 de agenți economici cu o suprafață de 1020 ha (anul I, II, III de conversie și certificate ecologic). Conform actelor legislative și normative în vigoare privind producția agroalimentară ecologică, organismele de inspecție și certificare naționale, acreditate și autorizate de Minister, sunt obligate să prezinte semestrial autorității competente informația cu privire la agenții economici, suprafețele inspectate, încălcările depistate etc. Astfel, s-a constatat că din cei 64 de agenți economici, 45 din ei, cu o suprafață de 2883,11 ha, au contractat Organisme de inspecție și certificare nerecunoscute de Minister.

Conform anexei nr. IV „Lista organismelor de control și a autorităților de control desemnate în scopul echivalenței” a Regulamentului nr. 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe, în Republica Moldova în anul 2017 au fost recunoscute să certifice produse agroalimentare ecologice 10 organisme de inspecție și certificare.

Pe de altă parte Certificatele de conformitate emise de organismele naționale de inspecție și certificare locală pentru produsele ecologice nu sunt recunoscute în Uniunea Europeană,

Republica Moldova nu a reușit până la moment să fie recunoscută de Uniunea Europeană ca țară terță cu legislație corespunzătoare, astfel, cum este prevăzut în art. 33 al Regulamentului (CE) nr. 834/2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

Pentru a fi inclusă în Lista țărilor terțe ca echivalentă, Republica Moldova trebuie să asigure un sistem de producție care să respecte principiile și regulile de producție echivalente cu cele prevăzute în regulamentul Uniunii Europene și pentru măsurile de control care au o eficacitate echivalentă la descrierea sistemului va trebuie să garanteze același nivel de asigurare a conformității produselor. Pentru aceasta este necesar de transpus regulamentele Uniunii Europene în actele legislative și normative naționale. Procesul de recunoaștere este inițiat de o cerere oficială înaintată Comisiei Uniunii Europene de către autoritățile naționale. El include evaluarea detaliată a standardelor ecologice aplicabile și a sistemelor de control din respectiva țară, în urma căreia se concluzionează dacă acestea sunt echivalente cu cele din Uniunea Europeană. Pot fi acceptate diferențe nesemnificative, însă existența unor norme divergente poate determina aplicarea unor restricții la import. Trebuie să se dovedească faptul că măsurile de control sunt la fel de eficiente ca în Uniunea Europeană, de asemenea, Comisia Uniunii Europene efectuează examinări la fața locului și revizuieste periodic lista țărilor terțe aprobate.

În aprilie 2017 Ministerul a solicitat organismelor de control recunoscute de Comisia Uniunii Europene să certifice produse, date cu privire la activitatea desfășurată pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, conform datelor prezentate de către șase organisme de inspecție și certificare din cele zece, în 2017, agenți economici care practică metode de producere ecologică sunt 109 pe o suprafață de 24708,66 ha dintre care certificați de organismele de inspecție și certificare naționale, erau 39 de agenți economici cu o suprafață de 1240 ha.

În acest context putem menționa că diminuarea suprafețelor precum și a agenților economici înregistrați în agricultura ecologică nu poate fi rezumată ca ieșirea agenților economici din sistem de agricultura ecologică.

Acești agenți economici certifică producția agroalimentară ecologică în conformitate cu standardul care este echivalent cu standardul Uniunii Europene, Organismele de Control de asemenea fiind echivalente și respectiv Organismele de Control și agenții economici nu se pot integra în sistemul național care nu este conform legislației Uniunii Europene.

Așa cum sa menționat mai sus organele de control recunoscute ca echivalente, nu raportează autorității competente referitor la activitățile lor. Aceasta de asemeni a avut un impact important asupra evoluției datelor prezentate și nu numai.

Tot odată, acest fapt aduce prejudicii de imagine asupra întregului sector de agricultură ecologică prin faptul că Ministerul nu are informație în timp util cu privire la cantitățile de produse certificate, nr. de operatori certificați, neconformitățile identificate la nivelul Comisiei Uniunii Europene.

În 2016 în urma depistării unor scheme suspecte de certificare a cerealelor ecologice vândute pe piața Uniunii Europene, Comisia Uniunii Europene a elaborat Ghidul referitor la controalele oficiale suplimentare privind produsele ecologice importante din Ucraina, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Kazahstan, Kyrgystan, Moldova, Tajiksistan, Uzbekistan și Federația Rusă.

În acest context se constată nevoia urgentă de a identifica soluții de prevenire a unor astfel de cazuri.

O altă barieră identificată în calea dezvoltării agriculturii ecologice este imposibilitatea accesării subvențiilor de către agenții economici care nu sunt înregistrați în sistemul național de certificare.

d) Situația actuală în domeniul cerificării produselor ecologice la moment se desfășoară pe două platforme paralele. Astfel, marea majoritate a agenților economici certifică producția agroalimentară ecologică în conformitate cu standardul care este echivalent cu standardul Uniunii Europene dar nu sunt înregistrați la nivel național, iar o altă parte a agenților economici certifică produsele la Organismele de Control naționale care însă nu sunt în conformitate cu

standardul care este echivalent cu standardul Uniunii Europene.

Aceasta duce la o dezechilibrare între interesele producătorilor pe de o parte a celor care se pot integra în sistemul național care nu este conform legislației Uniunii Europene și nu pot beneficia de subvenții, iar pe de altă parte a producătorilor care nu pot exporta produsele agroalimentare cu mențiune de „ecologic” pe piața Uniunii Europene.

Dacă nu va fi acceptată implementarea unui sistem de monitorizare și control ajustat la standardele europene, Moldova riscă să rămână și în continuare la acest nivel de dezvoltare.

Un alt neajuns al neadoptării prezentului proiect este imposibilitatea recunoașterii Organismelor de Control de către Minister. În aceste circumstanțe opțiunea de „a nu face nimic” și de a continua în același mod, nu are nici un avantaj.

e) În prezent în Republica Moldova cadrul normativ în domeniul producției agroalimentare ecologice este reflectat în primul rând prin Legea nr. 115-XVI din 09.06.2005 cu privire la agricultura ecologică (Monitorul Oficial Nr. 95-97 15.07.2005, art.446), prin care au fost transpuse în legislația națională prevederile regulamentelor europene de „veche abordare”, sau mai exact Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2092/91 privind producția ecologică a produselor agricole și indicarea acestora pe produsele agricole și alimentare, care a fost abrogat prin Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

Prin Legea nr. 115-XVI din 09.06.2005 cu privire la agricultura ecologică au fost stabilite cerințe de bază cu privire la metodele și principiile producției agroalimentare ecologice etichetarea și regulile de inspecție și certificare.

Legea 115/2005 a fost pusă în aplicare prin Hotărârea Guvernului nr. 149 din 10.02.2006 care prevede implementarea unor norme detaliate prin:

- Regulamentul privind metodele și principiile produselor agroalimentare ecologice;
- Regulamentul cu privire la sistemul de inspecție și certificare;
- Reguli privind importul și exportul produselor agroalimentare ecologice.

În scopul obținerii respectării cadrului legal referitor la agricultura ecologică în Republica Moldova, a fost adoptată Hotărârea nr. 1078 din 22.09.2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice”, care face referire la Legea 115/2005 și HG 149/2006 și adaugă unele noi reguli în conformitate cu legislația națională privind reglementările tehnice. Aceasta a fost, de asemenea, o încercare de a armoniza reglementările ecologice naționale la noul regulament al Consiliului Uniunii Europene (CE) nr. 834/2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, care a abrogat Regulamentul (CEE) nr. 2092/91. O modificare a Legii 115/2005 a fost adoptată prin Legea nr. 26 din 24.02.2011 pentru armonizarea cadrului legal al Republicii Moldova cu noile modificări în regulamentele Uniunii Europene, care însă este parțial compatibilă cu Regulamentul Consiliului (CE) nr. 834/2007 din 28 iunie 2007, întrucât, în mare parte, completările și modificările Legii nr. 115-XVI din 09.06.06 au constituit prevederi naționale sau prevederi de implementare a celor comunitare, prin mecanisme legislative și instituționale proprii, fapt care implică o anumită diferențiere a procedurilor de punere în aplicare a Regulamentului 834/2007/CE în urma transpunerii parțiale a acestuia.

De asemenea, o parte din prevederile omise ale Regulamentului 834/2007/CE au fost inserate în Hotărârea Guvernului nr. 1078 din 22 septembrie 2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice”.

Totuși, având în vedere importanța Regulamentului 834/2007/CE pentru reglementarea producției ecologice și etichetarea acestora, precum și rolul de act legislativ-cadru în materie care îi revine Legii nr. 115-XVI din 09.06.06, considerăm adecvată transpunerea completă în legea în cauză a principiilor și obiectivelor generale privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice și nu într-un act normativ subordonat, cum este Hotărârea Guvernului nr. 1078 din 22 septembrie 2009.

În sensul celor exprimate mai sus, este necesară alinierea urgentă și deplină a legislației naționale la legislația Uniunii Europene în vederea creării în Republica Moldova a unui sistem legislativ și instituțional în domeniul agriculturii ecologice similar, cum sunt, acordarea derogărilor, autorizarea utilizării produselor și a substanțelor ce urmează a fi folosite în agricultura ecologică și în procesarea produselor alimentare ecologice, cât și pentru cadrul instituțional existent, inapt de a implementa legislația Uniunii Europene.

3. Stabilirea obiectivelor

- 1) Asigurarea unei concurențe loiale și buna funcționare a pieței interne și externe a produselor agroalimentare ecologice;
- 2) Stabilirea unui sistem de supraveghere în conformitate cu normele stabilite pentru a asigura verificarea conformității cu legislația;
- 3) Garantarea faptului că produsele ecologice sunt realizate în conformitate cu exigențele impuse conform cadrului legislativ aplicabil producției ecologice, de către operatori în toate etapele de producție.
- 4) Menținerea și justificarea încrederii consumatorilor în produsele etichetate ecologic;

4. Identificarea opțiunilor

Opțiunile propuse sunt următoarele:

- **opțiunea I – a nu face nimic**, a lăsa lucrurile așa cum sunt. Situația va rămâne nemodificată, astfel cum este descrisă la compartimentul definirea problemei;

În cazul lipsei intervenției, posibile dezavantaje sunt:

1. Lipsa unui sistem de monitorizare a activităților desfășurate de agenții economici din sectorul agriculturii ecologice;
2. Neexecutarea Acordului de Asociere și crearea barierei în calea comerțului cu produse agroalimentare cu mențiune de „ecologic”.
3. Imposibilitatea exportului a produselor agroalimentare cu mențiune de „ecologic” în statele membre ale UE deoarece certificatele de conformitate eliberate de organismele de inspecție și certificare naționale nu sunt recunoscute în UE.
4. Lipsa actelor legislative și normative care ar permite solicitarea de a recunoaște Republica Moldova în calitate de țară terță cu regim de echivalență pentru domeniul agriculturii ecologice;
5. Lipsa normelor legale privind trecerea producției necalitative la frontiera statului și interzicerea exportului produselor falsificate în țările UE, pentru asigurarea protecției peții interne și a reputației Republicii în cazul exportului

- **opțiunea II – alinierea legislației naționale la acquis-ul comunitar**

Proiectului Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice este elaborat în scopul realizării art. 68 lit. f) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte din 27.06.2014, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014 nr. 185- 199, art. 422).

Proiectul Legii transpune Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 189 din 20 iulie 2007 și Regulamentul (CE) nr. 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe.

Scopul de bază al proiectului prezentei legi este de a asigura cadrul legislativ și instituțional necesar, care stabilește principiile și obiectivele aplicabile produselor agroalimentare ecologice pentru asigurarea unei concurențe loiale și a unei funcționări adecvate a pieței interne a

produselor agroalimentare ecologice, precum și a menținerii și justificării încrederii consumatorilor în produsele etichetate drept ecologic și respectarea principiilor de bază de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite prin Legea nr. 235-XVI din 20.07.2006 prin asigurarea previzibilității, transparenței decizionale și transparenței reglementării activității de întreprinzător.

Proiectul Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice este elaborat, inclusiv, la recomandarea experților antrenați în misiunea TAIEX privind agricultura ecologică „Suport la transpunerea legislației Uniunii Europene în legislația națională privind agricultura ecologică pentru punerea în aplicare a Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora”.

Alinierea legislației naționale la aquis –ul Comunitar este primul pas în inițierea procesului de recunoașterea Moldovei ca țară echivalentă.

În cazul în care procesul de recunoaștere a Moldovei ca țară echivalentă o să fie de lungă durată armonizarea legislației naționale la aquis –ul Comunitar va permite organismelor de control, recunoscute de către Comisia Europeană să activeze în țări terțe, să solicite recunoașterea acestora de către Minister.

Proiectul de lege este compus din 10 capitole care conțin 29 de articole astfel precum sunt:

Capitolul I **Dispoziții generale** cuprinde articolele 1-3 prin care sunt prevăzute: sfera de reglementare, scopul prezentei legi și articolul 3 prin care sunt definiți termenii de specialitate;

Capitolul II **Obiective și principii pentru producția ecologică** cuprinde articolele 4-8 prin care sunt stabilite obiectivele și principiile aplicabile produselor agroalimentare ecologice;

Capitolul III **Metodele de bază aplicabile producției agroalimentare ecologice** cuprinde articolul 9 care stabilește cerințe generale privind obținerea producției ecologice și articolul 10 care stabilește cerințe față de perioada de conversie;

Capitolul IV **Etichetarea** cuprinde articolele 11-13 prin care sunt stabilite cerințe pentru utilizarea termenului ”ecologic” la etichetarea produselor agroalimentare;

Capitolul V **Politica de stat sectorul agriculturii ecologice** cuprinde articolul 14 care stabilește autoritatea competentă responsabilă pentru elaborarea și implementare politicii de stat în agricultura ecologică;

Capitolul VI **Controalele** cuprinde articolele 15-21 prin care sunt reglementate sistemul de inspecție și certificare a producției ecologice precum și a controlului de stat asupra activităților desfășurate de către operatori în toate etapele de producție, procesare și distribuție de produse ecologice.

Capitolul VII **Importul și Exportul produselor agroalimentare ecologice** prin articolele 22-23 stabilește cerințe față de Importul și Exportul produselor agroalimentare ecologice;

Capitolul VIII **Asigurarea financiară** prin articolul 22 prevede stimularea promovării și dezvoltării agriculturii ecologice prin acordarea de subvenții din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli, prevăzut anual în cadrul bugetului de stat;

Capitolul IX **Măsuri și sancțiuni aplicate în vederea respectării prezentei legi** prin articolul 25 -28 reglementează măsurile adoptate în caz de încălcări și nereguli precum și sancțiunile aplicate în urma constatării încălcării prevederilor prezentei legi;

Capitolul X **Dispoziții tranzitorii și finale** prin articolul 29 prevede intrarea în vigoare a prezentei legi precum și elaborarea actelor normative necesare executării prezentei legi.

5. Analiza și compararea opțiunilor

OPȚIUNEA:

I. „A nu face nimic”

La moment, în domeniul produselor agroalimentare ecologice se înregistrează o scădere a numărului agenților economici și a suprafețelor înregistrate în agricultura ecologică din mai multe cauze care rezidă din neactualizarea legislației naționale la standardele Uniunii Europene.

Dacă nu va fi acceptată implementarea unui sistem de monitorizare și control ajustat la

standardele europene, agenții economici nu vor mai activa în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare, Organismele de inspecție și certificare naționale o să-și înceteze activitatea și respectiv nu va exista nici o posibilitate de a ajunge la o eventuală recunoaștere a Republicii Moldova ca țară echivalentă de către Uniunea Europeană.

Riscuri

La nivel național nu va fi pe deplin îndeplinit Planul de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în ceea ce privește armonizarea legislației naționale cu cea europeană.

Avantaje potențiale – lipsa de cheltuieli administrative pentru elaborarea proiectului privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice precum și pentru instruirea și pregătirea inspectorilor și agenților economici în vederea efectuării controalelor.

OPȚIUNEA:

II – „Adoptarea legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice”

Prin proiectul de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice se va alinia legislația națională la aquis –ul Comunitar ceea ce va permite inițierea procesului de recunoașterea Moldovei ca țară echivalentă.

Un alt aspect foarte important sunt prevederile prin care organismele de inspecție și certificare care sunt recunoscute de către Comisia Europeană să activeze în țări terțe, vor putea să solicite recunoașterea de către Minister, astfel, și agenții economici vor putea accesa subvențiile.

Se va stabili un sistem de supraveghere și control în ceea ce privește trasabilitatea produselor agroalimentare ecologice.

Vor fi reglementate procedurile de acordare a excepțiilor privind producerea agroalimentară ecologică și se va stabili un sistem de supraveghere și control de stat în ceea ce privește trasabilitatea produselor agroalimentare ecologice.

Se vor înlătura barierele tehnice în calea comerțului și va fi posibilă expunerea produselor cu mențiune de „ecologic” pe piețele UE;

Se va executa Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM- UE

Riscuri

Unul din riscuri ar putea fi tergiversarea recunoașterii Republicii Moldova ca țară echivalentă de către Uniunea Europeană.

Costuri

1) vor exista cheltuieli administrative pentru salarizarea persoanelor implicate în elaborarea documentului (persoanele sunt angajate în cadrul instituțiilor statului și la elaborare, doar își exercită atribuțiile de funcție cu salariul conform funcției) și ulterior a persoanelor implicate în efectuarea controalelor, însă pentru realizarea acestui proces nu se presupune efectuarea cheltuielilor suplimentare din bugetul național.

2) Pentru producătorii care practică metode de producție ecologică au fost identificate următoarele costuri:

a) Operatorii trebuie să semneze un contract cu un organism privat de control pentru ca produsele lor să fie certificate organic. Aceasta reprezintă un cost substanțial pentru aceștia. De exemplu un fermier care cultivă 50 ha de cereale și 10 ha de fructe achită o taxă echivalentă cu 692 euro pe an Organismului de certificare pentru a obține certificat care să-i permită exportul în Uniunea Europeană.

Cu toate acestea, operatorii care sunt în prezent activi lucrează deja cu organisme private de control, ceea ce înseamnă că situația este neschimbată pentru aceștia. De asemenea, pe baza legislației actuale, principiul este același: certificarea de către organisme private de control. În plus agenții economici înregistrați în agricultura ecologică pot beneficia de subvenții.

b) Lucrând în conformitate cu normele de producție ecologică, se impun și costuri

suplimentare pentru agricultori și operatori: semințele ecologice sunt mai scumpe, la fel pentru îngrășăminte, în unele cazuri ar putea fi necesare zone tampon pentru a evita contaminările externe. Totuși, trebuie să fie subliniat faptul că producția ecologică este o schemă voluntară, nu se aplică obligatoriu tuturor operatorilor. În plus, se așteaptă ca costurile suplimentare să fie echilibrate de prețurile de vânzare mai mari ale mărfurilor.

3) Pe lângă resursele umane ale Ministerului Agriculturii implicate în redactarea textelor și în procesul de adoptare, va fi necesară comunicarea noului cadru juridic către o gamă largă de părți interesate: agricultori, prelucrători, importatori, exportatori, comercianți, organisme de control locale, organisme de control (UE) și alte autorități precum ANSA, Vama etc. În acest scop, se așteaptă totuși un sprijin din partea instrumentului TAIEX, precum și din partea Agenției de Dezvoltare din Cehia prin implementarea proiectului „Suport Instituțional în domeniul agriculturii ecologice”.

Beneficii:

Mulți agenți economici, probabil cei mai mari, lucrează în prezent sub controlul unui organism de control recunoscut de către Uniunea Europeană ca fiind echivalent. Acest lucru le permite să-și exporte bunurile în Uniunea Europeană pentru a fi introduse pe piață ca fiind ecologice. Cu toate acestea, acești agenți economici nu pot solicita acordarea subvențiilor furnizate de Guvernul Republicii Moldova, pentru că una dintre condiții este certificarea de către organismele de control recunoscute de autoritatea competentă. Pe baza noii legi, aliniată la regulamentele UE „organismele de control ale UE” vor avea posibilitatea de a solicita recunoașterea de către Republica Moldova, ceea ce le-ar permite operatorilor să beneficieze de politica privind subvențiile.

După cum sa menționat mai sus, unul dintre rezultatele așteptate este ca "organismele de control ale UE" să solicite recunoașterea de către Republica Moldova. Motivația acestora ar trebui să fie legată, în principal, de subvențiile care sunt puse la dispoziția operatorilor lor din Republica Moldova. Odată ce aceste organisme de control vor fi recunoscute de către Republica Moldova, acestea vor trebui să raporteze autorității competente operatorii aflați sub controlul lor, activitățile lor, suprafețele certificate sau în curs de conversie, animalele crescute etc. Acest lucru ar permite o îmbunătățire semnificativă a datelor puse la dispoziția autorității competente, care ar avea apoi o viziune mult mai bună asupra sectorului și ar contribui considerabil la procesul de elaborare a politicilor ecologice.

Microîntreprinderile și întreprinderile mici întâmpină în prezent dificultăți în accesul pe piața Uniunii Europene din cauza costurilor serviciilor furnizate de "organismele de control ale UE". Având în vedere că noua lege este aliniată la regulamentul Uniunii Europene ar trebui să se îmbunătățească situația, fie prin acordarea posibilității Republicii Moldova de a fi recunoscută ca țară echivalentă de către UE, fie prin acordarea posibilității organelor locale de control ale Republicii Moldova de a fi recunoscute ca Organisme drept echivalente de către UE. În ambele cazuri, accesul la piața UE ar trebui facilitat pentru agenții economici din Republica Moldova, în special pentru cei mai mici.

Concluzii:

Producția ecologică este o schemă de certificare voluntară. În prezent, se aplică de către o parte minoră a sectorului agroalimentar din Moldova, estimată între 1 și 2%. Este de așteptat o creștere a sectorului datorită politicilor favorabile susținute de către Guvernul Republicii Moldova, fiind reintrodusă din 2016 subvenționarea întru restituirea cheltuielilor în perioada de conversiune și tot odată a cererii ridicate a pieței Uniunii Europene pentru produsele ecologice.

Proiectul preconizat va permite alinierea cadrului legislativ moldovenesc la regulamentul UE privind producția ecologică, în conformitate cu Acordul de Asociere dintre UE și Republica Moldova și așa cum prevede Planul de Acțiuni. Acesta va reprezenta un pas important către o eventuală recunoaștere a Republicii Moldova de către Uniunea Europeană în scopul echivalării și va facilita accesul operatorilor moldoveni la piața UE. În cele din urmă, proiectul va crea condiții care să permită un proces mai corect de elaborare a politicilor.

Recomandare

Având în vedere echilibrul dintre costurile și beneficiile anticipate din proiect, se consideră oportun să se revizuiască și să se aprobe prezentul AIR, deschizând calea spre aprobarea proiectului de lege anexat privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice.

6. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

7. Consultarea

Determinarea grupurilor de interes

Efectul implementării prevederilor proiectului de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice vor fi resimțite diferit, de câteva grupuri social-economice.

Primul grup, reprezintă consumatorii, care își manifestă interesul firesc, asupra consumării produselor calitative, astfel protejând sănătatea.

Al doilea grup, sunt agenții economici ce își desfășoară activitatea în sectorul producției agroalimentare ecologice, care trebuie să respecte normele de producere și comercializare și să ia măsuri corective în caz de neconformare.

Al treilea grup, îl reprezintă autoritățile publice interesate care trebuie să elaboreze politici de susținere a agenților economici cu activitate în domeniul respectiv.

Al patrulea grup, este reprezentat de organismele de control care trebuie să se conformeze sistemului de inspecție și certificare.

Strategia de consultanță

Strategia de consultanță se axează pe două metode (active) de bază:

Se preconizează consultarea oficială în conformitate cu legile în vigoare, sub formă de avizări ale proiectului și adoptare în cadrul ședințelor publice, cu organele de stat abilitate și cu reprezentanții sectorului privat.

La fel consultarea pasivă prin expunerea/publicarea AIR, precum și a proiectului de lege sus menționat, pe pagina web a Ministerului.

Procesul de consultare

Atât agenții economici cât și organismele de control sectorul producției agroalimentare ecologice și-au exprimat opinia pozitivă vis-a-vis de intenția elaborării proiectului de Lege.

Aceștia s - au expus asupra necesității urgentării alinierii legislației naționale la aquis-ul Uniunii Europene, în cadrul Grupului de lucru instituit prin ordinul Ministerului nr. 31 din 29 februarie 2017 Cu privire la instituirea unui Grup de lucru pentru elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului privind Programul Național privind producția agroalimentară ecologică pentru anii 2018 – 2025.

În cadrul ședințelor Grupului de lucru sus menționat au participat operatorii din businessul alimentar asociațiile care îi reprezintă precum și organizații nonguvernamentale din sectorul agriculturii ecologice. Astfel, la ședințele date s-a precizat că acest document este binevenit și necesar în contextul planului de acțiuni Uniunea Europeană – Republica Moldova și va servi ca o bună călăuză în lucru pentru producătorii, importatorii și exportatorii.

Urmează a fi consultate următoarele autorități: Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Academia de Științe a Republicii Moldova, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția Națională pentru Proprietatea Intelectuală

La fel, consultarea Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător, Centrului Național Anticorupție, Centrului de Armonizare a Legislației de pe lângă Ministerul Justiției, Ministerului Justiției și Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

De asemenea, pentru a asigura transparența în procesul decizional, AIR, proiectul Legii și Nota Informativă la proiectul Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea

produselor ecologice a fost plasat pe pagina-web oficială a Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (<http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=4528>) pentru a fi accesibil publicului larg, pentru consultare publică, prezentarea de propuneri și obiecții. Data publicării AIR a fost 26.09.2017 iar data limită pentru comentarii 26.10.2017.

Anexe

Proiectul preliminar de act normativ

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 233940 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1- 1755 " 9 " 02 2018

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

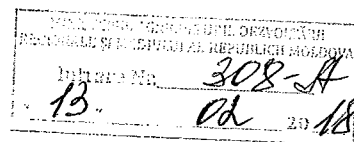
Cu referire la scrisoarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului cu nr. 01/01-288 din 23.01.2018, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene aduce la cunoștință că a examinat proiectul *Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice* și, în limitele competenței funcționale, comunică următoarele.

MAEIE înțelege că proiectul de act normativ primit pentru avizare vine să asigure transpunerea integrală în legislația națională a *Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice*. Transpunerea integrală în legislația națională a actului normativ comunitar menționat mai sus este prevăzută în Anexa nr. VII a Acordului de Asociere RM-UE și pct. 70 din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016.

În acest context, MAEIE susține inițiativa legislativă a MADRM primită pentru avizare.

Concomitent, MAEIE precizează că, în conformitate cu același pct. 70 din Planul menționat mai sus, Republica Moldova urmează să aducă în conformitate cu noul cadru legislativ și dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 149 din 10.02.2006 „*Pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică*”.

Mihail CĂPĂȚINĂ
Secretar General de Stat

**AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**

MD-2009, mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 63,
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

**НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО
ПО БЕЗОПАСНОСТИ ПИЩЕВЫХ
ПРОДУКТОВ**

MD-2009, ул. М. Когăлничану, №63, г.Кишинев,
Республика Молдова
Тел./факс. (+373 22) 26-46-40
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 01-6/2105 din "21" 09 2017

La nr. _____ din "___" _____ 201__

**Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului**

În urma examinării proiectului hotărîrii de guvern "cu privire la aprobarea proiectului Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice", Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor propune următoarele modificări:

1. La Capitolul III:

Titlul "Metodele de bază aplicabile producției agroalimentare ecologice" – de substituit cu "Norme aplicabile producției". Totodată solicităm adăugarea normelor generale aplicabile producției de alimente procesate, dar și Principiile specifice aplicabile procesării alimentelor ecologice, conform Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice: titlul II articolul 6; titlul III capitolul 4 articol 19, 21.

2. La Capitolul V și VI:

De identificat și specificat organismele sau autoritatea responsabilă pentru control producției agroalimentare ecologice. Astfel, se dorește evitarea dublării competențelor. În măsura în care inspecția efectuată de organismele de certificare reprezintă o formă de control, instituirea sistemului de control oficial trebuie clar definită inclusiv și autoritatea care va efectua controlul plasării pe piața producției agroalimentare ecologice.

Desemnarea și delimitarea într-un mod clar și rațional a atribuțiilor ar crea un sistem de control național bine definit și transparent pentru producția, cât și cerințele de etichetare a produselor ecologice.

Director general

Gheorghe GABERI

Ex: Corina Macaru
Tel: 022-26-46-96

494R
26.09.2017

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

25.07.2014 nr. 11/1-d-09/709
La nr. 15-4/60 din 28.06.2014

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

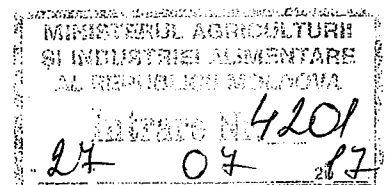
Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărîre al Guvernului "Cu privire la aprobarea proiectului Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice" și comunică, că pe problemele ce țin de competența sa obiecții nu sînt.

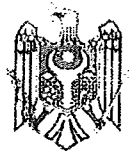
Concomitent menționăm, că implementarea prevederilor proiectului de lege urmează să fie efectuată din contul și în limita mijloacelor financiare prevăzute în bugetul de stat în acest scop.

VICEMINISTRU

Maria CĂRĂUȘ

Ex: Taban L
Tel:022262678
e-mail: lilia.taban@mf.gov.md
locale

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 729 907, +373 22 268 818; Fax. +373 22 738 781; e-mail: office@ms.gov.md
www.ms.gov.md

25.07.2017 nr. 01-80/638
La nr 18-4/60 din 28.06.2017

Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare

Ministerul Sănătății a examinat proiectul Legii privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și a Notei informative. Comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Cu respect,

Viceministru

Liliana IAȘAN

Ex. Daniela Demișcan
Tel. 022 26 88 67
Stela Bradu
Tel. 022 574 548

31 02 25-07/2017

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD – 2001,
Chișinău, Republica Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES OF
MOLDOVA**

1, Ștefan cel Mare Ave.
MD – 2001,
Chisinau, Rep. of Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

Nr. 1024-14/7 din 03.08.2017
La nr. 18-4/60 din 28.06.2017

**Dlul Viceministru Vasile LUCA,
Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare al Republicii Moldova**

Stimate Doamnă Viceministru,

Academia de Științe a Moldovei, în conformitate cu scrisoarea nr.18-4/60 din 28.06.2017 privind avizarea proiectului Legii privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, Vă informează că proiectul nominalizat a fost examinat și avizat pozitiv.

În rezultatul studierii materialelor proiectului menționat Vă comunicăm următoarele:

1. Materialele proiectului corespund cerințelor preconizate și în scopul dezvoltării cadrului legislative - normativ a Republicii Moldova și armonizării lui la cerințele europene și internaționale. În acest context proiectul menționat poate fi procesat spre aprobare.
2. Textul proiectului necesită o redactare gramaticală minimă a unor articole și paragrafe.
3. Considerăm necesară implicarea mai largă a instituțiilor de cercetare și educație ale Republicii Moldova în soluționarea problemelor de armonizare a legislației prin prisma argumentărilor științifice, precum și prin conștientizarea populației și pregătirea cadrelor respective necesare implementării actelor legislativ-normative noi.

Președinte interimar al AȘM

m.c

Viorel PRISACARI

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Constantin Tănase, 9, MD-2005 Chișinău • Tel.: (+373 22) 204507 • Fax: (+373 22) 226 858 • www.mediu.gov.md

Lb. 04-2017 Nr. 04-04/2429

La nr. 18-4/60 din 28.06.2017

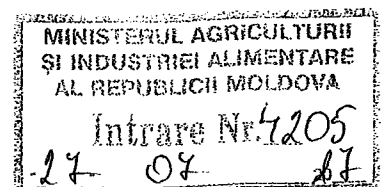
Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare

Ministerul Mediului a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice și comunică că îl susține fără obiecții și propuneri.

Viceministru

Ion APOSTOL

Ex. Galina Noroceă
(022) 204 513

nr. 2182
din 2017 SEP. 27.

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

str. Constantin Tănase 9, MD-2005,
Chișinău, Republica Moldova

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a examinat *proiectul Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice* (în continuare - proiect) și, reieșind din competența sa funcțională, propune următoarele:

1. La art. 13:

- se va revedea conținutul alin. (4) în vederea racordării acestuia normei art. 25 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28.06.2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91, care specifică posibilitatea utilizării "siglelor naționale și private pentru producția ecologică" în etichetarea, prezentarea și promovarea produselor ce răspund exigențelor stabilite, dar nu a "*mărcilor naționale, internaționale și private*", precum este menționat în norma art. 13 alin. (4) din proiect. Mai mult ca atât, Legea nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor nu operează cu noțiunea de "*mărci private*";

- în vederea uniformizării terminologiei utilizate, în alin. (6), cuvintele "*perioada de conversiune*" se vor substitui cu cuvintele "*perioada de conversie*";

- se va revedea conținutul alin. (8), dat fiind faptul că în temeiul prevederilor Regulamentului privind utilizarea mărcii naționale "Agricultura Ecologică – Republica Moldova", aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 884 din 22.10.2014 (în continuare – Regulament), marca națională "Agricultura Ecologică – Republica Moldova", este un semn oficial, constituie proprietate a statului, înregistrată la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) și este gestionată de către autoritatea de reglementare. Acest fapt este reglementat inclusiv în temeiul art. 14 alin. (2) lit. m) din proiect.

2. La art. 14:

- alin. (2) lit. g) va avea următorul cuprins:

"g) *acordă dreptul de utilizare a mărcii naționale "Agricultura Ecologică – Republica Moldova;"*, pentru a asigura corespunderea acestei norme mecanismului de acordare a dreptului de utilizare, stabilit conform prevederilor Regulamentului;

02. 9/8
10 7

MD-2033, Chişinău, Piaţa Marii Adunări Naţionale, 1
tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Pagina web: www.mec.gov.md

МД-2033, Кишинэу, Пяца Марий Адунэрь Национале, 1
тел. +373-22-25-01-07, факс +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Веб страница: www.mec.gov.md

17.07 2017 nr. 04/1-4001

La nr. _____ din _____

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

La nr.18-4/60 din 28.06.2017

Prin prezenta informăm că, Ministerul Economiei a examinat proiectul hotărîrii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice” și, în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

La proiectul hotărîrii Guvernului.

În conformitate cu prevederile art.102 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, art.30 din Legea nr.64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern și art.55 alin.(2) din Legea nr.317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, hotărîrile și dispozițiile Guvernului se semnează de Prim-ministru, iar unele hotărîri se contrasemnează de ministrii, care au obligația punerii lor în aplicare. Reieșind din faptul că, în sarcina Viceprim-ministrului, ministrului economiei nu este pusă obligația punerii în aplicare a prezentei hotărîri, considerăm oportun excluderea acestuia din lista contrasemnatarilor.

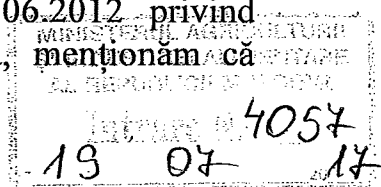
La proiectul de Lege.

La art.1 alin.(5), se menționează că dispozițiile nu se aplică produselor obținute din vînatul și pescuitul animalelor sălbatice, pe cînd în Regulamentul (CE) Nr.834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007, art.23 sînt stipulate prevederi referitoare la produse obținute din vînat și pescuit. În acest sens, se propune transpunerea tuturor prevederilor din Regulament pentru a acoperi toate domeniile producției agroalimentare ecologice.

La art.3:

noțiunea „14) *autoritatea competentă în domeniul producției agroalimentare ecologice*” menționăm că aceasta necesită a fi sincronizată cu prevederile Legii cu privire la Guvern recent adoptată;

noțiunea „15) *autoritate de control*”, evidențiem că necesită a fi adusă în concordanță cu prevederile anexei la Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Totodată, menționăm că

proiectul prevede noțiunea autoritatea competentă de control al importurilor de produse agroalimentare ecologice, în care expres este menționată Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Astfel, noțiunile respective necesită a fi clarificate deoarece acestea se referă la una și aceeași autoritate;

noțiunea „18) *Certificat de conformitate/certificat de confirmare a conversiei*”, constatăm că aceasta nu este redată în măsură deplină și se menționează doar cine eliberează aceste certificate. Avînd în vedere, că conform definiției „10) *Conversie - trecerea de la agricultura convențională la cea ecologică într-o perioadă determinată de timp, pe parcursul căreia se aplică dispozițiile privind producția ecologică*”, propunem distingerea noțiunilor de *Certificat de conformitate* și *Certificat de confirmare a conversiei* și completarea definițiilor cu aspectele care descriu conținutul acestora.

De exemplu noțiunea „*Certificat de conformitate*”, stabilită în Legea privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității nr.238 din 01.12.2011, este expusă în felul următor: „*Certificat de conformitate - document care atestă că un produs identificat corespunzător a fost supus procedurilor de evaluare a conformității și că, la momentul evaluării, produsul este conform cerințelor specificate*”.

La noțiunea „20) *lot*” se face referință la Nomenclatorul mărfurilor al Republicii Moldova care de fapt a fost abrogat iar, actualmente, în vigoare este Nomenclatura combinată a mărfurilor aprobată prin Legea nr.172 din 25.07.2014. Astfel, se propune efectuarea corectărilor de rigoare.

La art.5 alin.(3) se referă la *diferențe regionale privind condițiile climatice și locale*. În opinia noastră acest principiu general poate fi viabil pentru Uniunea Europeană reieșind din varietatea de zone climaterice a acesteia. Însă, pentru Republica Moldova diferențe regionale privind condițiile climatice sînt discutabile și prevederile respective necesită fi reformulate sau excluse deoarece pot fi calificate ca o transpunere mecanică a legislației UE.

Obiecția este valabilă și pentru art.13 alin.(4); art.21; art.22 - sintagma „*țări terțe și țări terțe cu echivalență*”.

Consecutiv, constatăm că proiectul conține unele prevederi cu caracter incert, cum ar fi: „*selecționarea speciilor și a varietăților corespunzătoare*” (lit.f) art.6); „*registru adecvat*” (alin.(2) art.9); „*trebuie să fie însoțite de documente justificative*” (alin.(7) art.13); „*în conformitate cu legislația în vigoare*” (alin.(6) art.18); „*orice informație necesară*” (alin.(7) art.18); „*încălcări a dispozițiilor în mod grav sau într-un mod care provoacă efecte îndelungate*” (alin.(2) art.25). Astfel de prevederi necesită a fi concretizate sau excluse.

La art.9 alin.(3) se stabilește că: „*regulile detaliate privind principiile producției ecologice pentru plante și produse din plante, animale și produse animaliere, apicultură și produse apicole, precum și lista cuprinzînd produsele permise să fie utilizate în agricultura ecologică, ingredientele și metodele de prelucrare care pot fi utilizate în prepararea alimentelor vor fi stabilite de Guvern*”. De altfel, proiectul conține și alte prevederi de transmitere a unor atribuții de reglementare în competența Guvernului (alin.(2) art.10; alin.(8) art.11;

alin.(9) art.13; alin.(7) art.15; alin.(3) art.20). Considerăm că, este necesar de a stabili un termen de intrare în vigoare a legii destul de suficient pentru elaborarea și aprobarea hotărârilor de Guvern necesare întru implementarea legii.

Proiectul conține prevederi prin care se stabilesc acte permissive sau pot genera acte permissive: noțiunea *producția ecologică* - produse certificate de un organism de control; autorizarea unor substanțe (lit. k), alin. (2) al art. 14); produse agroalimentare certificate ecologic (alin. (2) al art. 15); certificatul de conformitate, precum și autorizația de import (alin. (3) al art. 22). Prevederile respective necesită a fi completate, fiind efectuate trimiteri la legile care reglementează procedurile și condițiile de eliberare a actelor permissive menționate.

La **art.10 alin.(1) lit.(d)**, se menționează despre faptul că „*animalele și produsele animale realizate în perioada de conversie nu sînt comercializate însoțite de indicații privind etichetarea și promovarea produselor prevăzute în art.11 și art.12*”. Propunem ca astfel de produse realizate în perioada de conversie să fie etichetate în felul următor: „*Produs în perioada de conversie*”.

Prevederile capitolului VI reglementează controalele în domeniu. În opinia noastră, mecanismul de control este supra reglementat și va crea situații de dublare în controlul agenților economici. Considerăm că, autoritatea de control nu trebuie să efectueze controale în sensul art.17, deoarece proiectul prevede inspecțiile și certificarea în domeniul producției ecologice din partea organismelor de control (art.15). Totodată, conform alin.(5) și (6) ale aceluiași articol, pentru recunoașterea organismului de control, se instituie în cadrul autorității de reglementare o Comisie de recunoaștere. Comisia de recunoaștere verifică respectarea cerințelor pentru acordarea, extinderea, suspendarea, restrîngerea sau retragerea recunoașterii. Astfel, controlul în domeniu poate fi asigurat doar de organisme de control, care vor verifica agenții economici și certifica producția acestora. Autoritatea de control doar va dubla controalele fără a suporta consecințe în cazul depistării ulterioare a unor abateri în activitatea agenților economici. În acest sens, este necesar de a reformula prevederile art.18, fiind stabilită pentru organisme de control obligativitatea transmiterii informației. Modificări sînt necesare și în alin.(2) al art.25, fiind exclus caracterul incert al acestuia, precum și prevăzut mecanismul clar de interdicție a comercializării produselor.

La **art.14 alin.(2)**, menționăm că, reieșind din prevederile lit.c), d), k) se stabilesc atribuții pentru autoritatea de reglementare care nu pot fi acceptate. Astfel de atribuții, din sensul prevederilor art.14 din Legea nr.98/04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate, trebuie să fie efectuate de autorități administrative din subordinea ministerului. De asemenea, prevederile lit.l), stabilesc că, „*autoritatea de reglementare elaborează și prezintă Guvernului cerințele privind acordarea derogărilor și excepțiilor de la normele aplicabile producției ecologice*”. Astfel de prevederi nu pot fi acceptate și necesită a fi excluse, deoarece nu pot fi stabilite derogări și excepții de la lege printr-un act normativ subordonat legii.

Obiecția este valabilă și pentru lit.b) alin.(4) art.14 și art.28.

La art.15, intitulat „Sistemul de inspecție și certificare”, se propune completarea cu criteriile care trebuie să le întrunească Organismele de inspecție și certificare așa cum este prevăzut în art.27 din Regulamentul (CE) nr.834/2007 și Regulamentul (CE) nr.882/2004 și anume că Organismele de inspecție și certificare trebuie să fie acreditate conform cerințelor SM SR EN ISO/CEI 17065 ultima versiune a documentului de standardizare adoptat ca standard moldovenesc.

La art.22 alin.(1), Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare i se atribuie o responsabilitate suplimentară referitoare la autorizarea importului produselor agroalimentare ecologice, care nu se regăsește în atribuțiile Ministerului prevăzute în art.14. Autorizarea importului este o un proces care se finalizează cu eliberarea unui act permisiv, astfel se propune ca în acest proiect să fie descrisă procedura de autorizare a importului produselor agroalimentare ecologice.

Nu se face o distincție clară între noțiunile de „control” și „inspecție”, chiar fiind utilizate în mod eronat în acest proiect. Activitatea de control de stat este reglementată prin Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul asupra activității de întreprinzător, iar Organismele de control de terță parte efectuează activități de inspecție și certificare.

La art.26 alin.(2), se stipulează că nerespectarea prevederilor proiectului propus se va sancționa conform Codului contravențional, dar în acesta din urmă nu sînt prevăzute sancțiunile de la lit.a), lit.b) și lit.c). În acest context, concomitent cu proiectul de lege respectiv, se propune de a prezenta și modificările Codului contravențional nr.218 din 24.10.2008, precum și autoritatea care va constata contravențiile respective.

Concomitent, menționăm că proiectul de lege include norme cu caracter de reglementare a activității de întreprinzător (art. 9 -13; 15 – 17; 22 și 23) și, în acest sens, urmează a fi elaborată Analiza Impactului de Reglementare potrivit art.13 din Legea nr.235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și art.20 lit.e) din Legea nr.780 din 27.12.2001 privind actele legislative. Totodată, în temeiul pct.5 al Hotărîrii Guvernului nr.1030 din 03.10.2005 cu privire la Registrul actelor oficiale de reglementare a activității de întreprinzător, proiectul de lege însoțit de Analiza Impactului de Reglementare, urmează a fi prezentate spre examinare Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Viceministru

Vitalie IURCU

Către: Liviu VOLCONOVICI
Ministrul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Chiril GABURICI
Ministerul Economiei și Infrastructurii

Copie: Gheorghe GABERI
Director
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

Nr. 38 din 25 aprilie 2018

Ref.: Comentarii la proiectul legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice

Stimate dle Ministru,

Prin prezenta scrisoare supunem atenției Dvs. comentariile A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”) vizavi de proiectul legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice.

I. Aspecte generale

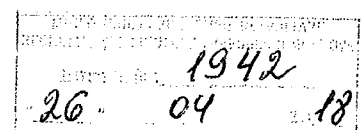
Înțelegem că în baza Acordului de Asociere RM – UE, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a pune în aplicare în termen de 4 ani de la intrarea în vigoare a Acordului notat, o serie de acte normative ale Uniunii Europene, dintre care evidențiem Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

Inițial, ne propunem să evidențiem scopul Regulamentului CE 834/2007:

„Cadrul legal comunitar ce reglementează sectorul producției ecologice ar trebui să urmărească atingerea obiectivului asigurării unei concurențe loiale și a unei funcționări adecvate a pieței interne a produselor ecologice, precum și a menținerii și justificării încrederii consumatorilor în produsele etichetate drept ecologice. De asemenea, acesta ar trebui să vizeze crearea de condiții care să permită dezvoltarea acestui sector, în conformitate cu evoluția producției și a pieței.”

Așadar, sumarizăm trei deziderate ce urmează a fi puse la baza noii creații legislative (în spiritul și litera Regulamentului UE 834/2007), în contextul dezvoltării Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător RM – UE (în continuare „ZLSAC”).

- Asigurarea cu aceleași reguli de joc și a unei funcționări adecvate a pieței naționale, respectiv a ZLSAC;
- Menținerea justificării încrederii consumatorilor în produsele etichetate drept ecologice;
- Suținerea dezvoltării agriculturii ecologice în Republica Moldova.

În vederea implementării respectivelor deziderate, dar și atingerea scopului propus de autor în cadrul proiectului de lege, identificăm următoarele deficiențe globale:

a. Proiectul nu prevede ansamblul de norme aplicabile producției agricole.

Proiectul de lege vizat în prezenta adresare, urmează să conțină normele prevăzute în cadrul Capitolului 2, Regulamentul CE 834/2007. Or, art. 12 - 16 Regulamentul CE 834/2007, stipulează o serie de dispoziții cu efect juridic echivalent al celor din cadrul art. 11, același Regulament, prin urmare trebuie să se regăsească în acte juridice de același nivel¹. Notăm că o abordare similară cu cea sugerată de autorii scrisorii se regăsește în „Proiectul de Lege privind principiile generale și normele de producere circulație și etichetare a producției ecologice” din Ucraina², precum și în Legea Nr. 106/2016 „Production, promotion, labeling and control of biological products”, Albania.

b. Proiectul nu prevede un mecanism clar de recunoaștere a echivalenței măsurilor de control privind stabilirea statutului de produs ecologic.

Art. 32 (Importul de produse conforme), Regulamentul UE 834/2007 instituie o serie de condiții în vederea permiterii importului de produse ecologie în UE, menționând că acestea (1) urmează a fi conforme normelor prevăzute în Regulament; (2) urmează să fie obiectul unui control de către o autoritate investită și recunoscută cu acest drept. Remarcăm că Regulamentul nu restrânge competență teritorial-jurisdicțională a organismelor de control în vederea certificării în domeniul producției ecologice în conformitate cu dispozițiile acestuia. Același principiu se regăsește în art. 202 alin. (1) Acordul de Asociere RM – UE, unde părțile agreează la liberalizarea reciprocă *inter alia* în materie de stabilire și de comerț cu servicii.

Respectiva teză este susținută și de raționamente comercial economice. În condițiile în care majoritatea producției ecologice este exportată în țările membre UE, importatorii solicită certificarea produselor drept unele ecologice de către organismele de control de renume din cadrul UE. În condițiile păstrării redacției actuale a normelor aferente organismelor de control, statul va dubla costurile de export a produselor ecologice, fapt ce este în disonanță cu pct. 11, 16, 18, 21, Capitolul H „Agricultura Modernă”, Planul de Acțiuni a Guvernului 2016 – 2018, care în esență se referă la reducerea barierelor non-tarifare, eradicarea birocrăției în domeniul agricol, micșorarea prețurilor pentru certificarea produselor agricole plasate pe piață sau exportate.

c. Proiectul nu prevede mecanisme clare ce ar contribui la dezvoltarea agriculturii ecologice.

În lumina celor expuse mai sus, găsiți atașat (Anexa) comentariile punctuale AmCham Moldova, precum și rugăm respectuos inițierea unei serii de consultări publice cu comunitatea de afaceri, pe marginea proiectului abordat în prezenta scrisoare, în scopul identificării și adoptării celor mai bune soluții pentru întreaga societate.

Cu deosebit respect,

Mila Malairău

Director executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

¹ Art. 5 alin. (4), Legea 100/2017

² http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60576

Nr.	Articolul	Comentarii și Recomandări
1	Articolul 2 Definiții	<p>Definiția „autoritate competentă” se propune a fi completată cu următoarele „; <i>include de asemenea, după caz, autoritatea corespondentă a unei țări terțe;</i>”</p> <p>Argumentare: Norma este o preluare fidelă din definiția autorității competente din cadrul Regulamentul (CE) nr. 834/2007.</p>
2	Articolul 2 Definiții	<p>Se sugerează preluarea fidelă a definiției „organism de control” din cadrul Regulamentul (CE) nr. 834/2007:</p> <p><i>„organism de control - înseamnă o terță parte independentă privată căreia autoritatea competentă i-a delegat în limitele stabilite de prezenta lege atribuții de control, ce desfășoară activități de inspecție și certificare în domeniul producției ecologice în conformitate cu dispozițiile prezentei legi; <u>include de asemenea, după caz, organismul corespondent al unei țări terțe sau organismul corespondent ce operează într-o țară terță;</u>”</i></p>
3	Capitolul IV	<p>Capitolul IV urmează să conțină normele prevăzute în cadrul Capitolului 2, Regulamentul CE 834/2007. Or, art. 12 - 16 Regulamentul CE 834/2007, stipulează o serie de dispoziții cu efect juridic echivalent al celor din cadrul art. 11, același Regulament, prin urmare trebuie să se regăsească în acte juridice de același nivel³. Notăm că o abordare similară cu cea sugerată de autorii scrisorii se regăsește în „Proiectul de Lege privind principiile generale și normele de producere circulație și etichetare a producției ecologice” din Ucraina⁴, precum și în Legea Nr. 106/2016 „Production, promotion, labeling and control of biological products”, Albania.</p> <p>În susținerea argumentelor enunțate mai sus, vă prezentăm dispozițiile art. 3 alin. (4) lit. b), Legea nr. 100 din 22.12.2017 privind actele normative, ce stipulează că <u>proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.</u></p>
4	Propunere AmCham Moldova	<p>Se sugerează transpunerea în cadrului proiectului de act legislativ a dispozițiilor articolului 16 (Produse și substanțe utilizate în agricultură și criteriile pentru autorizarea acestora), Regulamentul UE 834/2007. Respectiv normele urmează a fi aplicate în coroborare cu dispozițiile capitolului II din Regulamentul UE prenotat.</p>

³ Art. 5 alin. (4), Legea 100/2017

⁴ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60576

		În susținerea argumentelor enunțate mai sus, vă prezentăm dispozițiile art. 3 alin. (4) lit. b), Legea nr. 100 din 22.12.2017 privind actele normative, ce stipulează că <u>proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.</u>
5	Articolul 14 Indicații obligatorii	Se sugerează următoarea redacție a alin. (1) 1): <i>„pe etichetă, apare numărul de cod al organismului de control ce a emis documente justificative operatorului care a desfășurat cea mai recentă operație de producție sau procesare;”</i> Argumentare: Presupunem că autorul a avut în vedere „organismul de control” respectiv sugerăm substituirea acesteia cu sintagma „organism de control”. Suplimentar, atragem atenția că organismul de control emite documente justificative ce certifică faptul că operatorul produce producție ecologică, drept pentru care este sugerată reformularea normei.
6	Articolul 14 Indicații obligatorii	Se solicită permiterea utilizării mărcii comerciale „produs ecologic – Republica Moldova” în mod opțional. Comentariul este valabil și în cazul art. 12 alin. (1) 2), art. 12 alin. (6); art. 16 alin. (1); art. 16 alin. (4). Argumentare: Proiectul de lege prevede o serie de măsuri protecționiste în ceea ce privește apărarea prestigiului producției ecologice, dintre care menționăm sancționarea utilizării cuvintelor „ecologic”, „biologic”, „organic”, „bio” și „eco” în cazul producției ce nu corespunde exigențelor proiectului de lege supus prezentei analize. Suplimentar, în cadrul a diverse grupuri de lucru s-a menționat că majoritatea producției ecologice este destinată exportului. Impunerea utilizării obligatorii a mărcii comerciale „Agricultura Ecologică - Republica Moldova”, ar putea crea bariere netarifare în fața exportului, datorită rigorilor de etichetare rigide ale țărilor de import.
7	Articolul 16 Utilizarea mărcii naționale	La alineatul (4) se propune substituirea sintagmei „Produsele în conversie de origine vegetală” cu „Produsele obținute în perioada de conversie”.
8	Articolul 17 Elaborarea și implementare politicii de stat în agricultura ecologică	Alineatul (1) se propune a fi completat cu următoarea propoziție: <i>„Autoritatea competentă, în sensul articolului 2, este Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului.”.</i> Argumentare:

		Respectiva normă are drept scop concretizarea rolului Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului.
9	Articolul 17 Elaborarea și implementare politicii de stat în agricultura ecologică	Se propune comasarea dispozițiilor din lit. c) și m), întrucât au același obiect de reglementare.
10	Articolul 17 Elaborarea și implementare politicii de stat în agricultura ecologică	La alin. (2) lit. n), în vederea eliminării unor ambiguități se propune introducerea sintagmei „de control” după cuvântul „autoritate”.
11	Articolul 17 Elaborarea și implementare politicii de stat în agricultura ecologică	Se propune completarea alin. (2) cu o nouă literă, în următoarea redacție: <i>„încheierea acordurilor internaționale, inclusiv acordurile bilaterale privind recunoașterea reciprocă sau unilaterală în domeniul producției ecologice.”</i>
12	Articolul 19 Condițiile de utilizare a codului numeric și a locului de origine	Se propune completarea art. 19, cu un nou alineat în următoarea redacție: <i>„(4) Organismele de control recunoscute de către autoritățile competente din cadrul țărilor membre ale Uniunii Europene, sunt recunoscute automat de către autoritatea competentă națională, în baza unei notificări.”</i> Argumentare: Articolul 32 (Importul de produse conforme), Regulamentul UE 834/2007 instituie o serie de condiții în vederea permiterii importului de produse ecologie în UE, menționând că acestea (1) urmează a fi conforme normelor prevăzute în Regulament; (2) urmează să fie obiectul unui control de către o autoritate investită și recunoscută cu acest drept. Remarcăm că Regulamentul nu restrânge competență teritorial-jurisdicțională a organismelor de control în vederea certificării în domeniul producției ecologice în conformitate cu dispozițiile acestuia. Același principiu se regăsește în art. 202 alin. (1) Acordul de Asociere RM – UE, unde părțile agreează la liberalizarea reciprocă <i>inter alia</i> în materie de stabilire și de comerț cu servicii. Respectiva teză este susținută și de raționamente comercial economice. În condițiile în care majoritatea producției ecologice este exportată în țările membre UE, importatorii solicită certificarea produselor drept unele ecologice de către organismele de control de renume din cadrul UE. În condițiile păstrării redacției actuale a normelor aferente organismelor de control, statul va dubla costurile de export a produselor ecologice, fapt ce este în disonanță cu pct. 11, 16, 18, 21, Capitolul H „Agricultura Modernă”, Planul de Acțiuni a Guvernului

		<p>2016 – 2018, care în esență se referă la reducerea barierelor non-tarifare, eradicarea birocrăției în domeniul agricol, micșorarea prețurilor pentru certificarea produselor agricole plasate pe piață sau exportate.</p> <p>Prin analogie, vă prezentăm art. 13 alin. (3) Legea nr. 119 din 22.06.2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, stipulând: „Produsele de uz fitosanitar și fertilizanții care dispun de documente ce atestă conformitatea acestora cerințelor tehnice stabilite în standardele Uniunii Europene sau cerințelor tehnice ale statelor cu care există acorduri internaționale în acest sens și care sînt eliberate de organismele de evaluare a conformității, acreditate potrivit cerințelor Uniunii Europene sau potrivit cerințelor statelor cu care există acorduri internaționale în acest sens, <u>nu necesită evaluarea conformității și certificare</u>. Documentele respective se utilizează direct, fără a fi necesară o procedură specială de recunoaștere, de autoritățile publice naționale și, după caz, sînt traduse în limba de stat.”</p> <p>Un alt exemplu este art. 31 alin. (1) Legea nr. 235 din 01.12.2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității: „Se recunosc certificatele de conformitate sau rapoartele de încercări emise de organismele de evaluare a conformității notificate, acreditate de organismele naționale de acreditare semnatare ale Acordului de recunoaștere multilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare, eliberate pentru produsele importate din statele membre ale Uniunii Europene, traduse în limba de stat și confirmate prin semnătura importatorului.”.</p>
13	Articolul 21 Activitățile de supraveghere referitoare la organismele de control	<p>După alineatul (4) de adăugat un nou alineat cu următorul conținut: <i>„Organismele de control recunoscute astfel în baza art. 19 alin. (4) nu fac obiectul activităților de supraveghere și inspecție de către autoritatea competentă națională.”</i></p> <p>Argumentare: A se vedea comentariile de la punctul 11.</p>
14	Articolul 21 Activitățile de supraveghere referitoare la organismele de control	<p>Se propune analiza oportunității substituirii sintagmei „autoritate de control”.</p> <p>Conform art. 2 Regulamentul CE 834/20017 este o instituție publică ce exercită atribuții similare cu cele ale organismului de control.</p> <p><i>„„autoritate de control” înseamnă o organizație publică administrativă a unui stat membru căreia autoritatea competentă i-a conferit, în întregime sau parțial, competența de inspecție și certificare în domeniul producției ecologice în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament; include de asemenea, după caz, autoritatea corespondentă a unei țări terțe sau autoritatea corespondentă ce funcționează într-o țară terță;”.</i></p>

15	Articolul 24 Adeziunea la sistemul de control	<p>Se propune completarea art. 24, cu un alineat, în următoarea redacție:</p> <p><i>„În cazul în care un operator subcontractează unui terț oricare dintre activități, operatorul în cauză face, cu toate acestea, obiectul cerințelor prevăzute la alineatul 1 literele (a) și (b), iar activitățile subcontractate fac obiectul sistemului de control.”</i></p> <p>Argumentare:</p> <p>Redacția propusă este preluată din articolul 28 (Adeziunea la sistemul de control) Regulamentul CE 834/20017, și are drept scop clarificarea aspectelor ce țin de „obligația” terților de a fi certificați drept producători de producție ecologică, în cazul subcontractării acestora de către un operator ce se află sub certificarea unui organism de control.</p>
----	--	---

This project is funded by
the European Union

European Union High Level Advisers' Mission to the Republic of Moldova

Legea privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice în Moldova – aprobarea organelor de control și distribuirea funcțiilor de control

Discuțiile-cheie referitoare la Legea privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice se referă la aprobarea organismelor de control și la realizarea controlului de stat (gubernamental) în acest sector. Scopul este de a găsi o abordare - în conformitate cu legislația UE și care ar corespunde cadrului legislativ național al Republicii Moldova. Aproximarea legislației moldovenești în domeniul agriculturii ecologice cu reglementările UE face parte din angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere UE- Republica Moldova.

Așa cum este definit în legislația UE (reflectedată în proiectul de lege al Republicii Moldova), organismul de control este o terță parte independentă care efectuează inspecții și certificări în domeniul producției ecologice

I. Aprobarea organelor de control

1. Legislația UE impune aprobarea organelor de control de către autoritatea competentă, identificată de țară. Autoritatea competentă din majoritatea țărilor UE este organismul gubernamental responsabil cu elaborarea și/sau punerea în aplicare a politicii agricole (a se vedea lista completă a autorităților competente din UE în avizul anexat semnat de expertul DI Serge Massart).

Este important să se înțeleagă faptul că în UE producția ecologică nu se referă doar la controlul și certificarea produselor. Producția ecologică este definită ca un sistem de gestionare durabilă a agriculturii și este, în primul rând, o politică agricolă. În cadrul cerințelor stricte ale UE referitoare la sistemul de control al agriculturii ecologice se acordă o atenție deosebită producției ecologice.

2. Organismele de control sunt elementul-cheie al sistemului de control în agricultura ecologică, iar aprobarea acestora se bazează pe dovada solicitantului de a activa ca organism de control la îndeplinirea unui număr de criterii, printre care

- existența expertizei, echipamentului și infrastructurii necesare pentru efectuarea sarcinilor de control,
- un număr suficient de personal calificat și experimentat,
- să fie imparțiali și liberi de orice conflict de interese,
- procedura de control, etc.

O condiție prealabilă pentru aprobare este acreditarea organismului de control de către o agenție de acreditare (orice agenție de acreditare recunoscută, nu neapărat o agenție națională de acreditare).

3. Transferul funcției de aprobare a organelor de control la Agenția de Acreditare din Moldova (MOLDAC) înseamnă identificarea MOLDAC ca autoritate competentă pentru sectorul ecologic și atribuirea funcției de implementare a unei politici sectoriale unei agenții independente.

This project is funded by
the European Union

European Union High Level Advisers' Mission to the Republic of Moldova

Pe de altă parte, principiul din legislația UE de a avea o acreditare independentă a organismelor de control și pe baza acreditării, atunci când cerințele suplimentare ale regulamentului sunt îndeplinite, aprobarea de către autoritatea competentă (cum ar fi o verificare dublă) nu va fi respectat.

4. Organele de control sunt parte esențială a sistemului organic al țării. Un sistem funcțional de guvernare și de control în agricultura ecologică este un element crucial al politicii de agricultură ecologică de succes, care face parte din responsabilitatea Ministerului Agriculturii, dezvoltării regionale și mediu.

5. Organismele de control sunt obligate – anual - să furnizeze autorității competente o listă a agricultorilor certificați și să raporteze cu privire la activitățile acestora, inclusiv informații privind procesul de certificare, dificultăți, identificarea nonconformităților și a activităților de remediere a acestora. Informațiile furnizate de organismele de control sunt foarte importante pentru evaluarea politicii sectorului, a măsurilor necesare pentru îmbunătățirea și dezvoltarea viitoare.

6. Este decizia țării de a identifica ca autoritate competentă agențiile de implementare. Decizia depinde de abordarea Guvernului în elaborarea și implementarea politicilor sectoriale. Dacă țara, așa cum este cazul Moldovei, dorește să prioritizeze sectorul ecologic și să asigure consumatorilor calitatea produselor sale, este recomandabil să existe o legătură strânsă între autoritatea responsabilă de producția ecologică ca politică agricolă, precum și înființarea și supravegherea sistemului de control și certificare ecologic. În acest sens este și opinia expertului UE în domeniul agriculturii ecologice, Dl. Serge Massart (anexată la acest document).

II. Cu privire la controlul guvernamental în agricultura ecologică

1. În conformitate cu legislația UE, vor fi efectuate inspecții ale organismelor de control (care includ vizitarea birourilor organismului de control, verificarea documentației etc.) și așa-numitele "verificări ale martorilor" prin vizitarea fermierilor și examinarea la fața locului a modului în care organismele de control își desfășoară activitățile de control.

2. Este decizia țării de a determina instituțiile care să efectueze cele două tipuri de control. De obicei, autoritățile competente efectuează inspecția organismelor de control. Controlul la fața locului, la exploatațile agricole, este delegat unei agenții de implementare. Distribuția funcțiilor de control guvernamental depinde de decizia țării, cu condiția asigurării unui nivel suficient al controlului și al distribuirii corespunzătoare a responsabilităților de control.

Snezhana Blagoeva
EU HLA pentru ADR
19.07.2018

This project is funded by
the European Union

European Union High Level Advisers' Mission
to the Republic of Moldova

Law on organic production in Moldova – approval of control bodies and distribution of control functions

The main discussion points related to the Law on organic farming are regarding **approval of control bodies and execution of governmental control in the sector**. The aim is to find the approach which is in compliance with the EU legislation and the national legal framework of Moldova. The approximation of the Moldovan legislation in organic farming with the EU regulations is part of the commitments under the EU-Moldova Association Agreement.

As defined in the EU legislation (reflected in the Moldovan draft law) control body is an independent private third party carrying out inspection and certification in the field of organic production.

I. Regarding approval of control bodies

1. The EU legislation requires approval of the control bodies by the Competent authority, identified by the country. The Competent authority in most of the EU countries is the governmental body responsible for the elaboration and/or implementation of the agricultural policy (see the full list of Competent authorities in the EU in the attached opinion of Serge Massart).

It is important to be understood that in the EU organic production is not only about control and certification of products. Organic production is defined as a sustainable management system for agriculture, and it is above all an agriculture policy. The special attention to organic production is well seen in the strict EU requirements related to the control system in organic farming.

2. Control bodies are the most important element of the control system in organic farming and their approval is based on the proof by the applicant for control body of the fulfilment of a number of criteria, among which

- expertise, equipment and infrastructure required to carry out the control tasks,
- sufficient number of suitable qualified and experienced staff,
- to be impartial and free from any conflict of interest,
- control procedure, etc.

One of the prerequisite for the approval is accreditation of the control body by an Accreditation agency (any recognized Accreditation agency, not necessary to be the national Accreditation agency).

3. Transferring the approval of the control bodies to the Accreditation agency in Moldova (MOLDAC) means identification of MOLDAC as Competent authority for organic sector and attribution to an independent agency element of implementation of a sectoral policy.

On the other hand, the principle based in the EU legislation for having an independent accreditation of the control bodies and on the basis of the accreditation, when the additional

European Union High Level Advisers' Mission
to the Republic of Moldova

This project is funded by
the European Union

requirements of the Regulation are met, approval by the competent authority (like double assurance), will not be fulfilled.

4. Control bodies are essential part of the organic system of the country. The well-functioning governance and control system in organic farming is crucial element of the successful organic farming policy, which is part of the responsibility of the Ministry of agriculture regional development and environment.

5. The control bodies are obliged yearly to provide to the Competent authority a list of the certified farmers and report on their activities, including information on the process of certification, the difficulties, identifies incompliances and the remedial activities. The information by the control bodies is very important for the evaluation of the policy in the sector, the necessary measures for its improvement and future development.

6. Countries are free to identify as Competent authority implementing agencies. The decision depends on the approach of the Government in elaboration and implementation of sectoral policies. If the country, as it is the case of Moldova, would like to prioritize the organic sector and assure the consumers in the quality of its products, it is advisable to have a strong link between the authority in charge of organic production as an agriculture policy and the set up and supervision of the organic control and certification system. In this sense is the opinion of the EU expert in organic farming Serge Massart (attached to this document).

II. Regarding the governmental controls in organic farming

1. According to the EU legislation there shall be inspections on the control bodies (which includes visiting the offices of the control body, checking the documentation, etc.) and the so called "witness checks" by visiting farmers and on the spot examining of the way the control bodies perform their control activities.

2. It is up to the country to decide on the institutions to perform the two types of controls. Normally the Competent authorities are implementing the inspection of the control bodies. The controls on the spot in farms is delegated to an implementing agency.

The distribution of the governmental control functions is up to the countries, provided that sufficient level of control is ensured and proper distribution of the control responsibilities.

Snezhana Blagoeva
EU HLA on RDA
19.07.2018

European
Commission

TAIEX

SHARING
EU EXPERTISE
SINCE 1996

NOTĂ EXPLICATIVĂ PRIVIND DESEMNAREA AUTORITĂȚII COMPETENTE RESPONSABILE PENTRU SISTEMUL DE CONTROL ÎN AGRICULTURA ECOLOGICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Context

În documentul anexat sunt enumerate autoritățile responsabile de producția ecologică și etichetarea produselor ecologice în statele membre ale UE:

list-of-competent-authorities-201512_en.pdf

După cum se poate observa, în majoritatea statelor membre ale UE, autoritatea responsabilă cu agricultura este responsabilă de producția ecologică, inclusiv de aprobarea și supravegherea organismelor de control, după caz. Este în special și cazul Belgiei - autorul prezentei note informative activează în cadrul autorității competente pentru producția ecologică: Direcția Generală Agricultură, Resurse Naturale și Mediu.

Pe de altă parte, într-un șir de state membre, autoritatea pentru siguranța alimentară sau sănătatea publică (sau economia) este desemnată ca autoritate responsabilă de producția ecologică.

ANALIZĂ

Producția ecologică nu se referă numai la controlul și certificarea produselor. Producția ecologică este definită ca un sistem de gestionare durabilă a agriculturii și este, în primul rând, o politică agricolă.

Producția ecologică a înregistrat o evoluție spectaculoasă în ultimii ani și este de așteptat să crească și mai mult pe măsură ce piața produselor ecologice nu are tendințe de declin în dezvoltare. Este cu siguranță o oportunitate pentru creșterea și diversificarea sectorului agricol din Moldova.

De exemplu, sectorul producției ecologice de animale se extinde în UE. Operatorii au nevoie de materii prime pentru furaje ecologice, de preferință la distanțe rezonabile de aprovizionare și la un preț echitabil. Fermierii moldoveni pot aproviziona potențial această piață. Ministerul Agriculturii ar urma să fie organul de consiliere și sprijin în această direcție.

Acum câțiva ani un șir de operatori moldoveni au fost implicați în cazuri de fraudă semnificativă cu produsele organice. În prezent, unii fermieri moldoveni fac parte dintr-o structură care este văzută cu risc sporit printre actorii comerțului internațional cu produse ecologice (a se vedea: <https://www.cornucopia.org/impostor-imports-abuses-organic-marketplace>).

Informațiile și punctul de vedere prezentate în acest raport aparțin autorului și nu reflectă neapărat opinia oficială a Uniunii Europene. Instituțiile și organismele Uniunii Europene sau orice persoană care acționează în numele lor nu pot fi trase la răspundere pentru utilizarea informațiilor conținute în acestea.

În acest context, este recomandabil să existe o legătură strânsă între autoritatea responsabilă cu producția ecologică ca politică agricolă și crearea și supravegherea sistemului ecologic de control și certificare. Divizarea competențelor între două instituții separate și independente, fără o relație de subordonare între ele, nu este cea mai bună opțiune, nici cea mai sigură.

Ministerul Agriculturii este beneficiarul de bază al suportului strategic acordat de TAIEX sectorului agriculturii ecologice din Moldova. Prin urmare, expertul TAIEX a avut ocazia să aprecieze competențele și abilitățile personalului implicat, care s-au dovedit a fi foarte bune. Șefa Serviciului ecologic din cadrul Ministerului Agriculturii din Moldova este o persoană bine instruită, cu experiență și cunoștințe despre domeniul producției ecologice, inclusiv despre control și supraveghere. Acest lucru ar trebui apreciat și valorificat corespunzător.

CONCLUZII

În baza argumentelor expuse mai sus, recomandarea mea este ca Ministerul Agriculturii (MARDM) să fie desemnat ca autoritate competentă responsabilă cu producția ecologică, inclusiv pentru aprobarea și supravegherea organismelor de control.

În cazul în care acest lucru totuși este discutabil, totuși, transferarea sarcinilor legate de aprobarea și supravegherea organismelor de control către Agenția pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) poate fi o posibilă opțiune de rezervă.

DETALII CU PRIVIRE LA EXPERT¹

Nume, funcție și instituție
Țara
Telefon și mail

Data: 26 iulie 2018

---

¹ Datele personale conținute în acest document vor fi prelucrate în conformitate cu declarația de confidențialitate a instrumentului TAIEX (http://ec.europa.eu/enlargement/taix/pdf/privacy_statement_online.pdf) conform Regulamentului (EC) N° 45/2001

**EXPLORATORY NOTE ON THE DESIGNATION OF THE COMPETENT AUTHORITY
RESPONSIBLE FOR THE ORGANIC CONTROL SYSTEM IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

BACKGROUND

In the annexed document as follows are listed the authorities in charge of organic production and labelling of organic products in the EU Member States:

list-of-competent-authorities-201512_en.pdf

As can be seen, in the majority of the EU Member States, the authority responsible for agriculture is in charge of organic production, including for the approval and supervision of the control bodies where applicable. This is notably the case in Belgium, where the writer of the present note belongs to the competent authority for organic production: the Directorate General for Agriculture, Natural Resources and Environment.

On the other hand, in a number of Member States the authority for food safety or public health (or economy as well) is designated as the authority in charge of organic production.

ANALYSIS

Organic production is not only about control and certification of products. Organic production is defined as a sustainable management system for agriculture, and it is above all an agriculture policy.

Organic production showed a spectacular development in recent years and it is expected to grow further as the market for organic products is showing no sign of slowing down. It definitely represents an opportunity for the growth and diversification of the Moldovan agricultural sector.

For instance, the organic animal production sector is expanding in the EU. The operators need organic feed material, preferably at reasonable sourcing distance and at a fair price. Moldovan farmers can potentially feed this market. Providing guidance and support in this direction should be in the hands of the Ministry of Agriculture.

A couple of years ago, Moldovan operators have been found to be involved in some cases of significant fraud on organics. Still today some Moldovan farmers are part of a structure which is seen at high risk among the actors of the international trade of organic products (see notably: <https://www.cornucopia.org/impostor-imports-abuses-organic-marketplace>).

The information and views set out in this report are those of the author(s) and do not necessarily reflect the official opinion of the European Union. Neither the European Union institutions and bodies nor any person acting on their behalf may be held responsible for the use which may be made of the information contained therein.

In this context it is advisable to have a strong link between the authority in charge of organic production as an agriculture policy and the set up and supervision of the organic control and certification system. Spreading the competences between two separate and independent institutions, with no relationship of subordination between them, is not the best option, nor the safest.

The Ministry of Agriculture is the beneficiary of the strategic support delivered by TAIEX to the Moldovan organic farming sector. Hence the TAIEX expert had the opportunity to appreciate the competencies and skills of the staff involved, which were found to be very good. The Head of the organic sector in the Moldovan Ministry of Agriculture is well trained, experienced and knowledgeable about organic production, including on control and supervision. This should be properly appreciated and valued.

CONCLUSION

Based on the arguments developed above, my recommendation is to designate the Ministry of Agriculture (MARDE) as the competent authority in charge of organic production, including for the approval and supervision of the control bodies.

Should this prove not to be negotiable however, transferring the tasks relative to the approval and supervision of the control bodies toward the Food Safety Agency (ANSA) can be a possible fallback position.

DETAILS OF THE EXPERT¹

Name, position and institution
Country
Telephone and e-mail

Date: 20 November 2018

---

¹Personal data contained in this document will be processed in accordance with the privacy statement of the TAIEX instrument (see http://ec.europa.eu/enlargement/taieux/pdf/privacy_statement_online.pdf) and in compliance with the Regulation (EC) N° 45/2001

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

04/3697 din 28.03.2018
La nr. 01/01-1148 din 03.03.18

**Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului**

Cu referire la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice, comunicăm următoarele.

1. În clauza de adoptare a legii, este necesar a se revedea propunerea privind categoria acesteia (lege organică) prin prisma art. 72 alin.(3) lit. a)-o) din *Constituție* și art. 9 alin. (3) din *Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 cu privire la actele legislative*, ce stabilesc domeniile care se reglementează prin lege organică. Avînd în vedere că, obiectul de reglementare al proiectului de lege prezentat nu se regăsește în domeniile sus-menționate, propunem atribuirea acesteia la categoria legilor ordinare.

2. Articolul 1 din proiectul legii are titlul „Scopul și domeniul de aplicare”. În acest sens, menționăm că, titlul de la art. 1 nu corelează cu prevederile din articol, or, în cuprinsul art.1, la alin. (2) și (7) este indicat și obiectul de reglementare. Prin urmare, titlul de la art.1 urmează a fi ajustat.

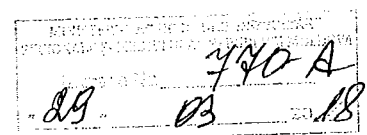
3. Aferent art. 2 se va ține cont că, actele legislative nu sunt dicționare juridice, prin urmare, pot conține explicația noțiunilor sau termenilor care nu sunt consacrați sau pot avea înțelesuri diferite. Termenii cu sens comun nu necesită definiții (cum ar fi: „ecologic”, „operator”). Totodată, noțiunile nu pot include decît elementele definitorii ale termenilor definiți.

La art. 8

4. La alin. (1), lit. b), mențiunea „alte produse, decît cele care sunt indicate în articolul 16, litera k” urmează a fi revizuită, or, la lit. k) nu sunt indicate careva produse, ci doar se face trimitere la produsele și substanțele care pot fi utilizate în sectorul agriculturii ecologice.

5. La alin. (4), după cuvîntul „hranei” de completat cu cuvîntul „ecologice”, or, art. 7, indică principiile specifice aplicabile procesării hranei ecologice pentru animale. După cuvîntul „alimentelor” se va completa cu cuvîntul „ecologice”.

6. La art. 10, la titlu, cuvîntul „excepții” se va substitui cu cuvîntul „derogări”, or, la alin. (1) este utilizat cuvîntul „derogări”. În acest sens, menționăm că, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni.

7. La Capitolul IV menționăm că, potrivit rigorilor de tehnică normativă, capitolul nu poate fi constituit din un singur articol (obiecție valabilă și la Capitolul VIII).

8. La art.11, alin. (5) și (6) prevederea „termenul „ecologic” sau termenii menționați la alineatul (3) nu este reușită, or, la alin. (3) este indicat inclusiv și termenul „ecologic”. Prin urmare, prevederea enunțată urmează a fi revizuită.

La art. 12

9. La alin. (1), subalin. 1), lit. b), semnul grafic se va exclude.

10. La subalin. (2), se va completa cu lit. a), or, la art. 23, alin. (4), lit. b) din *Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007* se face trimitere inclusiv la producția de alimente ecologice procesate care este separată în timp și spațiu de producția de alimente neecologice, care în proiectul legii este indicat la art. 12, alin. (1), subalin. 1), lit. a) (obiecție valabilă și la subalin. 3), diviziunea a treia)). Totodată, textul „la litera b) va fi precedat de textul „subalin. 1).

11. La subalin. 3), diviziunea a treia, cuvântul „punctul” se va substitui cu abrevierea „subalin”. or, în conformitate cu art. 32 din *Legea nr. 780-XV din 7 decembrie 2001 privind actele legislative*, articolul este compus din alineate, iar alineatele sunt compuse din subalineate. Totodată, la subalin. 1), lit. b) este utilizată noțiunea de „condiții”, iar, la subalin. 3), diviziunea a treia este utilizată noțiunea de „cerințe”. În acest sens, menționăm că, în limbajul normativ, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni. Prin urmare, cuvântul „cerințe” se va substitui cu cuvântul „condiții”.

12. La art. 14, alin. (4), lit. d) este indicată condiția ca, indicația să aibă legătura cu codul organismului de control, astfel cum prevede articolul 16, alineatul (2), lit. d). În acest context, menționăm că, la lit. d) nu este indicată procedura prin care indicația să aibă legătură cu codul organismului de control.

La art. 15

13. La alin. (1) este indicat că, marca națională este utilizată obligatoriu în etichetarea, prezentarea și promovarea produselor ce răspund exigențelor enunțate în prezenta lege. În acest sens, menționăm că, nu poate fi impusă condiția ca marca națională să fie utilizată obligatoriu, în condiția în care produsele corespund exigențelor enunțate în lege, dar operatorul nu dorește să o califice ca atare.

14. La alin. (4), textul „în vederea comercializării la aliniatul (1)”, nu se încadrează armonios în text. Prin urmare, textul se va revizui.

15. La art. 23, alin. (2), textul „alineatului (1), litera b)” se va substitui cu textul „art. 17”, or, potrivit normelor de tehnică legislativă, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere (obiecție valabilă și la alin. (3)).

16. Conținutul de la art. 26, alin. (1), lit. a) se va ajusta. Astfel, cuvintele „Autoritățile responsabile” se va substitui cu cuvintele „Autoritatea responsabilă”, cuvântul „sunt” se va substitui cu cuvântul „este”, iar după cuvântul „competentă” se va completa cu cuvântul „care” or, potrivit art. 17 alin. (1) din proiectul legii, autoritatea competentă este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

17. Art. 30 și 31, referitor la survenirea răspunderii civile și contravenționale în conformitate cu legislația și soluționarea situațiilor excepționale, urmează a fi excluse, deoarece au caracter declarativ și superfluu. Tragerea la răspundere se va efectua în temeiul normelor materiale și de procedură în vigoare.

La art. 32

18. Textul de la alin. (1) al art. 32, ce constituie clauza de armonizare se va amplasa în clauza de adoptare a proiectului, pînă la expunerea temeiului juridic de adoptare, și nu în dispoziții finale și tranzitorii.

19. În conformitate cu pct. 18 din *Hotărîrea Guvernului nr.1345 din 24 noiembrie 2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară*, în cazul în care proiectul de act normativ, preia doar parțial un act al Uniunii Europene, inițiatorul va preciza expres, care articole/secțiuni, etc. din actul Uniunii Europene respectiv sunt preluate efectiv, precum și orice alte informații relevante, menite să asigure o imagine clară asupra procesului de transpunere a actului respectiv al Uniunii Europene. Prin urmare, la clauza de armonizare urmează a se indica concret care articole din *Regulamentul(CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007, Regulamentul (CE) nr. 889/2008 al Comisiei din 5 septembrie 2008, Regulamentul (CE) 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008* au fost preluate.

20. În proiectul legii, la indicarea actului legislativ după numărul legii se va indica și numărul legislaturii (obiecție valabilă la *Legea nr. 115-XVI din 9 iunie 2005, Legea nr. 48-XVI din 1 martie 2007*). La data adoptării legii, luna se va scrie cu litere (obiecție valabilă la *Legea nr. 276 din 16 decembrie 2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli și la alte legi din proiectul legii*).

21. În contextul adresei Guvernului nr. 1506-686 din 13 septembrie 2016, propunerile ce vizează amendarea Codului Contravențional, urmează a fi remise în adresa Ministerului Justiției, care va asigura elaborarea și definitivarea proiectului unic de modificare și completare a Codului Contravențional cu promovarea ulterioară a acestuia.

22. La art. 32, alin. (4), subalin. (3), intenția de completare a Codului Contravențional este indicată repetat, prin urmare, una din prevederile enunțate se va exclude. Prin proiectul legii, Codul Contravențional se completează cu art. 185¹ și nu se modifică, prin urmare cuvintele „se modifică și” se vor exclude.

23. Totodată, completarea Codului Contravențional cu articolul 185¹ propunem să fie efectuată în o lege distinctă cu privire la modificarea și completarea Codului Contravențional al Republicii Moldova și nu în proiectul legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice.

Secretar de stat

Nicolae EȘANU

11. Stăru

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE
A LEGISLAȚIEI

str.31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 820879, fax: 0 22 820883
www.justice.gov.md

Nr. 13/14 .09. februarie 2018

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

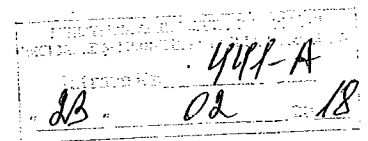
Cu referire la scrisoarea nr. 01/01-291 din 23 ianuarie 2018 prin care se solicită realizarea expertizei de compatibilitate a proiectului Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice, inclus în pct. 70, Capitolul 12 „Agricultura și dezvoltarea rurală”, Titlul IV al Planului Național de Acțiuni pentru Implementare a Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019 (PNAAA 2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016, Centrul de Armonizare a Legislației a examinat proiectul în cauză și prezintă anexat Declarația de compatibilitate la acesta.

Natalia SUCEVEANU

Director

Anexă: 8 file

Ex: Coșleț Nicolae
Tel: 022-820-876

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A
LEGISLAȚIEI

str.31 August 1989, nr. 82

MD-2012, mun. Chișinău,

tel.: 0 22 820879, fax: 0 22 820883

www.justice.gov.md

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice, inclus în pct. 70, Capitolul 12 „Agricultura și dezvoltarea rurală”, Titlul IV al Planului Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019 (PNAAA 2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016.

Proiectul Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice **transpune parțial:**

- Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul (UE) nr. 517/2013 al Consiliului din 13 mai 2013, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 189 din 20 iulie 2007 / Council Regulation (EC) No 834/2007 of 28 June 2007 on organic production and labelling of organic products and repealing Regulation (EEC) No 2092/91, consolidated version with the amendments introduced by Council Regulation (EU) No 517/2013 of 13 May 2013, published in the Official Journal of the European Union L 189 of 20 July 2007.
- Regulamentul (CE) nr. 889/2008 al Comisiei din 5 septembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice în ceea ce privește producția ecologică, etichetarea și controlul, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/2273 al Comisiei din 8 decembrie 2017, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 250 din 18 septembrie 2008 / Commission Regulation (EC) No 889/2008 of 5 September 2008 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 834/2007 on organic production and labelling of organic products with regard to organic production, labelling and control, consolidated version with the amendments introduced by Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2273 of 8 December 2017, published in the Official Journal of the European Union L 250 of 18 September 2008.
- Regulamentul (CE) nr. 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1862 al Comisiei din 16 octombrie 2017, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 334 din 12 decembrie 2008 / Commission Regulation (EC) No 1235/2008 of 8 December 2008 laying down detailed rules for implementation of Council Regulation (EC) No 834/2007 as regards the arrangements for imports of organic products from third countries, consolidated version with the amendments introduced by Commission Implementing Regulation (EU) 2017/1862 of 16 October 2017, published in the Official Journal of the European Union L 334 of 12 December 2008.

I. Obiectul proiectului

Proiectul Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice are drept obiectiv principal revizuirea cadrului legislativ primar în domeniul agriculturii ecologice, prin transpunerea parțială la nivel național a Regulamentului 834/2007/CE, Regulamentului 889/2008/CE, precum și a Regulamentului 1235/2008/CE. Astfel, proiectul național stabilește principiile și obiectivele aplicabile produselor agroalimentare ecologice; metodele de bază și excepțiile aplicabile producției agroalimentare ecologice; etichetarea producției ecologice; sistemul de control; importul și exportul produselor agroalimentare ecologice; măsurile și sancțiunile aplicabile în vederea asigurării unei concurențe loiale și a unei funcționări adecvate a pieței interne a produselor agroalimentare ecologice.

Proiectul Legii reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației în domeniul producției agroalimentare ecologice și etichetarea produselor ecologice și vine să substituie și să abroge Legea nr. 115-XVI din 9 iunie 2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică, care a asigurat transpunerea parțială a Regulamentului 834/2007/CE. Astfel, avînd în vedere necesitatea actualizării cadrului normativ național în acord cu cele mai recente modificări și completări aduse Regulamentului 834/2007/CE (versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul (UE) nr. 517/2013 al Consiliului din 13 mai 2013), precum și necesitatea transpunerii prin acte normative cadru a Regulamentului 889/2008/CE și Regulamentului 1235/2008/CE, care nu au fost transpuse prin Legea nr. 26 din 24.02.2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 115-XVI din 9 iunie 2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a inițiat un act normativ nou care să cuprindă toate modificările și completările aduse Regulamentului 834/2007/CE și care să transpună elementele de bază din Regulamentul 889/2008/CE și Regulamentul 1235/2008/CE.

Totodată, unele din actele UE menționate au fost transpuse și în alte acte normative de implementare a Legii 115/2005. Astfel, Regulamentul 834/2007/CE a fost transpus parțial în Hotărîrea de Guvern nr. 1078 din 22 septembrie 2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice”¹, act normativ care a fost supus expertizei de compatibilitate a Centrului de Armonizare a Legislației în anul 2009. Regulamentul 889/2008/CE a fost transpus parțial în Hotărîrea de Guvern nr. 356 din 11 iunie 2015 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Organizarea pieței vitivinicole”², act normativ care a fost supus expertizei de compatibilitate a Centrului de Armonizare a Legislației în anul 2009.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punctul de vedere al transpunerii:

- Stabilirea scopului și domeniului de aplicare (art. 1 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Preluarea noțiunilor relevante cu privire la producția agroalimentară ecologică, precum: „producția ecologică”, „stadiile de producție, procesare și distribuție”, „ecologic”, „producție vegetală”, „producție animală”, „acvacultură”, „operator”, „conversie”, „prelucrarea”, „etichetarea”, „promovarea”, „autoritatea competentă”, „organism de control”, „document justificativ”, „certificat de conformitate/ confirmare a perioadei de conversie”, „lot”, „marca națională”, „ingredient”, „organism modificat genetic (OMG)”, „aditivi pentru hrana animalelor”, „echivalent”, „auxiliarul tehnologic”, „produse fitosanitare”, „radiație ionizată”, „operațiunile extinse de catering” (art. 2 din Regulamentul 834/2007/CE și art. 2 din Regulamentul 1235/2008/CE) și „exploatație agricolă”, „unitate de producție”, „importator”, „primul destinatar” (art. 2 lit. (c), (d), (e) și (f) din Regulamentul 889/2008/CE);
- Stabilirea obiectivelor pentru producția ecologică (art. 3 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Stabilirea principiilor pentru producția ecologică (art. 4 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Stabilirea principiilor specifice aplicabile agriculturii ecologice (art. 5 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Stabilirea principiilor specifice aplicabile procesării alimentelor ecologice (art. 6 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Stabilirea principiilor specifice aplicabile procesării hranei ecologice pentru animale (art. 7 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Instituirea normelor generale aplicabile producției agroalimentare ecologice (art. 8 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Preluarea dispozițiilor privind interzicerea utilizării OMG-urilor în producerea alimentelor ecologice (art. 9 alin. (1) din Regulamentul 834/2007/CE);
- Preluarea normelor privind interzicerea utilizării radiațiilor ionizante (art. 10 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Instituirea normelor privind conversia (art. 17 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Preluarea dispozițiilor generale aplicabile producției de alimente procesate (art. 19 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Stabilirea normelor excepționale aplicabile producției (art. 22 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Instituirea dispozițiilor privind utilizarea termenilor referitori la producția ecologică (art. 23 din Regulamentul 834/2007/CE);

¹ Hotărîrea de Guvern nr. 1078 din 22 septembrie 2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice” a asigurat transpunerea parțială a art. 9, alin. (2) cu privire la interzicerea utilizării OMG-urilor; art. 13, art. 15, alin. (1), lit. e) cu privire la producția agricolă din Regulamentul 834/2007/CE și a transpus Art. 1, alin. (1), (2), (3), (4) cu privire la scopul și domeniul de aplicare; art. 2, cu privire la definiții; art. 4, art. 5 lit. a) – m) și lit. o), art. 6, art. 7 cu privire la principiile pentru producția ecologică; art. 9, alin. (3), art. 11, art. 12, alin (1) și (2), art. 14 cu privire la normele aplicabile producției agroalimentare ecologice; art. 18, alin. (1) – (4), art. 19, alin. (1) – (3), art. 20, alin. (1) și (2), art. 21, alin. (1), lit. (ii) cu privire la producția de hrană procesată pentru animale; art. 23, alin. (1) – (4) cu privire la utilizarea termenilor referitori la producția ecologică; art. 33 cu privire la importul de produse ce oferă garanții echivalente din Regulamentul 834/2007/CE.

² Hotărîrea de Guvern nr. 356 din 11 iunie 2015 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Organizarea pieței vitivinicole” a asigurat transpunerea art. 29b, 29c, 29d privind regulile specifice privind vinificația din Regulamentul 889/2008/CE.

- Stabilirea normelor privind indicațiile obligatorii (art. 24 din Regulamentul 834/2007/CE și art. 58 din Regulamentul 889/2008/CE);
- Instituirea indicațiilor și a condițiilor de utilizare a acestora privind hrana prelucrată pentru animale (art. 60 și 61 din Regulamentul 889/2008/CE);
- Instituirea dispozițiilor privind produsele în conversie de origine vegetală (art. 62 din Regulamentul 889/2008/CE);
- Preluare normelor privind sigla pentru producția ecologică (art. 25 din Regulamentul 834/2007/CE și art. 57 din Regulamentul 889/2008/CE);
- Instituirea normelor privind domeniului de aplicare, utilizării mărcilor și a descrierilor comerciale (art. 59 din Regulamentul 889/2008/CE);
- Stabilirea dispozițiilor privind sistemul de control (art. 27 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Preluarea normelor privind controalele pe teren (art. 65 din Regulamentul 889/2008/CE);
- Stabilirea normelor privind activitățile de supraveghere referitoare la organismele de control (art. 92c din Regulamentul 889/2008/CE);
- Preluarea dispozițiilor privind catalogul de măsuri în caz de nereguli și încălcări (art. 92d din Regulamentul 889/2008/CE);
- Stabilirea normelor privind inspecția anuală a organismelor de control (art. 92e din Regulamentul 889/2008/CE);
- Preluarea dispozițiilor privind adeziunea la sistemul de control (art. 28 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Preluarea dispozițiilor privind documentele justificative (art. 29 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Stabilirea normelor privind schimbul de informații (art. 31 din Regulamentul 834/2007/CE);
- Instituirea normelor privind importul de produse conforme (art. 32 alin. (2) din Regulamentul 834/2007/CE și art. 13 și 14 din Regulamentul 1235/2008/CE);
- Stabilirea măsurilor adoptate în caz de încălcare și nereguli (art. 30 din Regulamentul 834/2007/CE).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din perspectiva proiectului examinat, la nivelul Dreptului UE incident prezintă relevanță directă dispozițiile Regulamentului 834/2007/CE al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului 2092/91/CEE, ale Regulamentului 889/2008/CE al Comisiei din 5 septembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului 834/2007/CE al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice în ceea ce privește producția ecologică, etichetarea și controlul, precum și ale Regulamentului 1235/2008/CE al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului 834/2007/CE al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe.

Transpunerea și implementarea Regulamentului 834/2007/CE, Regulamentului 889/2008/CE, precum și Regulamentului 1235/2008/CE este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din art. 70 al Capitolului 12 „Agricultura și dezvoltarea rurală”, Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială” al Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, precum și din Anexa VII, termenul de implementare pentru acestea fiind **anul 2018**.

Regulamentul 834/2007/CE stabilește dispoziții generale cu privire la producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, asigurând bazele unei dezvoltări durabile a producției ecologice, funcționarea eficientă a pieței interne, garantând concurența loială, sporind încrederea consumatorilor, precum și protejând interesele acestora. De asemenea, acesta instituie norme detaliate privind:

- Dispozițiile relevante cu privire la producția ecologică și etichetarea produselor ecologice;
- Obiectivele și principiile stabilite pentru producția ecologică - produsele agricole, alimentele ecologice, hrana ecologică pentru animale;
- Normele generale aplicabile produselor ecologice - producția agricolă, producția vegetală, producția de alge marină, producția animalieră, producția animalieră de acvacultură;
- Dispozițiile generale aplicabile substanțelor utilizate în agricultură și criteriile stabilite pentru autorizarea acestora;
- Normele generale aplicabile producției de hrană procesată pentru animale;
- Dispozițiile generale aplicabile producției de alimente procesate, cum ar fi a produselor și substanțelor în cadrul procesării;
- Etichetarea produselor ecologice și cerințele specifice ale acesteia;
- Controlul, sistemul de control și autoritățile competente de efectuare a controlului;
- Comerțul produselor ecologice cu statele terțe.

Totodată, menționăm că *Regulamentul 834/2007/CE* din momentul adoptării și pînă în prezent a fost supus modificării de *Regulamentul 517/2013/UE*, precum și de *Regulamentul 967/2008/CE*. Modificările operate la Regulamentul în

discuție au în vedere modificarea art. 42, prin stabilirea unui nou termen de aplicare a siglei ecologice comunitare prevăzute la art. 24, alin. (1), lit. (b).

Măsuri naționale de transpunere existente:

Regulamentul 834/2007/CE a constituit obiect al transunerii în legislația națională de profil prin:

- Legea nr. 26 din 24.02.2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 115-XVI din 9 iunie 2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică care a asigurat transpunerea Regulamentului 834/2007/CE³, care la rândul ei va fi abrogată și substituită prin prezentul proiect (a fost expertizată în 2009 de Centrul de Armonizare a Legislației);
- Hotărârea de Guvern nr. 1078 din 22 septembrie 2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice”, care a asigurat transpunerea parțială a Regulamentului 834/2007/CE (a fost expertizată în 2009 de Centrul de Armonizare a Legislației) ;

În ceea ce privește transpunerea sa, menționăm că, raportat la obiectul specific de reglementare și, ținând cont de faptul că proiectul de Lege creează doar cadrul normativ primar ce urmează a fi implementat și detaliat prin alte acte normative naționale secundare, acesta urmărește o transpunere parțială a reglementărilor UE relevante privind scopul, domeniul de aplicare și definiții (art. 1 și 2 din Regulamentul 834/2007/CE), obiective și principii pentru producția ecologică (art. 3 – 7 din Regulamentul 834/2007/CE), norme aplicabile producției ecologice (art. 8 – 10 din Regulamentul 834/2007/CE), producția de alimente procesate (art. 19 din Regulamentul 834/2007/CE), flexibilitatea (art. 22 din Regulamentul 834/2007/CE), etichetarea (art. 23 – 25 din Regulamentul 834/2007/CE), controalele (art. 27 – 31 din Regulamentul 834/2007/CE), comerțul cu statele terțe (art. 32 din Regulamentul 834/2007/CE).

Proiectul Legii nu a transpus o serie de prevederi din *Regulamentul 834/2007/CE*, întrucât acestea, potrivit mențiunilor autorilor din art. 9 alin. (4) și art. 26, alin. (1) ale proiectului național, precum și din Tabelul de concordanță, acestea vor fi preluate și implementate ulterior adoptării proiectului de Lege prin acte normative aprobate de Guvern, după cum urmează:

- prevederile cu privire la producția animalieră de acvacultură (art. 15 din Regulamentul 834/2007/CE);
- dispozițiile cu privire la importul de produse conforme (art. 32 din Regulamentul 834/2007/CE).

Observații privind compatibilitatea proiectului național cu Regulamentul 834/2007/CE

În urma expertizei de compatibilitate a proiectului național, s-a constatat netranspunerea unor prevederi din actul UE menționat *supra*, după cum urmează:

- noțiunea de „obținut din OMG-uri” și „obținut prin OMG-uri” din art. 2, lit. (u) și (v) din Regulamentul 834/2007/CE, care necesită a fi transpuse în proiectul național luând în considerație faptul utilizării acestor noțiuni în textul proiectului național, în speță art. 5, alin. (1), lit. c) și art. 9, alin. (4);
- obligația operatorilor de a solicita de la vânzător confirmarea faptului că produsele furnizate nu au fost realizate din sau de către OMG-uri din art. 9, alin. (3) din Regulamentul 834/2007/CE;
- obligațiile puse în sarcina autorităților competente și organismelor de control din art. 27, alin. (7) – (14) din Regulamentul 834/2007/CE;

Observații privind aspectele de tehnică legislativă

- Proiectul național operează cu referințe eronate care necesită a fi revăzute pentru corectitudinea redactării, după cum urmează: Art. 13, alin. (1), pct. 2) și 3) din Capitolul V „Etichetarea”, operează cu referințe la alin. (1), pct. 1), lit. a) liniuțele 1, 2 și 4, or liniuțele 1, 2 și 4 se regăsesc în art. 13, alin. (1), lit. b) din proiectul național. Art. 18, alin. (2) din Capitolul VI „Controalele” operează cu referințe la art. 22, alin. (3) și (4), or trimiterea se va face la art. 23, alin. (2) și (3). Art. 18, alin. (3) din Capitolul VI „Controalele”, operează cu referințe la art. 18, alin. (2), or potrivit prevederilor Regulamentului 834/2007/CE trimiterea se va face la art. 18, alin. (3) din proiectul național. Art. 22, alin. (2), lit. (b) din Capitolul VI „Controalele”, operează cu referințe la art. 18, alin. (2), lit. (b) din proiectul național, or potrivit Regulamentului 834/2007/CE, trimiterea urmează să fie făcută la art. 18, alin. (3), lit. (b) din proiectul

³ Legea nr. 26 din 24.02.2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 115-XVI din 9 iunie 2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică a asigurat transpunerea parțială a art. 23, alin. (2) – (3), art. 24, alin. (1), lit. c) și art. 25, alin. (1), (2), norme cu privire la etichetarea produselor agroalimentare ecologice; art. 27, alin. (1) art. 30, alin. (1) cu privire la controale din Regulamentul 834/2007/CE și a transpus art. 12 alin. (1), lit. a) – c), e) și i) privind normele aplicabile producției vegetale; art. 14, alin. (1), lit. a), subpct. (i), lit. c), subpct. (i) – (iii), lit. d), subpct. (ii) și (v), lit. e), subpct. (iii) privind normele aplicabile producției animaliere; art. 15, alin. (1), lit. a), subpct. (i), lit. b), subpct. (ii) și (iv), lit. c), subpct. (i), lit. f), subpct. (ii) – (iii) privind normele aplicabile producției animaliere de acvacultură; art. 5, lit. a), f), k) și n) privind principiile specifice aplicabile agriculturii; art. 6, lit. b) și d) privind principiile specifice aplicabile procesării alimentelor ecologice; art. 7, lit. a) și d) privind principiile specifice aplicabile procesării hranei ecologice pentru animale; art. 17, alin. (1), lit. a) privind conversia; art. 24, alin. (1) privind indicațiile obligatorii pe etichetă, art. 25, alin. (2) privind siglele pentru producția ecologică din Regulamentul 834/2007/CE.

național. În cazul referinței din art. 22, alin. (2), lit. (c), pct. 1) trimiterea urmează să fie făcută la art. 18, alin. (2) din proiectul național.

Regulamentul 889/2008/CE stabilește reguli specifice privind producția ecologică, etichetarea și controlul produselor agricole vii sau neprocesate, produsele agricole procesate pentru a fi utilizate ca aliment, hrana pentru animale, materialul de înmulțire vegetativ și semințele pentru cultivare, precum și drojdia folosită drept aliment sau hrană pentru animale. De asemenea, acesta instituie norme detaliate privind:

- Dispozițiile introductive cu privire la producția ecologică și etichetarea produselor ecologice menționate *supra*;
- Producția, conservarea, prelucrarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor ecologice;
- Producția vegetală - producția de alge marine, producția animalieră;
- Originea animalelor ecologice și animalelor neecologice;
- Adăpostirea animalelor ecologice și practici de creștere, hrana pentru animale, precum și tratamentul veterinar;
- Producția de animale de acvacultură ecologice și neecologice - originea lor, practici de creștere, reproducerea animalelor (interzicerea hormonilor), hrana pentru pești, crustacee și echinoderme, moluște, etc.
- Produsele conservate și prelucrate ecologic - conservarea produselor și producția de alimente prelucrate și hrană prelucrată pentru animale, utilizarea unor ingrediente neecologice de origine agricolă în procesarea produselor alimentare;
- Regulile specifice privind vinificația;
- Colectarea, ambalarea, transportul, precum și depozitarea produselor ecologice;
- Regulile excepționale de producție ecologică și neecologică referitoare la constrângerile climatice, geografice sau structurale, regulile de conversie a produselor ecologice, regulile excepționale de producție, precum și condiționări climatice, geografice sau structurale;
- Bazele de date a semințelor - înregistrarea informațiilor, accesul la informații, taxe de înregistrare, informații la cerere ce sunt oferite de autoritatea competentă;
- Etichetarea - sigla UE pentru producție ecologică, condițiile de utilizare a codului numeric și a locului de origine, cerințele specifice ale etichetării;
- Control în parte ce ține de măsurile minime de control, cerințele de control pentru produsele vegetale precum și pentru produsele de origine animală, etc.;
- Supravegherea de către autoritățile competente - catalogul de măsuri în caz de nereguli și încălcări, datele de natură ecologică din cadrul planurilor naționale de control multianuale și al raportului anual.

Menționăm că **Regulamentul 889/2008/CE** din momentul adoptării și pînă în prezent a fost supus mai multor modificării, după cum urmează: Regulamentul 1254/2008/CE, Regulamentul 710/2009/CE, Regulamentul 271/2010/UE, Regulamentul de punere în aplicare 344/2011/UE, Regulamentul de punere în aplicare 426/2011/UE, Regulamentul de punere în aplicare 126/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 203/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 505/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 392/2013/UE, Regulamentul 519/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 1030/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 1364/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 354/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 836/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 1358/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/673/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/1842/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/838/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/2273/UE. Modificările operate la Regulamentul în discuție au în vedere modificarea art. 25, alin. (1), prin implementarea dispozițiilor noi referitoare la hrana destinată anumitor animale de acvacultură menționate în secț. 6, 7 și 9 din anexa XIIIa și anume, în partea ce ține de utilizarea alimentelor ecologice de origine vegetală sau a algelor marine, atunci cînd resursele naturale de hrană nu sunt disponibile în cantități suficiente. Totodată, actul european menționat *supra*, a fost supus modificării la art. 26 „Conservarea produselor și producția de alimente prelucrate și hrană prelucrată pentru animale”, art. 6a „Domeniul de aplicare”, art. 25la „Norme specifice privind alimentele pentru puietul ecologic”, precum și Anexele I, II și VI.

Măsuri naționale de transpunere existente:

Regulamentul 889/2008/CE a constituit obiect al transpunerii în legislația națională de profil prin Hotărîrea de Guvern nr. 356 din 11 iunie 2015 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Organizarea pieței vitivinicole” care a asigurat transpunerea parțială a Regulamentului 889/2008/CE⁴ (a fost expertizată în 2009 de Centrul de Armonizare a Legislației).

⁴ Hotărîrea de Guvern nr. 356 din 11 iunie 2015 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Organizarea pieței vitivinicole” a asigurat transpunerea art. 29b, 29c, 29d privind regulile specifice privind vinificația din Regulamentul 889/2008/CE.

În ceea ce privește transpunerea sa, menționăm că, raportat la obiectul specific de reglementare și, ținând cont de faptul că proiectul de Lege creează doar cadrul normativ primar ce urmează a fi implementat și detaliat prin alte acte normative naționale secundare, acesta urmărește o transpunere parțială a reglementărilor UE relevante privind sigla Uniunii Europene pentru producție ecologică (art. 57 și 58 din Regulamentul 889/2008/CE), cerințe specifice de etichetare a hranei pentru animale (art. 59 – 61 din Regulamentul 889/2008/CE), produse în conversie de origine vegetală (art. 62 din Regulamentul 889/2008/CE), controalele pe teren (art. 65 din Regulamentul 889/2008/CE), activitățile de supraveghere referitoare la organismele de control (art. 92c din Regulamentul 889/2008/CE), catalogul de măsuri în caz de nereguli și încălcări (art. 92d din Regulamentul 889/2008/CE), inspecția anuală a organismelor de control (art. 92e din Regulamentul 889/2008/CE).

Proiectul Legii nu a transpus o serie de prevederi ale Regulamentului 889/2008/CE, întrucât acestea, potrivit mențiunilor autorilor din art. 9, alin. (4) și art. 20, alin. (10) ale proiectului național, vor fi preluate și implementate ulterior adoptării proiectului de Lege prin acte normative aprobate de Guvern, după cum urmează:

- dispozițiile introductive cu privire la producția ecologică și etichetarea produselor ecologice (art. 1 și 2 din Regulamentul 889/2008/CE);
- dispozițiile privind producția, conservarea, prelucrarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor ecologice (art. 3 – 56 din Regulamentul 889/2008/CE);
- normele referitoare la controalele în partea ce ține de măsurile minime de control, cerințele de control pentru produsele vegetale precum și pentru produsele de origine animală, etc. (art. 63 – 92f din Regulamentul 889/2008/CE).

Regulamentul 1235/2008/CE stabilește norme detaliate de aplicare pentru importul de produse conforme și pentru importul de produse care oferă garanții echivalente în cazul comerțului cu statele terțe. De asemenea, acesta instituie norme detaliate privind:

- Dispozițiile introductive cu privire la regimul de import al produselor ecologice din țări terțe;
- Prevederi cu privire la lista organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul conformității;
- Prevederi cu privire la documentele justificative necesare pentru importul de produse conforme;
- Lista țărilor terțe recunoscute;
- Lista organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul echivalenței;
- Punerea în liberă circulație a produselor importate în conformitate cu articolul 33 din Regulamentul (CE) nr. 834/2007;
- Evaluarea cererilor și publicarea listelor;
- Lista organismelor și a autorităților de control în scopul conformității și caietul de sarcini aferent menționat la articolul 3;
- Modelul de documente justificative prevăzut la articolul 6 alineatul (1);
- Lista țărilor terțe și caietul de sarcini aferent menționat la articolul 7;
- Lista organismelor de control și a autorităților de control desemnate în scopul echivalenței și specificațiile relevante prevăzute la articolul 10;
- Dispozițiile cu privire la certificatul de inspecție pentru importul în Uniunea Europeană al produselor obținute prin metoda de producție ecologică;
- Extrasul certificatului de inspecție pentru importul în Uniunea Europeană al produselor obținute prin metoda de producție ecologică.

Menționăm că **Regulamentul 1235/2008/CE** din momentul adoptării și până în prezent a fost supus mai multor modificării, după cum urmează: Regulamentul 537/2009/CE, Regulamentul 471/2010/UE, Regulamentul de punere în aplicare 590/2011/UE, Regulamentul de punere în aplicare 1084/2011/UE, Regulamentul de punere în aplicare 1267/2011/UE, Regulamentul de punere în aplicare 126/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 508/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 751/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 125/2013/UE, Regulamentul 519/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 567/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 586/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 355/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 442/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 644/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 829/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 1287/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2015/131/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2015/931/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2015/1980/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2015/2345/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/459/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/910/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/1330/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/1842/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/2259/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/872/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/1473/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/1862/UE. Modificările operate la Regulamentul în discuție

au în vedere modificarea art. 2 „Definiții”, art. 4 „Procedura de introducere a cererilor de includere în lista organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul conformității”, art. 7 „Întocmirea și conținutul listei țărilor terțe”, art. 8 „Procedura de introducere a cererilor de includere în lista țărilor terțe”, art. 9 „Gestionarea și revizuirea listei țărilor terțe”, art. 10 „Întocmirea și conținutul listei organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul echivalenței”, art. 11 „Procedura de introducere a cererilor de includere în lista organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul echivalării”, art. 12 „Gestionarea și revizuirea listei organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul echivalenței”, art. 13 „Certificatul de inspecție”, art. 15 „Produse care nu sunt conforme”, art. 19 „Norme tranzitorii privind utilizarea certificatelor de inspecție care nu sunt eliberate prin TRACES”, precum și Anexele III „Lista țărilor terțe și caietul de sarcini aferent menționat la articolul 7” și Anexa IV „Lista organismelor de control și a autorităților de control desemnate în scopul echivalenței și specificațiile relevante prevăzute la articolul 10”.

La nivel național nu există un cadru legal în vigoare care ar asigura transpunerea Regulamentului 1235/2008/CE.

În ceea ce privește transpunerea sa, menționăm că, raportat la obiectul specific de reglementare și, ținând cont de faptul că proiectul de Lege creează doar cadrul normativ primar ce urmează a fi implementat și detaliat prin alte acte normative naționale secundare, acesta urmărește o transpunere parțială a reglementărilor UE relevante privind definițiile (art. 2 din Regulamentul 1235/2008/CE), certificatul de inspecție (art. 13 din Regulamentul 1235/2008/CE), proceduri vamale speciale (art. 14 din Regulamentul 1235/2008/CE).

Proiectul Legii nu a transpus o serie de norme din Regulamentul 1235/2008/CE, întrucât acestea, potrivit mențiunilor autorilor din art. 26, alin. (1) al proiectului național, vor fi preluate și implementate ulterior adoptării proiectului de Lege prin acte normative aprobate de Guvern, după cum urmează:

- prevederile cu privire la dispozițiile introductive privind regimul de import al produselor ecologice din țări terțe (art. 1 și 2 din Regulamentul 1235/2008/CE);
- norme privind importul de produse conforme (art. 3 – 6 din Regulamentul 1235/2008/CE);
- norme privind importul de produse care oferă garanții echivalente (art. 7 – 15 din Regulamentul 1235/2008/CE);
- dispoziții cu privire la lista organismelor și a autorităților de control în scopul conformității și caietul de sarcini aferent menționat la articolul 3 (Anexa I din Regulamentul 1235/2008/CE);
- prevederi privind modelul de documente justificative prevăzut la articolul 6 alineatul (1) (Anexa II din Regulamentul 1235/2008/CE);
- dispoziții cu privire la lista țărilor terțe și caietul de sarcini aferent menționat la articolul 7 (Anexa III din Regulamentul 1235/2008/CE);
- norme cu privire la lista organismelor de control și a autorităților de control desemnate în scopul echivalenței și specificațiile relevante prevăzute la articolul 10 (Anexa IV din Regulamentul 1235/2008/CE);
- dispozițiile cu privire la certificatul de inspecție pentru importul în Uniunea Europeană al produselor obținute prin metoda de producție ecologică (Anexa V din Regulamentul 1235/2008/CE);
- prevederi privind extrasul certificatului de inspecție pentru importul în Uniunea Europeană al produselor obținute prin metoda de producție ecologică (Anexa VI din Regulamentul 1235/2008/CE).

Menționăm că potrivit Planului Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019 (PNAAA 2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016, dispozițiile din Regulamentul 834/2007/CE, Regulamentul 889/2008/CE și Regulamentul 1235/2008/CE, care nu au fost preluate de prezentul act normativ, urmează să fie transpuse ulterior prin proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului 149 din 10 februarie 2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică.

Observații privind clauza de armonizare

Pentru uniformizarea clauzei de armonizare și reflectarea corectă a actelor UE transpuse, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative și Hotărârii de Guvern nr. 1345 din 24 noiembrie 2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, aceasta se va expune în următoarea redacție: **„Proiectul Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul (UE) nr. 517/2013 al Consiliului din 13 mai 2013, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 189 din 20 iulie 2007; Regulamentul (CE) nr. 889/2008 al Comisiei din 5 septembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a**

Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice în ceea ce privește producția ecologică, etichetarea și controlul, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/2273 al Comisiei din 8 decembrie 2017, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 250 din 18 septembrie 2008 și Regulamentul (CE) nr. 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1862 al Comisiei din 16 octombrie 2017, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 334 din 12 decembrie 2008”.

III. Concluzii

Ca urmare a analizei realizate și ținând cont că proiectul național creează cadrul normativ primar în domeniul produselor ecologice, acesta și-a atins în mare parte finalitatea propusă, fiind semnalate în pct. II anumite cazuri de transpunere incompletă și erori tehnice, care urmează a fi înlăturate în procesul de definitivare a proiectului național.

Facem mențiunea că analiza Centrului de Armonizare a Legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil.

Natalia SUCEVEANU

Director

Sinteza propunerilor, obiecțiilor parvenite
La proiectul Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice

Nr. d/o	Instituția	Obiecția	Decizia
1.	Ministerul Mediului (nr. 04-07/2429 din 26.07.2017)	Comunică lipsa de obiecții	
2.	Ministerul Sănătății (nr. 01-10/638 din 25.07.2017)	Comunică lipsa de obiecții	
3.	Ministerul Finanțelor (nr. 11/1-2-09/704 din 25.07.2017)	Comunică lipsa de obiecții	
4.	Academia de Științe a Moldovei (nr. 1024-14/7 din 03.08.2017)	Informează că proiectul nominalizat a fost examinat și avizat pozitiv. Totodată comunică că textul proiectului necesita o redactare gramaticală minimă a unor articole și paragrafe.	Se acceptă
5.	Ministerul Economiei (nr. 04/1-4001 din 17.07.2017)	La proiectul hotărârii Guvernului În conformitate cu prevederile art. 102 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, art. 30 din Legea nr. 64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern și art. 55 alin.(2) din Legea nr. 317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, hotărârile și <i>dispozițiile Guvernului se semnează de Prim-ministru, iar unele hotărâri se contrasemnează de miniștrii, care au obligația punerii lor în aplicare.</i> Reieșind din faptul că, în sarcina Viceprim-ministrului, ministrului economiei nu este pusă obligația punerii în aplicare a prezentei hotărâri, considerăm oportun excluderea acestuia din lista contrasemnatărilor.	Se acceptă
		La proiectul de lege La art. 1 alin. (5), (devenit art. 9alin. (4))se menționează ca dispozițiile <i>nu se aplică produselor obținute din vânatul și pescuitul animalelor sălbatice</i> , pe când în Regulamentul (CE) Nr.834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007, art. 23 sunt stipulate prevederi referitoare la produse obținute din vânat și pescuit. În acest sens, se propune transpunerea tuturor prevederilor din Regulament pentru a acoperi toate domeniile producției agroalimentare ecologice.	Se acceptă
		La art. 3 noțiunea „ <i>autoritatea competentă în domeniul producției agroalimentare ecologice</i> ” menționăm că aceasta necesită a fi sincronizată cu prevederile Legii cu	Se acceptă

	<p>privire la Guvern recent adoptată;</p> <p><i>noțiunea „autoritate de control”, evidențiem că necesită a fi adusă în concordanță cu prevederile anexei la Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</i></p> <p>Totodată menționăm că proiectul prevede <i>noțiunea autoritatea competentă de control al importurilor de produse agroalimentare ecologice</i>, în care expres este menționată Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Astfel, noțiunile respective necesită a fi clarificate deoarece acestea se refera la una și aceeași autoritate;</p>	Se acceptă
	<p>noțiunea „Certificat de conformitate/certificat de confirmare a conversiei”, <i>constatăm că aceasta nu este redată în măsura deplină și se menționează doar cine eliberează aceste certificate. Având în vedere, că conform definiției „10) Conversie - trecerea de la agricultura convențională la cea ecologică într-o perioadă determinată de timp, pe parcursul căreia se aplică dispozițiile privind producția ecologică”, propunem distingerea noțiunilor de Certificat de conformitate și Certificat de confirmare a conversiei și completarea definițiilor cu aspectele care descriu conținutul acestora.</i></p> <p><i>De exemplu noțiunea „Certificat de conformitate”, stabilită în Legea privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității nr. 235 din 01.12.2011, este expusă în felul următor: „Certificat de conformitate - document care atestă că un produs identificat corespunzător a fost supus procedurilor de evaluare a conformității și că, la momentul evaluării, produsul este conform cerințelor specificate”.</i></p>	Se acceptă
	<p>La noțiunea „<i>lot</i>” se face referință la Nomenclatorul mărfurilor al Republicii Moldova care de fapt a fost abrogat iar, actualmente, în vigoare este Nomenclatura combinată a mărfurilor aprobată prin Legea nr. 172 din 25.07.2014. Astfel, se propune efectuarea corectărilor de rigoare.</p>	Se acceptă
	<p>La art. 5 alin. (3) se referă la <i>diferențe regionale privind condițiile climatice și locale</i>. În opinia noastră acest principiu general poate fi viabil pentru Uniunea Europeană reieșind din varietatea de zone climaterice a acesteia. Însă, pentru Republica Moldova diferențe regionale privind condițiile climatice sunt discutabile și prevederile respective necesită a fi reformulate sau excluse deoarece pot fi calificate ca o transpunere mecanică a legislației UE.</p>	se acceptă
	<p>Obiecția este valabilă și pentru art. 13 alin.(4); art. 21; art. 22 - sintagma „<i>țări terțe și țări terțe cu echivalență</i>”.</p> <p>Consecutiv, constatăm că proiectul conține unele prevederi cu caracter incert, cum ar fi:</p> <p><i>„selecționarea speciilor și a varietăților corespunzătoare” (lit. f) art. 6);</i></p> <p><i>„registru adecvat” (alin. (2) art. .9);</i></p>	Se acceptă

	<p>„trebuie să fie însoțite de documente justificative” (alin. (7) art. 13); „în conformitate cu legislația în vigoare” (alin. (6) art. 18); „orice informație necesară” (alin. (7) art. 18); „încălcări a dispozițiilor în mod grav sau într-un mod care provoacă efecte îndelungate” (alin. (2) art. 25). Astfel de prevederi necesită a fi concretizate sau excluse.</p>	
	<p>La art.9 alin.(3) (art.9 alin.(3) este exclus) se stabilește că: „regulile detaliate privind principiile producției ecologice pentru plante și produse din plante, animale și produse animaliere, apicultura și produse apicole, precum și lista cuprinzând produsele permise sa fie utilizate în agricultura ecologică, ingredientele și metodele de prelucrare care pot fi utilizate în prepararea alimentelor vor fi stabilite de Guvern”. De altfel, proiectul conține și alte prevederi de transmitere a unor atribuții de reglementare în competența Guvernului (alin. (2) art. 10; alin. (8) art. 11; alin. (9) art. 13; alin. (7) art. 15; alin. (3) art. 20). Consideram că, este necesar de a stabili un termen de intrare în vigoare a legii destul de suficient pentru elaborarea și aprobarea hotărârilor de Guvern necesare întru implementarea legii.</p>	Se acceptă
	<p>Proiectul conține prevederi prin care se stabilesc <i>acte permissive</i> sau pot genera acte permissive: noțiunea producția ecologică - <i>produse certificate de un organism de control</i>; <i>autorizarea unor substanțe</i> (lit. k), alin. (2) al art. 14); produse agroalimentare certificate ecologic (alin. (2) al art. 15); certificatul de conformitate, precum și autorizația de import (alin. (3) al art. 22). Prevederile respective necesită a fi completate, fiind efectuate trimiteri la legile care reglementează procedurile și condițiile de eliberare a actelor permissive menționate.</p>	Se acceptă
	<p>La art. 10 alin. (1) lit. (d), (art. 10 alin. (1) lit. (d), este exclus) se menționează despre faptul că „animalele și produsele animale realizate în perioada de conversie nu sânt comercializate însoțite de indicații privind etichetarea și promovarea produselor prevăzute în art. 11 și art. 12”. <i>Propunem ca astfel de produse realizate în perioada de conversie să fie etichetate în felul următor: „Produs în perioada de conversie”.</i></p>	Se acceptă
	<p>Prevederile capitolului VI reglementează controalele în domeniu. În opinia noastră, mecanismul de control este supra reglementat și va crea situații de dublare în controlul agenților economici. Consideram ca, autoritatea de control nu trebuie sa efectueze controale în sensul art. 17, deoarece proiectul prevede inspecțiile și certificarea în domeniul producției ecologice din partea organismelor de control (art. 15).</p>	Se acceptă
	<p>Totodată, conform alin.(5) si (6) ale aceluiași articol, pentru recunoașterea</p>	se acceptă

	<p>organismului de control, se instituie în cadrul autorității de reglementare o Comisie de recunoaștere. Comisia de recunoaștere verifică respectarea cerințelor pentru acordarea, extinderea, suspendarea, restrângerea sau retragerea recunoașterii. Astfel, controlul în domeniu poate fi asigurat doar de organisme de control, care vor verifica agenții economici și certifica producția acestora. Autoritatea de control doar va dubla controalele fără a suporta consecințe în cazul depistării ulterioare a unor abateri în activitatea agenților economici. În acest sens, este necesar de a reformula prevederile art. 18, fund stabilita pentru organismele de control obligativitatea transmiterii informației. Modificări sunt necesare și în alin. (2) al art. 25, fiind exclus caracterul incert al acestuia, precum și prevăzut mecanismul clar de interdicție a comercializării produselor.</p>	
	<p>La art.14 alin.(2), (devenit art. 27) menționăm că, reieșind din prevederile lit. c), d), k) se stabilesc atribuții pentru autoritatea de reglementare care nu pot fi acceptate. Astfel de atribuții, din sensul prevederilor art. 14 din Legea nr. 98/04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate, trebuie să fie efectuată de autorități administrative din subordinea ministerului.</p>	Se acceptă
	<p>De asemenea, prevederile lit. l), stabilesc că „<i>autoritatea de reglementare elaborează și prezintă Guvernului cerințele privind acordarea derogărilor și excepțiilor de la normele aplicabile producției ecologice</i>”. Astfel de prevederi nu pot fi acceptate și necesita a fi excluse, deoarece nu pot fi stabilite derogări și excepții de la lege printr-un act normativ subordonat legii. Obiecția este valabilă și pentru lit. b) alin.(4) art.14 și art.28.</p>	Se acceptă Se acceptă
	<p>La art. 15, (devenit art. 29) intitulat „Sistemul de inspecție și certificare”, se propune completarea cu criteriile care trebuie să le întrunească Organismele de inspecție și certificare așa cum este prevăzut în art. 27 din Regulamentul (CE) nr. 834/2007 și Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și anume că Organismele de inspecție și certificare trebuie să fie acreditate conform cerințelor SM SR EN ISO/CEI 17065 ultima versiune a documentului de standardizare adoptat ca standard moldovenesc.</p>	Se acceptă
	<p>La art. 22 alin. (l), (devenit art. 39) Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare i se atribuie o responsabilitate suplimentară referitoare la <i>autorizarea importului produselor agroalimentare ecologice</i>, care nu se regăsește în atribuțiile Ministerului prevăzute în art. 14, Autorizarea importului este o un proces care se finalizează cu eliberarea unui act permisiv, astfel se propune ca în acest proiect să fie descrisă procedura de autorizare a importului produselor agroalimentare ecologice.</p>	Se acceptă
	<p>Nu se face o distincție clară între noțiunile de „control” și „inspecție”, chiar fiind utilizate în mod eronat în acest proiect. Activitatea de control de stat este reglementată prin Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul asupra activității</p>	Se acceptă

		de întreprinzător, iar Organismele de control de terță parte efectuează activități de inspecție și certificare.	
		La art. 26 alin. (2), (devenit art. 42) se stipulează că <i>nerespectarea prevederilor proiectului propus se va sancționa conform Codului contravențional</i> , dar în acesta din urma nu sînt prevăzute sancțiunile de la lit. a), lit. b) și lit. c). În acest context, concomitent cu proiectul de lege respectiv, se propune de a prezenta și modificările Codului contravențional nr. 218 din 24.10.2008, precum și autoritatea care va constata contravențiile respective.	Se acceptă
		Concomitent, menționăm ca proiectul de lege include norme cu caracter de reglementare a activității de întreprinzător (art. 9-13; 15 - 17; 22 și 23) și, în acest sens, urmează a fi elaborate Analiza Impactului de Reglementare potrivit art. 13 din Legea nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de baza de reglementare a activității de întreprinzător, precum și art. 20 lit. e) din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative. Totodată, în temeiul pct. 5 al Hotaririi Guvernului nr. 1030 din 03.10.2005 cu privire la Registrul actelor oficiale de reglementare a activității de întreprinzător, proiectul de lege însoțit de Analiza Impactului de Reglementare, urmează a fi prezentate spre examinare Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.	Se acceptă
6.	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (nr. 01-6/2015 din 21.09.2017)	Propune următoarele modificări: La Capitolul III: Titlul „Metodele de baza aplicabile producției agroalimentare ecologice” - de substituit cu „Norme aplicabile producției”. Totodată se solicită adăugarea normelor generale aplicabile producției de alimente procesate, dar și Principiile specifice aplicabile procesării alimentelor ecologice, conform Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice: titlul II articolul 6; titlul III capitolul 4 articol 19, 21.	Se acceptă
		La Capitolul V și VI: De identificat și specificat organismele sau autoritatea responsabilă pentru controlul producției agroalimentare ecologice. Astfel, se dorește evitarea dublării competențelor. În măsura în care inspecția efectuată de organismele de certificare reprezintă o formă de control, instituirea sistemului de control oficial trebuie clar definită inclusiv și autoritatea care va efectua controlul plasării pe piață a producției agroalimentare ecologice. Desemnarea și delimitarea într-un mod clar și rațional a atribuțiilor ar crea un sistem de control național bine definit și transparent pentru producție, cât și cerințele de etichetare a produselor ecologice.	Se acceptă
7.	Agencia de Stat pentru	Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuala a examinat <i>proiectul Legii privind</i>	Se acceptă

<p>Proprietatea Intelectuala (nr. 2172 din 27.09.2017)</p>	<p><i>producția agroalimentara ecologica si etichetarea produselor ecologice</i> (in continuare - proiect) si, reiesind din competenta sa functionala, propune urmatoarele:</p> <p>1. La art. 13 (devenit art. 26) se va revedea conținutul alin. (4) în vederea racordării acestuia, normei art. 25 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28.06.2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91, care specifică posibilitatea utilizării „siglelor naționale și private pentru producția ecologică” în etichetarea, prezentarea și promovarea produselor ce răspund exigentelor stabilite, dar nu a <i>”mărcilor naționale, internaționale și private”</i>, precum este menționat în norma art. 13 alin. (4) din proiect. Mai mult ca atât, Legea nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor nu operează cu noțiunea de <i>„mărci private</i></p>	
	<p>în vederea uniformizării terminologiei utilizate, în alin. (6), cuvintele <i>„perioada de conversiune”</i> se vor substitui cu cuvintele <i>”perioada de conversie”</i>;</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Se va revedea conținutul alin. (8), dat fiind faptul că în temeiul prevederilor Regulamentului privind utilizarea mărcii naționale „Agricultura Ecologică - Republica Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 884 din 22.10.2014 (în continuare - Regulament), marca națională “Agricultura Ecologică - Republica Moldova”, este un semn oficial, constituie proprietate a statului, înregistrată la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) și este gestionată de către autoritatea de reglementare. Acest fapt este reglementat inclusiv în temeiul art. 14 alin. (2) lit. m) din proiect.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>2. La art. 14 (devenit art. 26) alin. (2) lit. g) va avea urmatorul cuprins: <i>”g) acordă dreptul de utilizare a mărcii naționale ”Agricultura Ecologică - Republica Moldova”, pentru a asigura corespunderea acestei norme mecanismului de acordare a dreptului de utilizare, stabilit conform prevederilor Regulamentului;</i></p>	<p>se acceptă</p>
	<p>- se va revedea referința la <i>”art. 14 lit. p)”</i> din conținutul normei alin. (4) lit. b), dat fiind faptul ca prevederea expusa la litera p) nu vizează competența de a acorda careva derogări.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>3. Se va revedea conținutul art. 26 (devenit art. 42) din proiect, reiesind din faptul că atât determinarea faptelor ce constituie contravenții, cât și sancțiunile aplicate trebuie specificate nemijlocit în Codul contravențional, ce constituie actul legislativ care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravenționala.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Totodată, proiectul conține careva inexactități care necesită a fi excluse pentru ca prevederile normelor sa fie expuse corect, concis și să fie înțelese ușor de orice subiect interesat. În acest sens precizăm art. 13 alin. (5), art. 15 alin. (9), art. 16 alin. (5) din proiect.</p>	<p>Se acceptă</p>

		Suplimentar celor enunțate, proiectul necesită a fi revăzut din punct de vedere redacțional pentru a asigura corespunderea acestuia principiilor de baza ale legiferării, rigorilor tehnicii legislative, precum și regulilor de ortografie și punctuație.	Se acceptă
8.	Comisia de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător Grupul de Lucru (nr. 06/2-GL-5 din 29.01.2018)	A decis de a aviza pozitiv proiectul de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice, cu luarea în considerare a recomandărilor expuse în opinia consultantului	
		Proiectul conține prevederi prin care sunt stabilite sau care pot genera acte permissive Spre exemplu: certificat de inspecție (noțiunea lot, art. 16, alin. (5), art. 26, alin. (4)); decizia de certificare (art. 18, alin. (11)); înregistrarea agenților economici la cererea acestora (art. 23, alin. (7), art. 26, alin. (1)); aprobarea organismelor de control (art. 24). Totodată, unele prevederi referitor la acte permissive poartă caracter incert (art. 16 alin. (1), art. 18, alin. (11), art. 24). Considerăm, că toate prevederile proiectului referitor la acte permissive necesită a fi corelate cu cadrul legal existent, în special cu Legea nr. 185 din 2017, prin care au fost modificate și completate un șir de acte legislative, fiind excluse un număr considerabil de acte permissive și fiind prevăzute proceduri simplificate pentru eliberarea actelor permissive menținute în Nomenclatorul actelor permissive. Menționăm, că Legea nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător stabilește în calitate de principiu reglementarea materială și procedurală prin acte legislative a condițiilor și a procedurilor de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător (art. 5, lit. d)). Astfel, prevederile care stabilesc sau pot genera acte permissive necesită a fi excluse sau completate, fiind reglementată procedura și condițiile de eliberarea a actelor permissive, acestea fiind introduse în Nomenclatorul actelor permissive.	Se acceptă
		Prevederile art. 11, (art. 11 este exclus) alin. (1) stabilesc, că metodele de producție ecologică vor respecta obiectivele și principiile stabilite în prezenta lege. Autoritatea competentă poate acorda derogări de la metodele de producție ecologică (alin. (2)). Guvernul stabilește condiții specifice pentru punerea în aplicare a excepțiilor prevăzute la alineatul (2) (alin. (3)). Prevederile articolului respectiv nu pot fi acceptate, deoarece nu pot fi efectuate derogări de la lege prin acte normative subordonate legii. De menționat, că art. 22 din Regulamentul (CE) 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice stabilește, că Comisia poate acorda derogări de la normele aplicabile producției prevăzute în capitolele 1-4 din Regulament. Însă astfel de norme din Regulamentul CE nu pot fi transpuse în un act normativ național. Obiecția este valabilă și pentru alin. (4) al art. 17.	Se acceptă
		Prevederile art. 17 stabilesc, că autoritatea de reglementare pentru producția agroalimentară ecologică este Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și	Se acceptă

	<p>Mediului. Totodată proiectul prevede noțiunea autoritatea competentă - organul central de specialitate al administrației publice responsabil de reglementarea activității în domeniul agriculturii, dezvoltării rurale și siguranței alimentelor. Astfel, este necesar de clarifica prevederile respective. Totodată, prevederile articolului 17 stabilesc un șir de atribuții nespecifice pentru autoritatea de reglementare - înregistrarea operatorilor din agricultura ecologică și ținerea unei liste actualizate a operatorilor înregistrați; recunoașterea organismelor de control în modul stabilit de prezenta lege; controlul și supravegherea activității organismelor de control recunoscute; stabilirea regulilor privind utilizarea mărcii naționale „Agricultura Ecologică – Republica Moldova”; ținerea Registrului Național al operatorilor și suprafețelor din Agricultura Ecologică; etc. Unele din atribuții pot fi în competența ANSA. Totodată, nu pot fi acceptate nici prevederile alin. (3) și (4), deoarece legea trebuie să stabilească exhaustiv atribuțiile pentru instituții, fără a fi stabilite norme cu caracter discreționar pentru autoritatea de reglementare (autoritatea competentă) de a delega atribuții.</p>	
	<p>Proiectul conține norme, care stabilesc un sistem de control care ridică semne de întrebare. Conform proiectului, Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului delegă atribuțiile de control unor organisme de control. Ministerul recunoaște organismele de control. Regulile detaliate și condițiile de recunoaștere a organismelor de control sunt stabilite de Guvern (art. 18). Totodată, ministerul efectuează activități de supraveghere a organismelor de control. Regulile detaliate privind supravegherea cu detalierea informațiilor care trebuie prezentate de către organismele de control sunt stabilite de Guvern (art. 20). Autoritatea competentă organizează o inspecție anuală a organismelor de control cărora li s-au delegat sarcini de control. În vederea inspecției anuale, autoritatea competentă ține seama de rezultatele activității organismului național de acreditare (art. 22). Astfel, observăm că în sistemul controalelor este implicat și organismului național de acreditare. În opinia noastră, autoritatea competentă nu trebuie să aibă atribuții de recunoaștere și supravegherea a organismelor de control, astfel de activități fiind efectuate de organismul național de acreditare. Pe de altă parte, autoritatea competentă instituie Registrul național al operatorilor și suprafețelor din agricultura ecologică. Înscrierea în Registrul e efectuează în bază de cerere a agentului economic și de declarație pe proprie răspundere privind corespunderea cerințelor obligatorii de înregistrare. Modalitatea de tinere a Registrului Național al operatorilor și suprafețelor din Agricultura Ecologică se stabilește de către Guvern (art. 23). Operatorii sunt verificați de către un organism de control (art. 19). Totodată, operatorii înregistrați sunt controlați de ANSA (art. 20). Prevederile menționate ale proiectului demonstrează dublarea în activitatea de control a operatorilor, fapt ce nu poate fi acceptat. Din cele expuse, conceptul prevăzut în</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>proiect referitor la controale nu poate fi acceptat, fiind necesară modificarea acestuia. Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului necesită a fi exclus din procesul de control. Organismele de control trebuie să fie recunoscute și supravegheate de organismului național de acreditare în baza unor criterii/condiții expres și exhaustiv stabilite în lege. ANSA va efectua controale doar în limitele prevăzute de Legea nr. 131/08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, fiind asigurată protecția consumatorilor. ANSA va deține Lista organismelor de control pentru informare și va verifica aplicarea numărului de cod al organismului de control pe produsele ecologice.</p>	
		<p>Proiectul conține un șir de prevederi cu caracter incert, care conțin cuvinte de genul ”adecvat”, ”corespunzător”, ”legislație”, etc. și pot crea situații de interpretare discreționară și de conflict (articolele 5, 6, 10, 13, 16, 17, 20, 25, 26). Astfel de prevederi necesită a fi clarificate și concretizate. De asemenea, unele prevederi din proiect pot fi calificate ca transpunere mecanică a regulamentelor CE și care nu pot fi acceptate în varianta expusă (art. 5, alin. (4); art. 6, lit. d); art. 18). Astfel de prevederi necesită a fi excluse sau adaptate la condițiile Republicii Moldova. Sunt necesare și unele modificări de ordin redacțional, fiind înlocuite cuvintele ”prezentul regulament” cu cuvintele ”prezenta lege” (art. 2, art. 5).</p>	Se acceptă
		<p>Prevederile art. 32 stabilesc transpunerea parțială a regulamentelor CE în domeniul producției ecologice și etichetării produselor ecologice. Totodată, proiectul prevede reglementarea la nivel de hotărâre de Guvern a unui spectru larg de raporturi sociale, care ar specifica prevederile legale (art. 9, alin. (5); art. 10, alin. (2); art. 16, alin. (8); art. 18, alin. (6) și (9); art. 20, alin. (1); art. 23, alin. (6); art. 24, alin. (4); art. 26, alin. (1)). În opinia noastră, prevederile respective necesită a fi revizuite, fiind prevăzute la minimum norme de reglementare prin hotărâri de Guvern, și anume a celor cu caracter tehnic. Prevederi care stabilesc condiții de recunoaștere, cerințe de activitate, proceduri de înregistrare, controale trebuie să fie stabilite doar în lege.</p>	Se acceptă
	<p>Centrul Național Anticorupție (nr. 06/2-1341 din 26.02.2018)</p>	<p>Concluzionează următoarele: Proiectul de Lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice are drept scop armonizarea legislației la noul Regulament al Consiliului Uniunii Europene (CE) nr. 834/2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice. Prin adoptarea prezentului proiect de Lege se propune abrogarea Legii nr. 115 - XVI din 09.06.2005 cu privire la producția agroalimentară ecologică, deoarece este parțial compatibilă cu reglementările comunitare în vigoare. Prin urmare, scopul proiectului constă în instituirea cadrului legislativ și instituțional privind stabilirea principiilor și obiectivelor aplicabile produselor agroalimentare ecologice pentru asigurarea unei concurențe loiale și a unei</p>	Se acceptă

		<p>funcționări adecvate a pieței interne a produselor agroalimentare ecologice, precum și a menținerii și justificării încrederii consumatorilor în produsele etichetate drept ecologic și respectarea principiilor de bază de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite prin Legea nr. 235 – XVI din 20.07.2006 prin asigurarea previzibilității transparenței decizionale și transparenței reglementării activității de întreprinzător.</p> <p>Proiectul respectă rigorile de transparență decizională. Nota informativă stabilește argumente valabile pentru justificarea soluțiilor proiectului, însă fundamentarea economico-financiară a proiectului necesită a fi completată.</p> <p>Proiectul este conform interesului public, nu aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu conține factori și riscuri de corupție.</p>	
	<p>Centrul de Armonizare a Legislației (nr. 13/14 din 9.02.2018)</p>	<p>de a Prezintă unele observații:</p> <p>1. Observații privind compatibilitatea proiectului național cu Regulamentul 834/2007/CE</p> <p>În urma expertizei de compatibilitate a proiectului național, s-a constatat netranspunerea unor prevederi din actul UE menționat <i>supra</i>, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - noțiunea de „obținut din OMG - uri” și „obținut prin OMG - uri” din art. 2, lit. (u) și (v) din Regulamentul 834/2007/CE, care necesită a fi transpuse în proiectul național luând în considerație faptul utilizării acestor noțiuni în textul proiectului național, în speță art. 5, alin. (1), lit. c) și art. 9, alin. (4); - obligația operatorilor de a solicita de la vânzător confirmarea faptului că produsele furnizate nu au fost realizate din sau de către OMG –uri din art. 9, alin. (3) din Regulamentul 834/2007/CE; - puse în sarcina autorităților competente și organismelor de control din art. 27, alin. (7) - (14) din Regulamentul 834/2007/CE; 	Se acceptă
		<p>2. Observații privind aspectele de tehnica legislativă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proiectul național operează cu referințe eronate care necesită a fi revăzute pentru corectitudinea redactării, după cum urmează: Art. 13, alin. (1), pct. 2) și 3) din Capitolul V „Etichetarea”, operează cu referințe la alin. (1), pct. 1), lit. a) liniuțele 1, 2 și 4, or liniuțele 1, 2 și 4 se regăsesc în art. 13, alin. (1), lit. b) din proiectul național. Art. 18, alin. (2) din Capitolul VI „Controalele” operează cu referințe la art. 22, alin. (3) și (4), or trimiterea se va face la art. 23, alin. (2) și (3). Art. 18, alin. (3) din Capitolul VI „Controalele”, operează cu referințe la art. 18, alin. (2), or potrivit prevederilor Regulamentului 834/2007/CE trimiterea se va face la art. 18, alin. (3) din proiectul național. Art. 22, alin. (2), lit. (b) din Capitolul VI „Controalele”, operează cu referințe la art. 18, alin. (2), lit. (b) din proiectul național, or potrivit Regulamentului 834/2007/CE, trimiterea urmează să fie făcută la art. 18, alin. (3), lit. (b) din proiectul național. în cazul referinței din 	Se acceptă

art. 22, alin. (2), lit. (c), pct. 1) trimiterea urmează să fie făcută la art. 18, alin. (2) din proiectul național.

Regulamentul 889/2008/CE stabilește reguli specifice privind producția ecologică, etichetarea și controlul produselor agricole vii sau neprocesate, produsele agricole procesate pentru a fi utilizate ca aliment, hrana pentru animale, materialul de înmulțire vegetativ și semințele pentru cultivare, precum și drojdia folosită drept aliment sau hrană pentru animale. De asemenea, acesta instituie norme detaliate privind:

- Dispozițiile introductive cu privire la producția ecologică și etichetarea produselor ecologice menționate supra;
- Producția, conservarea, prelucrarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor ecologice;
- Producția vegetală - producția de alge marine, producția animalieră;
- Originea animalelor ecologice și animalelor neecologice;
- Adăpostirea animalelor ecologice și practici de creștere, hrana pentru animale, precum și tratamentul veterinar;
- Producția de animale de acvacultură ecologice și neecologice – originea lor, practici de creștere, reproducerea animalelor (interzicerea hormonilor), hrana pentru pești, crustacee și echinoderme, moluște, etc.
- Produsele conservate și prelucrate ecologic - conservarea produselor și producția de alimente prelucrate și hrana prelucrată pentru animale, utilizarea unor ingrediente neecologice de origine agricolă în procesarea produselor alimentare;
- Regulile specifice privind vinificația;
- Colectarea, ambalarea, transportul, precum și depozitarea produselor ecologice;
- Regulile excepționale de producție ecologică și neecologică referitoare la constrângerile climatice, geografice sau structurale, regulile de conversie a produselor ecologice regulile excepționale de producție, precum și condiționări climatice, geografice sau structurale;
- Bazele de date a semințelor - înregistrarea informațiilor, accesul la informații, taxe de înregistrare, informații la cerere ce sunt oferite de autoritatea competentă;
- Etichetarea - sigla UE pentru producție ecologică, condițiile de utilizare a codului numeric și a locului de origine, cerințele specifice ale etichetării;
- Control în parte ce ține de măsurile minime de control, cerințele de control pentru produsele vegetale precum și pentru produsele de origine animală, etc.;
- Supravegherea de către autoritățile competente - catalogul de măsuri în

caz de nereguli și încălcări, datele de natura ecologică din cadrul planurilor naționale de control multianuale și al raportului anual.

Menționăm că Regulamentul 889/2008/CE din momentul adoptării și până în prezent a fost supus mai multor modificări, după cum urmează:

Regulamentul 1254/2008/CE, Regulamentul 710/2009/CE, Regulamentul 271/2010/UE, Regulamentul de punere în aplicare 344/2011/UE, Regulamentul de punere în aplicare 426/2011/UE, Regulamentul de punere în aplicare 126/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 203/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 505/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 392/2013/UE, Regulamentul 519/2013/UE. Regulamentul de punere în aplicare 1030/2013/LIE, Regulamentul de punere în aplicare 1364/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 354/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 836/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 1358/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/673/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/1842/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/838/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/2273/UE. Modificările operate la Regulamentul în discuție au în vedere modificarea art. 25, alin. (1). prin implementarea dispozițiilor noi referitoare la hrana destinată anumitor animale de acvacultură menționate în sect. 6, 7 și 9 din anexa XIII a și anume, în partea ce ține de utilizarea alimentelor ecologice de origine vegetală sau a algelor marine, atunci când resursele naturale de hrană nu sunt disponibile în cantități suficiente. Totodată, actul european menționat supra, a fost supus modificării la art. 26 „Conservarea produselor și producția de alimente prelucrate și hrana prelucrată pentru animale”, art. 6a „Domeniul de aplicare”, art. 25 la „Norme specifice privind alimentele pentru puietului ecologic”, precum și Anexele I, II și VI.

Măsuri naționale de transpunere existente:

Regulamentul 889/2008/CE a constituit obiect al transpunerii în legislația națională de profil prin Hotărârea de Guvern nr. 356 din 11 iunie 2015 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Organizarea pieței vitivinicole” care a asigurat transpunerea parțială a Regulamentului 889/2008/CE (a fost expertizată în 2009 de Centrul de Armonizare a Legislației).

În ceea ce privește transpunerea sa, menționăm că, raportat la obiectul specific de reglementare și, ținând cont de faptul că proiectul de Lege creează doar cadrul normativ primar ce urmează a fi implementat și detaliat prin alte acte normative naționale secundare, acesta urmărește o transpunere parțială a reglementărilor UE relevante privind sigla Uniunii Europene pentru producție ecologică (art. 57 și 58 din Regulamentul 889/2008/CE), cerințe specifice de etichetare a hranei pentru animale (art. 59-61 din Regulamentul 889/2008/CE), produse în conversie de origine vegetală (art. 62 din Regulamentul 889/2008/CE), controalele pe teren (art.

65 din Regulamentul 889/2008/CE), activitățile de supraveghere referitoare la organismele de control (art. 92c din Regulamentul 889/2008/CE), catalogul de măsuri în caz de nereguli și încălcări (art. 92d din Regulamentul 889/2008/CE), inspecția anuală a organismelor de control (art. 92e din Regulamentul 889/2008/CE).

Proiectul Legii nu a transpus o serie de prevederi ale Regulamentului 889/2008/CE, întrucât acestea, potrivit mențiunilor autorilor din art. 9, alin. (4) și art. 20, alin. (10) ale proiectului național, vor fi preluate și implementate ulterior adoptării proiectului de Lege prin acte normative aprobate de Guvern, după cum urmează:

- dispozițiile introductive cu privire la producția ecologică și etichetarea produselor ecologice (art. 1 și 2 din Regulamentul 889/2008/CE);
- dispozițiile privind producția, conservarea, prelucrarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor ecologice (art. 3-56 din Regulamentul 889/2008/CE);
- normele referitoare la controalele în partea ce ține de măsurile minime de control, cerințele de control pentru produsele vegetale precum și pentru produsele de origine animală, etc. (art. 63 - 92f din Regulamentul 889/2008/CE).

Regulamentul 1235/2008/CE stabilește norme detaliate de aplicare pentru importul de produse conforme și pentru importul de produse care oferă garanții echivalente în cazul comerțului cu statele terțe. De asemenea, acesta instituie norme detaliate privind:

- Dispozițiile introductive cu privire la regimul de import al produselor ecologice din țări terțe;
- Prevederi cu privire la lista organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul conformității;
- Prevederi cu privire la documentele justificative necesare pentru importul de produse conforme;
- Lista țărilor terțe recunoscute;
- Lista organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul echivalenței;
- Punerea în liberă circulație a produselor importate în conformitate cu articolul 33 din Regulamentul (CE) nr. 834/2007;
- Evaluarea carențelor și publicarea listelor;
- Lista organismelor și a autorităților de control în scopul conformității și caietul de sarcini aferent menționată la articolul 3;
- Modelul de documente justificative prevăzut la articolul 6 alineatului (1);
- Lista țărilor terțe și caietul de sarcini aferent menționat la articolul 7;
- Lista organismelor de control și a autorităților de control desemnate în

scopul echivalenței și specificațiile relevante prevăzute la articolul 10;

- Dispozițiile cu privire la certificatul de inspecție pentru importul în Uniunea Europeană al produselor obținute prin metoda de producție ecologică;
- Extrasul certificatului de inspecție pentru importul în Uniunea Europeană al produselor obținute prin metoda de producție ecologică.

Menționăm că Regulamentul 1235/2008/CE din momentul adoptării și până în prezent a fost supus mai multor modificări, după cum urmează: Regulamentul 537/2009/CE, Regulamentul 471/2010/UE, Regulamentul de punere în aplicare 590/2011/UE, Regulamentul de punere în aplicare 1084/2011 /UE, Regulamentul de punere în aplicare 1267/2011/UE, Regulamentul de punere în aplicare 126/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 508/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 751/2012/UE, Regulamentul de punere în aplicare 125/2013/UE, Regulamentul 519/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 567/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 586/2013/UE, Regulamentul de punere în aplicare 355/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 442/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 644/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 829/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 1287/2014/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2015/131/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2015/93 1/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2015/1980/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2015/2345/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/459/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/910/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/1330/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/1842/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2016/2259/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/872/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/1473/UE, Regulamentul de punere în aplicare 2017/1862/UE. Modificările operate la Regulamentul în discuție au în vedere modificarea art. 2 „Definiții”, art. 4 „Procedura de introducere a cererilor de includere în lista organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul conformității”, art. 7 „Întocmirea și conținutul listei țărilor terțe”, art. 8 „Procedura de introducere a cererilor de includere în lista țărilor terțe”, art. 9 „Gestionarea și revizuirea listei țărilor terțe”, art. 10 „Întocmirea și conținutul listei organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul echivalenței”, art. 11 „Procedura de introducere a cererilor de includere în lista organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul echivalării”, art. 12 „Gestionarea și revizuirea listei organismelor și a autorităților de control recunoscute în scopul echivalenței”, art. 13 „Certificatul de inspecție”, art. 15 „Produse care nu sunt conforme”, art. 19 „Norme tranzitorii privind utilizarea certificatelor de inspecție care nu sunt eliberate prin TRACES”, precum și Anexele III „Lista țărilor terțe și caietul de sarcini aferent menționat la articolul 7” și Anexa IV „Lista organismelor

de control și a autorităților de control desemnate în scopul echivalenței și specificațiile relevante prevăzute la articolul 10”.

La nivel național nu exista un cadru legal în vigoare care ar asigura transpunerea Regulamentului 1235/2008/CE.

În ceea ce privește transpunerea sa, menționăm că, raportat la obiectul specific de reglementare și, ținând cont de faptul că proiectul de Lege creează doar cadrul normativ primar ce urmează a fi implementat și detaliat prin alte acte normative naționale secundare, acesta urmărește o transpunere parțială a reglementărilor UE relevante privind definițiile (art. 2 din Regulamentul 1235/2008/CE), certificatul de inspecție (art. 13 din Regulamentul 1235/2008/CE), proceduri vamale speciale (art. 14 din Regulamentul 1235/2008/CE).

Proiectul Legii nu a transpus o serie de norme din Regulamentul 1235/2008/CE, întru cit acestea, potrivit mențiunilor autorilor din art. 26, alin. (1) al proiectului național, vor fi preluate și implementate ulterior adoptării proiectului de Lege prin acte normative aprobate de Guvern, după cum urmează:

- prevederile cu privire la dispozițiile introductive privind regimul de import al produselor ecologice din țări terțe (art. 1 și 2 din Regulamentul 1235/2008/CE);
- norme privind importul de produse conforme (art. 3-6 din Regulamentul 1235/2008/CE);
- norme privind importul de produse care oferă garanții echivalente (art. 7 - 15 din Regulamentul 1235/2008/CE);
- dispoziții cu privire la lista organismelor și a autorităților de control în scopul conformității și caietul de sarcini aferent menționat la articolul 3 (Anexa I din Regulamentul 1235/2008/CE);
- prevederi privind modelul de documente justificative prevăzute la articolul 6 alineatul (1) (Anexa II din Regulamentul 1235/2008/CE);
- dispoziții cu privire la lista țărilor terțe și caietul de sarcini aferent menționat la articolul 7 (Anexa III din Regulamentul 1235/2008/CE);
- norme cu privire la lista organismelor de control și a autorităților de control desemnate în scopul echivalenței și specificațiile relevante prevăzute la articolul 10 (Anexa IV din Regulamentul 1235/2008/CE);
- dispozițiile cu privire la certificatul de inspecție pentru importul în Uniunea Europeană al produselor obținute prin metoda de producție ecologică (Anexa V din Regulamentul 1235/2008/CE);
- prevederi privind extrasul certificatului de inspecție pentru importul în Uniunea Europeană al produselor obținute prin metoda de producție ecologică (Anexa VI din Regulamentul 1235/2008/CE).

Menționăm că potrivit Planului Național de Acțiuni pentru Implementarea

		<p>Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019 (PNAAA 2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016, dispozițiile din Regulamentul 834/2007/CE, Regulamentul 889/2008/CE și Regulamentul 1235/2008/CE, care nu au fost preluate de prezentul act normativ, urmează să fie transpuse ulterior prin proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului 149 din 10 februarie 2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică.</p>	
		<p>3. Observații privind clauza de armonizare Pentru uniformizarea clauzei de armonizare și reflectarea corectă a actelor UE transpuse, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative și Hotărârii de Guvern nr. 1345 din 24 noiembrie 2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, aceasta se va expune în următoarea redacție: „Proiectul Legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul (UE) nr. 517/2013 al Consiliului din 13 mai 2013, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 189 din 20 iulie 2007; Regulamentul (CE) nr. 889/2008 al Comisiei din 5 septembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice în ceea ce privește producția ecologică, etichetarea și controlul, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/2273 al Comisiei din 8 decembrie 2017, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 250 din 18 septembrie 2008 și Regulamentul (CE) nr. 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1862 al Comisiei din 16 octombrie 2017, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 334 din 12 decembrie 2008”.</p>	<p>Nu se acceptă În urma recepționării avizului ministerului Justiției la art. 32, textul de la alin. (1) al art. 32, ce constituie clauza de armonizare se amplasează în clauza de adoptare a proiectului, până la expunerea temeiului juridic de adoptare, și nu în dispoziții finale și tranzitorii. De asemenea în conformitate cu pct. 18 din Hotărârea Guvernului nr.1345 din 24 noiembrie 2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, în cazul în care proiectul de act normativ, preia doar parțial un act al Uniunii Europene, se va preciza expres, care articole/secțiuni, etc. din actul Uniunii Europene respectiv sunt preluate efectiv, precum și orice alte informații relevante, menite să asigure o imagine clară asupra procesului de transpunere a actului respectiv al Uniunii Europene. Prin urmare, la clauza de armonizare se indică concret care articole din Regulamentul(CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007, Regulamentul (CE) nr. 889/2008 al Comisiei din 5 septembrie 2008, Regulamentul (CE) 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 au fost preluate.</p>

		<p>Concluzii</p> <p>Ca urmare a analizei realizate și ținând cont că proiectul național creează cadrul normativ primar în domeniul produselor ecologice, acesta și-a atins în mare parte finalitatea propusă, fiind semnalate în pct. II, anumite cazuri de transpunere incompletă și erori tehnice, care urmează a fi înlăturate în procesul de definitivare a proiectului național.</p>	
	<p>Ministerul Justiției (nr. 04/3697 din 28.03.2018)</p>	<p>1. În clauza de adoptare a legii, este necesar a se vedea propunerea privind categoria acesteia (lege organică) prin prisma art. 72 alin.(3) lit. a)-o) din Constituție și art. 9 alin. (3) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 cu privire la actele legislative, ce stabilesc domeniile care se reglementează prin lege organică. Având în vedere că, obiectul de reglementare al proiectului de lege prezentat nu se regăsește în domeniile sus-menționate, propunem atribuirea acesteia la categoria legilor ordinare.</p>	Se acceptă
		<p>2. Articolul 1 din proiectul legii are titlul „Scopul și domeniul de aplicare”. În acest sens, menționăm că, titlul de la art. 1 nu corelează cu prevederile din articol, or, în cuprinsul art.1, la alin. (2) și (7) este indicat și obiectul de reglementare. Prin urmare, titlul de la art.1 urmează a fi ajustat.</p>	Se acceptă
		<p>3. Aferent art. 2 se va ține cont că, actele legislative nu sunt dicționare juridice, prin urmare, pot conține explicația noțiunilor sau termenilor care nu sunt consacrați sau pot avea înțelesuri diferite. Termenii cu sens comun nu necesită definiții (cum ar fi: „ecologic”, „operator”). Totodată, noțiunile nu pot include decât elementele definitorii ale termenilor definiți.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Definițiile „ecologic” și „stadiile de producție, procesare și distribuție; derivă din definiția „producția ecologică” astfel, odată cu excluderea acesteia nu va fi clar care produse sunt considerate ecologice.</p> <p>Definiția „operator” este utilizată în textul Regulamentului 834/2007 CE, transpus prin proiectul de lege și a Regulamentelor 889/2008 CE și 1235/2008 CE care urmează a fi transpuse prin Hotărâre de Guvern din acest considerent este necesar de menținut această definiție.</p>
		<p>La art. 8</p> <p>4. La alin. (1), lit. b), mențiunea „alte produse, decât cele care sunt indicate în articolul 16, litera k” urmează a fi revizuită, or, la lit. k) nu sunt indicate careva produse, ci doar se face trimitere la produsele și substanțele care pot fi utilizate în sectorul agriculturii ecologice.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>alin. (1), lit. b), va avea următorul cuprins: „b) neutilizarea de fertilizatori și amelioratori ai solului, pesticide, materiale furajere, aditivi alimentari, ingrediente pentru prepararea alimentelor, substanțe folosite în</p>

			alimentația animalelor, substanțe ajutătoare pentru pregătirea furajelor, produse pentru curățarea și dezinfectarea adăposturilor pentru animale și de alte produse, decât cele care sunt indicate în lista prevăzută la lit. k) art. 16;”
		5. La alin. (4), după cuvântul „hranei” de completat cu cuvântul „ecologice”, or, art. 7, indică principiile specifice aplicabile procesării hranei ecologice pentru animale. După cuvântul „alimentelor” se va completa cu cuvântul „ecologice”.	Nu se acceptă, întrucît este evident că principiile producției ecologice se aplică pentru producerea alimentelor și hranei pentru animale „ecologice”
		6. La art. 10 (devenit 11), la titlu, cuvîntul „excepții” se va substitui cu cuvîntul „derogări”, or, la alin. (1) este utilizat cuvîntul „derogări”. În acest sens, menționăm că, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni.	Se acceptă
		7. La Capitolul IV menționăm că, potrivit rigorilor de tehnică normativă, capitolul nu poate fi constituit din un singur articol (obiecție valabilă și la Capitolul VIII).	Se acceptă
		8. La art.11 (devenit 12), alin. (5) și (6) prevederea „termenul „ecologic” sau termenii menționați la alineatul (3) nu este reușită, or, la alin. (3) este indicat inclusiv și termenul „ecologic”. Prin urmare, prevederea enunțată urmează a fi revizuită.	Se acceptă
		La art. 12 9. La alin. (1), subalin. 1), lit. b), semnul grafic se va exclude.	Nu se acceptă. Întrucît articolul 32 alineatul (6) teza doua stabilește structura alineatelor complexe, care se fomrează din cifre arabe cu paranteză. Diviziunile numerotate cu cifre pot avea subdiviziuni însemnate cu litere latine mici și o paranteză. În cazul în care subdiviziunile sau diviziunile însemnate cu litere latine se împart, componentele lor se însemnează cu cratimă
		10. La subalin. (2), se va completa cu lit. a), or, la art. 23, alin. (4), lit. b) din Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 se face trimitere inclusiv la producția de alimente ecologice procesate care este separată în timp și spațiu de producția de alimente necologice, care în proiectul legii este indicat la art. 12, alin. (1), subalin. 1), lit. a) (obiecție valabilă și la subalin. 3), diviziunea a treia)). Totodată, textul „ la litera b) va fi precedat de textul „subalin. 1).	Se acceptă.

	<p>11. La subalin. 3), diviziunea a treia, cuvântul „punctul” se va substitui cu abrevierea „subalin”, or, în conformitate cu art. 32 din Legea nr. 780-XV din 7 decembrie 2001 privind actele legislative, articolul este compus din alineate, iar alineatele sunt compuse din subalineate. Totodată, la subalin. 1), lit. b) este utilizată noțiunea de „condiții”, iar, la subalin. 3), diviziunea a treia este utilizată noțiunea de „cerințe”. În acest sens, menționăm că, în limbajul normativ, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni. Prin urmare, cuvântul „cerințe” se va substitui cu cuvântul „condiții”.</p>	Se acceptă
	<p>12. La art. 14 (devenit 26), alin. (4), lit. d) este indicată condiția ca, indicația să aibă legătura cu codul organismului de control, astfel cum prevede articolul 16, alineatul (2), lit. d). În acest context, menționăm că, la lit. d) nu este indicată procedura prin care indicația să aibă legătură cu codul organismului de control.</p>	Se acceptă.
	<p>La art. 15 (devenit 26)</p> <p>13. La alin. (1) este indicat că, marca națională este utilizată obligatoriu în etichetarea, prezentarea și promovarea produselor ce răspund exigențelor enunțate în prezenta lege. În acest sens, menționăm că, nu poate fi impusă condiția ca marca națională să fie utilizată obligatoriu, în condiția în care produsele corespund exigențelor enunțate în lege, dar operatorul nu dorește să o califice ca atare.</p>	Se acceptă
	<p>14. La alin. (4), textul „în vederea comercializării la aliniatul (1)”, nu se încadrează armonios în text. Prin urmare, textul se va revizui.</p>	Se acceptă
	<p>15. La art. 23 (devenit 24), alin. (2), textul „alineatului (1), litera b)” se va substitui cu textul „art. 17”, or, potrivit normelor de tehnică legislativă, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere (obiecție valabilă și la alin. (3)).</p>	Se acceptă
	<p>16. Conținutul de la art. 26 (devenit 39), alin. (1), lit. a) se va ajusta. Astfel, cuvintele „Autoritățile responsabile” se va substitui cu cuvintele „Autoritatea responsabilă”, cuvântul „sunt” se va substitui cu cuvântul „este”, iar după cuvântul „competentă” se va completa cu cuvântul „care” or, potrivit art. 17 alin. (1) din proiectul legii, autoritatea competentă este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului</p>	Nu se acceptă întrucât în articol sunt indicate două autorități Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, din acest considerent autorul proiectului a folosi pluralul.
	<p>Art. 30 și 31, (devenit 39) referitor la survenirea răspunderii civile și contravenționale în conformitate cu legislația și soluționarea situațiilor excepționale, urmează a fi excluse, deoarece au caracter declarativ și superfluu. Tragerea la răspundere se va efectua în temeiul normelor materiale și de procedură în vigoare.</p>	Nu se acceptă, întrucât dispozițiile privind sancțiunile reprezintă un element de structură al actului normativ, potrivit art. 29 din Legea nr. 780/2001 privind actele legislative. De asemenea nu poate fi reținut afirmația precum că prevederile din proiect au un caracter declarativ, întrucât articolul

		31 enumeră expres faptele care constituie contravenții, iar sancțiunile urmînd a fi incluse în Codul contravențional.
	La art. 32 (devenit 44) 18. Textul de la alin. (1) al art. 32, ce constituie clauza de armonizare se va amplasa în clauza de adoptare a proiectului, pînă la expunerea temeiului juridic de adoptare, și nu în dispoziții finale și tranzitorii.	Se acceptă
	19. În conformitate cu pct. 18 din Hotărîrea Guvernului nr.1345 din 24 noiembrie 2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, în cazul în care proiectul de act normativ, preia doar parțial un act al Uniunii Europene, inițiatorul va preciza expres, care articole/secțiuni, etc. din actul Uniunii Europene respectiv sunt preluate efectiv, precum și orice alte informații relevante, menite să asigure o imagine clară asupra procesului de transpunere a actului respectiv al Uniunii Europene. Prin urmare, la clauza de armonizare urmează a se indica concret care articole din Regulamentul(CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007, Regulamentul (CE) nr. 889/2008 al Comisiei din 5 septembrie 2008, Regulamentul (CE) 1235/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 au fost preluate.	Se acceptă
	20. În proiectul legii, la indicarea actului legislativ după numărul legii se va indica și numărul legislaturii (obiecție valabilă la Legea nr. 115-XVI din 9 iunie 2005, Legea nr. 48-XVI din 1 martie 2007). La data adoptării legii, luna se va scrie cu litere (obiecție valabilă la Legea nr. 276 din 16 decembrie 2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli și la alte legi din proiectul legii).	Se acceptă

		<p>21. În contextul adresei Guvernului nr. 1506-686 din 13 septembrie 2016, propunerile ce vizează amendarea Codului Contravențional, urmează a fi remise în adresa Ministerului Justiției, care va asigura elaborarea și definitivarea proiectului unic de modificare și completare a Codului Contravențional cu promovarea ulterioară a acestuia.</p> <p>22. La art. 32, (devenit 44) alin. (4), subalin. (3), intenția de completare a Codului Contravențional este indicată repetat, prin urmare, una din prevederile enunțate se va exclude. Prin proiectul legii, Codul Contravențional se completează cu art. 1851 și nu se modifică, prin urmare cuvintele „se modifică și” se vor exclude.</p> <p>23. Totodată, completarea Codului Contravențional cu articolul 185¹ propunem să fie efectuată în o lege distinctă cu privire la modificarea și completarea Codului Contravențional al Republicii Moldova și nu în proiectul legii privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pentru a fi funcțională legea este necesar de inclus și sancțiuni contravenționale pentru nerespectarea acestei Legi. Totodată, domeniul agriculturii ecologice nu se suprapune cu alte domenii de activitate care ar necesita o coordonare între autoritățile publice – autori ai proiectelor de acte legislative.</p>
	<p>A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”</p>	<p>La articolul 2 Definiții</p> <p>Definiția „autoritate competentă” se propune a fi completată cu următoarele „include de asemenea, după caz, autoritatea corespondentă a unei țări terțe;”</p> <p>Argumentare:</p> <p>Norma este o preluare fidelă din definiția autoritate competentă din cadrul Regulamentul (CE) nr. 834/2007.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Nu poate o autoritate competentă din altă țară să elaboreze politicile din Republica Moldova.</p>
		<p>La articolul 2 Definiții</p> <p>Se sugerează preluarea fidelă a definiției „organism de control” din cadrul Regulamentul (CE) nr. 834/2007:</p> <p>„organism de control - înseamnă o terță parte independentă privată căreia autoritatea competentă i-a delegat în limitele stabilite de prezenta lege atribuții de control, ce desfășoară activități de inspecție și certificare în domeniul producției ecologice în conformitate cu dispozițiile prezentei legi; include de asemenea, după caz, organismul corespondent al unei țări terțe sau organismul corespondent ce operează într-o țară terță;”</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>La Capitolul IV Capitolul IV urmează să conțină normele prevăzute în cadrul Capitolului 2, Regulamentul CE 834/2007. Or, art. 12 - 16 Regulamentul CE 834/2007, stipulează o serie de dispoziții cu efect juridic echivalent al celor din cadrul art. 11, același Regulament, prin urmare trebuie să se regăsească în acte juridice de același nivel . Notăm că o abordare similară cu cea sugerată de autorii scrisorii se regăsește în „Proiectul de Lege privind principiile generale și normele de producere circulație și etichetare a producției ecologice” din Ucraina , precum și în Legea Nr. 106/2016 „Production, promotion, labeling and control of biological products”, Albania.</p> <p>În susținerea argumentelor enunțate mai sus, vă prezentăm dispozițiile art. 3 alin. (4) lit. b), Legea nr. 100 din 22.12.2017 privind actele normative, ce stipulează că proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.</p>	Se acceptă
	<p>La Articolul 14 Se sugerează următoarea redacție a alin. (1) 1): „pe etichetă, apare numărul de cod al organismului de control ce a emis documente justificative operatorului care a desfășurat cea mai recentă operație de producție sau procesare;” Argumentare: Presupunem că autorul a avut în vedere „organismul de control, respectiv sugerăm substituirea acesteia cu sintagma „organism de control”. Suplimentar, atragem atenția că organismul de control emite documente justificative ce certifică faptul că operatorul produce producție ecologică, drept pentru care este sugerată reformularea normei.</p>	Se acceptă
	<p>La Articolul 14 Se solicită permiterea utilizării mărcii comerciale „produs ecologic – Republica Moldova” în mod opțional. Comentariul este valabil și în cazul art. 12 alin. (1) 2), art. 12 alin. (6); art. 16 alin. (1); art. 16 alin. (4). Argumentare: Proiectul de lege prevede o serie de măsuri protecționiste în ceea ce privește apărarea prestigiului producției ecologice, dintre care menționăm sancționarea utilizării cuvintelor „ecologic”, „biologic”, „organic”, „bio” și „eco” în cazul producției ce nu corespunde exigențelor proiectului de lege supus prezentei analize. Suplimentar în cadrul a diverse grupuri de lucru s-a menționat că</p>	Nu se acceptă Marca națională „Agricultura Ecologică – Republica Moldova” nu poate crea bariere la export deoarece la produsele comercializate în vrac aceasta nu se aplică.

		majoritatea producției ecologice este destinată exportului. Impunerea utilizării obligatorii a mărcii comerciale „Agricultura Ecologică - Republica Moldova”, ar putea crea bariere netarifare în fața exportului, datorită rigorilor de etichetare rigide ale țărilor de import.	
		La Articolul 16 La alineatul (4) se propune substituirea sintagmei „Produsele în conversie de origine vegetală” cu „Produsele obținute în perioada de conversie”.	Nu se acceptă Produsele animaliere nu pot fi comercializate ca produse obținute în perioada de conversie deoarece perioada de conversie la animale este de câteva luni.
		La Articolul 17 Alineatul (1) se propune a fi completat cu următoarea propoziție: „Autoritatea competentă, în sensul articolului 2, este Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului.” Argumentare: Respectiva normă are drept scop concretizarea rolului Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului.	Se acceptă
		La Articolul 17 Se propune comasarea dispozițiilor din lit. c) și m), întrucât au același obiect de reglementare.	Se acceptă
		La Articolul 17 La alin. (2)-lit. n), în vederea eliminării unor ambiguități se propune introducerea sintagmei „de control” după cuvântul „autoritate”.	Se acceptă
		La Articolul 17 Se propune completarea alin. (2) cu o nouă literă, în următoarea redacție: „încheierea acordurilor internaționale, inclusiv acordurile bilaterale privind recunoașterea reciprocă sau unilaterală în domeniul producției ecologice.”	Se acceptă
		La Articolul 19 Se propune completarea art. 19, cu un nou alineat în următoarea redacție: „(4) Organismele de control recunoscute de către autoritățile competente din cadrul țărilor membre ale Uniunii Europene, sunt recunoscute automat de către autoritatea competentă națională, în baza unei notificări.” Argumentare:	Nu se acceptă Prin recunoaștere automată nu va fi posibil de demonstrat că organismul de control corespunde cerințelor UE și cel puțin are personal care va inspecta operatorii din Moldova

Articolul 32 (Importul de produse conforme), Regulamentul UE 834/2007 instituie o serie de condiții în vederea permiterii importului de produse ecologice în UE, menționând că acestea (1) urmează a fi conforme normelor prevăzute în Regulament; (2) urmează să fie obiectul unui control de către o autoritate investită și recunoscută cu acest drept. Remarcăm că Regulamentul nu restrânge competența teritorial-jurisdicțională a organismelor de control în vederea certificării în domeniul producției ecologice în conformitate cu dispozițiile acestuia. Același principiu se regăsește în art. 202 alin. (1) Acordul de Asociere RM – UE, unde părțile agreează la liberalizarea reciprocă inter alia în materie de stabilire și de comerț cu servicii.

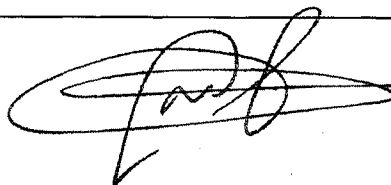
Respectiva teză este susținută și de raționamente comercial economice. În condițiile în care majoritatea producției ecologice este exportată în țările membre UE, importatorii solicită certificarea produselor drept unele ecologice de către organismele de control de renume din cadrul UE. În condițiile păstrării redacției actuale a normelor aferente organismelor de control, statul va dubla costurile de export a produselor ecologice, fapt ce este în disonanță cu pct. 11, 16, 18, 21, Capitolul H „Agricultura Modernă”, Planul de Acțiuni a Guvernului 2016 – 2018, care în esență se referă la reducerea barierelor non-tarifare, eradicarea birocrăției în domeniul agricol, micșorarea prețurilor pentru certificarea produselor agricole plasate pe piață sau exportate.

Prin analogie, vă prezentăm art. 13 alin. (3) Legea nr. 119 din 22.06.2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, stipulând: „Produsele de uz fitosanitar și fertilizanții care dispun de documente ce atestă conformitatea acestora cerințelor tehnice stabilite în standardele Uniunii Europene sau cerințelor tehnice ale statelor cu care există acorduri internaționale în acest sens și care sînt eliberate de organismele de evaluare a conformității, acreditate potrivit cerințelor Uniunii Europene sau potrivit cerințelor statelor cu care există acorduri internaționale în acest sens, nu necesită evaluarea conformității și certificare. Documentele respective se utilizează direct, fără a fi necesară o procedură specială de recunoaștere, de autoritățile publice naționale și, după caz, sînt traduse în limba de stat.”

Un alt exemplu este art. 31 alin. (1) Legea nr. 235 din 01.12.2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității: „Se recunosc certificatele de conformitate sau rapoartele de încercări emise de organismele de evaluare a conformității notificate, acreditate de organismele naționale de acreditare semnate ale Acordului de recunoaștere multilaterală cu Cooperarea Europeană

		pentru Acreditare, eliberate pentru produsele importate din statele membre ale Uniunii Europene, traduse în limba de stat și confirmate prin semnătura importatorului.”	
		La Articolul 21 După alineatul (4) de adăugat un nou alineat cu următorul conținut: „Organismele de control recunoscute astfel în baza art. 19 alin. (4) nu fac obiectul activităților de supraveghere și inspecție de către autoritatea competentă națională.”	Nu se acceptă Regulamentul UE cere ca fiecare autoritate competentă să supravegheze organismele de control
		La Articolul 21 Se propune analiza oportunității substituirii sintagmei „autoritate de control”. Conform art. 2 Regulamentul CE 834/20017 este o instituție publică ce exercită atribuții similare cu cele ale organismului de control. „autoritate de control” înseamnă o organizație publică administrativă a unui stat membru căreia autoritatea competentă i-a conferit, în întregime sau parțial, competența de inspecție și certificare în domeniul producției ecologice în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament; include de asemenea, după caz, autoritatea corespondentă a unei țări terțe sau autoritatea corespondentă ce funcționează într-o țară terță.”	Nu se acceptă
		La Articolul 24 Se propune completarea art. 24, cu un alineat, în următoarea redacție: „În cazul în care un operator subcontractează unui terț oricare dintre activități, operatorul în cauză face, cu toate acestea, obiectul cerințelor prevăzute la alineatul 1 literele (a) și (b), iar activitățile subcontractate fac obiectul sistemului de control.” Argumentare: Redacția propusă este preluată din articolul 28 (Adeziunea la sistemul de control) Regulamentul CE 834/20017, și are drept scop clarificarea aspectelor ce țin de „obligația” terților de a fi certificați drept producători de producție ecologică, în cazul subcontractării acestora de către un operator ce se află sub certificarea unui organism de control.	Se acceptă

Ministru

Nicolae CIUBUC

Ex: Marcela Stahi
tel. 022 204524